

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozní ekonomická fakulta

katedra práva



Diplomová práce

Korupce ve veřejné správě

Bc. Věra Voslaňová

© rok 2015 ZU v Praze

!!!

Místo této strany vložíte zadání diplomové práce.
(Do jedné vazby originál a do druhé kopii)

!!!

estné prohlá-ení

Prohla-uji, že svou diplomovou práci "Korupce ve veřejné správě" jsem vypracoval(a) samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva těchto osob.

V Praze dne 31. 3. 2015

Pod kování

Rád(a) bych touto cestou pod koval(a) paní JUDr. Karle Mrákové, vedoucí práce,
za vedení a tvorbu práce, její cenné odborné rady, čas a trpělivost.

Korupce ve veřejné správě

Corruption in Public Administration

Souhrn

Diplomová práce se zabývá problematikou korupce ve veřejné správě. V teoretické části je stručně uvedeno dělení korupce, porovnání korupce v České republice s korupcí ve státech Evropské unie a v dalších státech mimo EU. Dále se práce zabývá důležitými pojmy jako jsou korupce, úplatkářství, lobbying, klientelismus a jiné. Teoretická část rovněž obsahuje analýzu právní úpravy vybraných trestných činů spojených s korupcí úředních osob a policistů a jejich vyšetřování. V praktické části je provedeno porovnání korupce v Královéhradeckém a Pardubickém kraji s celou Českou republikou u zaměstnanců veřejné správy. Práce přináší i praktická zjištění jako jsou statistické výpočty, predikce na rok 2015 a podobně. V závěru práce jsou uvedeny náměty na de lege ferenda.

Summary

This thesis deals with corruption in public administration. The theoretical part contains a brief classification of corruption, comparison of corruption in the Czech Republic with respect to the corruption in the EU states and other states outside the EU. This work also focuses on important terms like corruption, bribery, lobbying, clientelism etc. In the theoretical part there is also an analysis of legal regulation of selected crimes connected to the corruption of people in authority and policemen as well as their investigation. The practical part contains the comparison of civil servants corruption in the Hradec Králové and the Pardubice Regions with respect to the whole Czech Republic. There are also practical findings as statistical calculations, predictions for the year of 2015 etc. In the final part there are some ideas for *de lege ferenda* (with a view to the future law).

Klí ová slova: korupce, úplatek, lobbying, st et zájm , trestný in, samospráva, ú edník, státní správa, policie

Keywords: corruption, bribe, lobbying, conflict of interest crime, local administration, officer, state administration, police

Obsah

Obsah.....	3
1 Úvod	5
2 Cíle a metodika.....	7
2.1 Cíle.....	7
2.2 Metodika	7
3 Teoretická východiska	8
3.1 Obecná problematika korupce	8
3.1.1 Úvod k problematice korupce.....	8
3.1.2 Korupce ve světě a EU.....	12
3.1.3 Korupce v České republice.....	14
3.1.4 Závěr	16
3.2 Definované pojmy	17
3.2.1 Úvod.....	17
3.2.2 Úplatkářství	17
3.2.3 Malá administrativní korupce	18
3.2.4 Zneužívání veřejných zdrojů	18
3.2.5 Stet zájmů	20
3.2.6 Lobbying	21
3.2.7 Závěr	22
3.3 Právní úprava trestných činů, jejich podstatou je korupční jednání a jejich vyšetřování.....	25
3.3.1 Úvod do právní úpravy.....	25
3.3.2 Trestné činy úředních osob a úplatkářství.....	28
3.3.3 Vyšetřování trestných činů	43
3.3.4 Trestní právo procesní v České republice	46
3.3.5 Závěr	51
4 Praktická část.....	53
4.1 Problematika korupce v Královéhradeckém a Pardubickém kraji a v České republice	53
4.1.1 Úvod.....	53

4. 1. 2 Komparace zákona . 140/1961 trestního zákona se zákonem . 40/2009 Sb. trestním zákoníkem.....	55
4. 1. 3 Statistické metody - Policie	60
4. 1. 4 Statistické metody - Inspekce Policie České republiky, GIBS.....	69
4. 1. 5 Statistické metody- soud	71
4. 1. 6 Dotazníkové –et ení.....	76
4. 1. 7 P ípadová studie.....	82
4. 1. 8. ízený rozhovor.....	85
4. 1. 9 Záv r	87
5 Výsledky a diskuze	90
6 Záv r	93
7 Seznam poufitých zdroj	98
Knifní publikace.....	98
lánky.....	99
Elektronické zdroje.....	100
Právní p edpisy.....	102
Právní p edpisy Slovenské republiky	102
Judikatura.....	102
Seznam graf :.....	103
Seznam tabulek:	104
Seznam p íloh:	106
Seznam zkratek:	106
8 P ílohy.....	107
P íloha . 1 - Trestné íny související s korupcí	
P íloha . 2 - Citace §329-§ 334 ze zákona . 40/2009 Sb. trestního zákoníku	
P íloha . 3 - Citace n kterých ustanoveních ze z. . 141/1961 Sb. trestního ádu	
P íloha . 4 - Dotazník	
P íloha . 5 - íádost o svobodném p ístupu k informacím - ÚOKFK	
P íloha . 6 - íádost o svobodném p ístupu k informacím - GIBS	
P íloha . 7 Odpov na íádost o svobodném p ístupu k informacím - GIBS	

1 Úvod

V současné době moderní společnosti není asi nikdo, kdo by neslyšel o korupci, a ti co se s ní setkali osobně, se z něj jakéhodůvodu k tomuto tématu raději nevyjadřují. Ve výroční zprávě za rok 2013 Transparency International je podle mínění občanů korupce velmi závažným problémem. S tímto názorem se ztotožnilo 96 % českých občanů, když toto číslo srovnáme s EU, tak je to jen 76 % dotazovaných.¹ "V Index vnímání korupce v roce 2014 měřený ve 177 světových zemích, se Česká republika nachází na 53. místě se skóre 51 bodů, když na prvním místě se umístilo Dánsko se skóre 92 bodů"².

V poslední době se o korupci mluví více než v minulosti, dalo by se říct, že toto je "nový pojem", který vznikl po pádu komunismu. Již v minulosti za totalitního režimu docházelo k rozkrádání státního - socialistického vlastnictví, když se lidé řídili heslem "kdo nekrade, jakoby okrádal rodinu". Toto vzniklo v době, když byl nedostatek základních potravin a dalších věcí, které se bez úplatku nedalo sehnat. Lidé, kteří pracovali v prodejnách, schovávali zboží pod pult a toto dávali svým známým nebo těm co jim mohli nabídnout nějakou protisloužbu. V té době to byli lidé, které bylo dobré si předcházet a být s nimi zadbě.³

Korupci lze také vyjádřit řečením "Každý je úplatný, záleží jen na výši nabízené částky!"⁴ Tímto řečením lze říci, že v každém z nás dle má korupční potenciál, a před samotnou korupcí není úniku. Měme říci, že korupce je chápána jako klíč, který umí otevřít každé dveře. S korupcí se můžeme setkat na nejvýznamnějších místech, mezi poslanci, vládními úředníky, úředníky veřejné správy a dalšími.

V teoretické části je stručně uvedeno dělení korupce, porovnání korupce v rámci EU a států světa, vysvětlení jsou dle klíčové pojmy (korupce, úplatkářství, prodej pozic, střet zájmů, klientelismus apod.). V teoretické části je rovněž analyzována právní úprava

¹ Česko. Transparency International: ONDRÁŠKA, David. *Transparency International: Výroční zpráva 2013* [online]. 21.3.2014. Praha, 2014 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z: <http://www.transparency.cz/wp-content/uploads/Transparency-International-%C4%8CR-V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD-zpr%C3%A1va-za-rok-2013-TRnas.pdf>, s.16.

² Anglie. *Corruption Perceptions Index 2014* [online]. Dostupné z: http://www.transparency.cz/wp-content/uploads/2014_CPI_Brochure_EN.pdf, [cit. 2015-03-21].

³ VONDRÁŠEK, Ondřej a Marek HAVRDA. *Korupce jako parazit: návod, jak ji porazit*. 1. vyd. [Česko: s.n.], 2013, 125 s. ISBN 978-80-87050-00-2, s.14-15.

⁴ FRIŠ, Pavol. *Korupce na český způsob*. 1. vyd. Praha: G plus G, 1999, 302 s. ISBN 80-861-0326-9, s. 9.

vybraných trestných činů jako zneužití pravomoci úřední osoby, maření úkolů úřední osoby z nedbalosti, přijetí úplatku, podplácení, nepřímé úplatkářství a společná ustanovení, dále vybraných právních nástrojů a jejich vyhodnocení a změny novelizací trestního zákoníku Zákonem č. 330/2011 Sb.

V úvodu praktické části je statistické porovnání korupce v Královéhradeckém a Pardubickém kraji s celou Českou republikou v rámci zaměstnanců veřejné správy. Jsou zde uvedeny výsledky vyšetření v písemném i grafickém znázornění. Závěr obsahuje náměty na řešení a úvahy de lege ferenda.

2 Cíle a metodika

2.1 Cíle

Hlavním cílem diplomové práce je zmapovat korupci v České republice a vysvětlit pojmy s ní související. Dalším cílem je analyzovat právní úpravy trestných činů úředních osob a úplatkářství v Zákoně č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku a analyzovat právní nástroje používané při vyšetřování trestných činů úředních osob a úplatkářství. Cílem je i podat náměty de lege ferenda.

2.2 Metodika

V diplomové práci byla použita metodika analýzy právní úpravy trestných činů, jejichž podstatou je korupční jednání v zákoně č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku a analýza právních nástrojů používaných při vyšetřování trestných činů úředních osob a úplatkářství zákona č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním.

Dále byla v teoretické části využita metodika výkladu práva a komparace právní úpravy trestných činů, jejichž podstatou je korupční jednání v České republice a ve Slovenské republice.

V praktické části byla použita metoda statistického zpracování dat a interpretace dat, analýza dokumentů, porovnání korupce a statistická analýza. Následně byla využita metodika dotazníkového šetření, řízené rozhovory a případová studie.

3 Teoretická východiska

3.1 Obecná k problematice korupce

3.1.1 Úvod k problematice korupce

Korupce je slovo, které se v současné době velmi často objevuje ve sdělovacích prostředcích, ovšem málokdo z běžných občanů ví, co přesně pojem korupce obnáší, odkud toto označení pochází a kdy se jedná v běžném životě o korupci.

Korupce pochází z latinského slova "corruptiō", což znamená "zkažený, podplacený", které je odvozené od corrumpere "zmařit, zkažit, uplácat".⁵

Korupci lze chápat jako protiprávní jednání, kdy dochází ke zneužití postavení, vztahem či jiné rozhodovací nebo řídicí činnosti a plyne z toho materiální prospěch peněžního rázu, protislužba nebo získání jiných výhod.

*"Strachem před zákonem se bohužel zkorumpovaní lidé v tísni nemusí tázat ani dnes. I když o korupci ve společnosti "v-ichni" v díle často se o ní mluví, stále do značné míry zůstává záhadou, které jen málokdo "přijde na kloub."*⁶

Na samotnou korupci se můžeme dívat dvěma pohledy, a to sice jako odsouzeníhodný trestný čin (kdy dochází k uplácení policistů nebo úředníků), a poté jako nevinné uplácení vlastního dítěte okoládou s cílem, aby něco udělalo.

Je velmi složité rozeznat co je korupce, co korupce není, a touto otázkou vedle právní vědy se také zabývá ekonomie, sociologie apod.

Samotnou korupci lze chápat jako "deviantní chování", což je odchylka od normálních norem, kdy dochází ke zneužití postavení úřední osoby. Samotným momentem je překročení daných povinností za účelem osobního zisku. Dále ji lze chápat jako "patologické chování", což můžeme vysvětlit jako chorobné jevy a pochody v jednání člověka. Lze říci, že to je odlišné chování od norem ve společnosti a odklípí iroženému

⁵ esko. Slovník cizích slov [on-line]. Dostupný z WWW: <<http://www.infoz.cz/korupce/f>>. [cit. 2014.07-21].

⁶ FRIŠ, Pavol. *Korupce na český způsob*. 1. vyd. Praha: G plus G, 1999, 302 s. ISBN 80-861-0326-9, s. 11.

ádu v ci. Korupce je poté chápána jako "chování maximalizující zisk", dá se p irovnat k ekonomice a lze ji charakterizovat jako nabídku a poptávku. Celkov lze hodnotit korupci jako společensky škodlivé chování.⁷

Podle Pavola Fri e m fme samotnou korupci rozd lit do ty vývojových stádií:

- a) *Stádium náhodné korupce* - jde o náhodné, výjime né korup ní jednání, kdy pachatel jde za vidinou náhlého zisku, ale také si uv domí, že to, co provedl, není dobré, a jsou zde fungující kontrolní mechanismy. P i náhodném opakování korupce, by mohlo dojít k jejímu odhalení.
- b) *Stádium spontánn regulované korupce* - z výjime ného chování se stává ur ité pravidlo, zde již kontrolní mechanismy nefungují.
- c) *Stádium organizované korupce* - do tohoto stádia je zapojeno již více jedinc , kdy dochází k jejich organizování se snahou vy adit konkurenci a maximalizovat svoje zisky.
- d) *Stádium systémové korupce* ó souhra ve ejných institucí a "mafiánských sítí" dosahuje vrcholu. Jeden bez druhého nem že již fungovat.

V knize Tomá-e Tmída a Petra Kupky rozd lují korupci podle profese, a to sice na politickou, justiční, policejní a korupci v soukromém sektoru⁸.

Politická korupce

Politická korupce je jedním z nejvd n jích témat. Ze v-ech sd lovacích prost edk se na nás hrnou v nepřetržitém sledu korup ní kauzy, pochybení a nejr zn j-í pochybení na-ích politik . D v ra lidí k demokracii dostává trhliny a samotná politika, lépe e eno jednání politik , se propojuje s byznysem. Láká nás íci, že korupce v politice je nahodilou, ale tak tomu není. Politika je jedna velká korup ní sí , která vznikla z dlouhodob budovaných vztah . Jedná se o dlouhodobou investici "bílých líme k ", kdy na oplátku dostávají sponzorské dary pro své politické strany, financují volební kampa ,

⁷ FRI , Pavol. *Korupce na eský zp sob*. 1. vyd. Praha: G plus G, 1999, 302 s. ISBN 80-861-0326-9, s 13-18.

⁸ TmÍD, T. a P. KUPKA. *eský organizovaný zlo in: Od vyd ra ke korup ní m sítím*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5618-3, s.65.

a nenávratné p j ky s p íslibem dal-í spolupráce.⁹ Jeden politik, kdyfl si m l obhájit p vod pen z, prohlásil "fle p vod pen z, je tak k i-álov ístý, fle ani k i-ál íst j-í být nem fle."¹⁰, ale do sou asné doby p vod pen z nevysv tlil. Kéfl by toto "mohla" íct v t-ina na-ích politik . V letech 2010 afl 2013 byl vytvo en projekt "Sniflování bezpe nostních rizik korupce a organizovaného zlo inu v eské republice", kterým se zabýval Sociologický ústav AV R. Tento projekt byl rozd len do t í ástí:

a) "*Regulace lobbingu v eské republice. Od my-lenky ke konceptu a implementaci*" - kde je sledováno propojení politik s lobbisty a jejich rozhodnutí ovliv ují podnikatelské zám ry. Poukazují na to, fle v eské republice chybí do sou asné doby zákon, který by jednak vysv tlil pojem lobbying a dále ur il p esná pravidla komunikace.

b) "*Politika odvolání jako inovativní nástroj prosazování transparentnosti a ob anské ú asti ve slovenské a polské místní samospráv .*"

c) "*Analýza sou asného stavu protikorup ní politiky R a doporu ení k implementaci nové protikorup ní strategie*" - kde jsou odpov di na otázku, jak stát bojuje s korupcí. Rozebírá silné a slabé stránky státních opat ení.

V sou asné dob je jednou z nejsledovan j-ích kauza Davida Ratha, léka e, poslance, v letech 2005 afl 2006 ministra zdravotnictví a od listopadu 2008 do kv tna 2012 hejtmana St edo eského kraje. Poté byl obvin n ze spáchání trestných in po-kození zájm EU, p íjetí úplatku, podplácení a sjednávání výhody p í zadávání ve ejné zakázky a do sou asné doby tento p ípad není uzav en.

Justi ní korupce

Justi ní korupce a organizovaný zlo in, dle § 1 z. . 6/2002 Sb. "*Soudnictví v eské republice vykonávají nezávislé soudy*"¹¹. Vytvo ení korup ních sítí v justici je velmi omezené. Tyto sít lze vytvo it p ímo, kde hlavní p edstavitelé soudc , policist , státních

⁹ T MÍD, T. a P. KUPKA. *eský organizovaný zlo in: Od vyd ra ke korup ním sítím*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5618-3, s.67.

¹⁰ GROSS Stanislav, eská televize 2005-02-10, T 24, [on-line]. Dostupný z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kalendarium/3178-kristalove-ciste-finance-staly-grosse-premierske-kreslo/>. [cit. 2014.11-6].

¹¹ Zákony pro lidi [on-line], zákon . 6/2002 Sb. *Zákon o soudech, soudcích, p ísedících a státní správ soud a o zm n n kterých dal-ích zákon (zákon o soudech a soudcích)*, § 1, dostupný z WWW: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-6> [2014-11-08].

zastupitel a politik se velice dobře znají. Samotné rodiny soudců a jejich kamarádi, mohou přímo ovlivnit soudní proces. Dále k ovlivnění soudních procesů může dojít, i když ne každý má přístup do takové sítě, a to zprostředkovaně. Soudci jsou jmenováni do funkce prezidentem republiky, který zastupoval určitou politickou stranu, nebo jífl není členem strany, ale s nějakou politickou stranou sympatizuje. Jífl p i tomto aktu se stává, flé dochází k propojení soudcovství a politiky. Soudce například zapomene prodloužit vazbu a vazebně stíhaný se dostane na svobodu, vynese zmírující rozsudek nebo přímo osvobuzující rozsudek apod.

Jeden z nejzajímavějších případů z tohoto oboru je kauza litoměřických soudců, která se objevila v roce 2011, kde Josef Knotek a další pracovníci soudu ovlivnili soudní řízení, za toto si brali úplatky, dále měl jeden z nich krýt dopravní nehodu nadřízeného soudce, který měl v krvi přes dvacet promile alkoholu. Kauza byla ukončena v květnu 2005 a hlavní aktér odsouzen k pěti a půl letům ve vězení.¹²

Policejní korupce

V případě policejní korupce a organizovaného zločinu, se jedná o jeden z nejméně odhalitelných korupčních jednání. K navázání kontaktů mezi korupčníky a policisty dochází ve volné chvíli, a to například v tlocvičnách, restauracích a dalších zařízeních. Důvodem k přijetí úplatku může být hned několik (ovlivnění průběhu vyšetřování, zastavení trestního stíhání, ovlivnění svdků, poskytování informací, apod.). Korupce u policistů probíhá v individuální linii, kdy korupčník - policista je sám nebo v systematické linii, kdy má označení zvířat, a to sice osla, ještěba, vlka a supa. Poslední dvě "zvířata" jsou velmi vlivná, pracovaná skupina, kdy si sama vyhledávají organizovaný zločin. Je zde také rozvíjena klientská síť, která se skládá z bývalých policistů. K policejní korupci patří i celní korupce.¹³

Jako jedna z nejzajímavějších kauz je Berdychův gang. Samotná kauza je pojmenována po jednom vyhadzovači z Discolandu Sylvie. Je to označení skupiny okolo tyčící zločinců, kteří psoobili v České republice v letech 1995-2004. Samotné

¹² Litoměřický deník. 31.5.2014. *Bývalý soudce Knotek dostal 5,5 roku vězení*. [on-line]. Dostupný z WWW: <http://litomericky.denik.cz/zlociny-a-soudy/byvaly-soudce-knotek-dostal-5-5-roku-vezeni-20140531.html>. [cit. 2014.11.06].

¹³ MÍD, T. a P. KUPKA. *Český organizovaný zločin: Od vydírání ke korupčním sítím*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5618-3, s.71-72.

vyetování se poté z důvodu rozsáhlosti trestné činnosti rozdělilo na dvě části, a to sice před odchodem policistů do skupiny a potom. V této skupině sobě navzájem postavili vysoce postavení detektivové z Odboru boje s organizovaným zločinem Policie ČR Josefem Opavou, Františkem Brázdilem a Petrem Kofíkem. Dva z nich byli odsouzeni a František Brázdil byl zproštěn obvinění.¹⁴

Korupce v soukromém sektoru

Propojení organizovaného zločinu a korupce a soukromého sektoru. Důvodem, proč dochází ke korupci i na této úrovni je hned několik: a) pokračování ve své činnosti, b) legalizovat prostředky z ilegálních činností a za c) zkorumpovat samotnou firmu. Korupčníci uflívají nelegální zisky k podnikání, a to v takových sférách, kde je největší finanční obrát. Tímto podnikáním může být například financování sportovních klubů, realitní služby apod.

Nejznámější kauza z roku 2004 se odehrála v českém fotbale, kdy byli podpláceni rozhodčí. Korupce se objevuje i ve zdravotnictví, kde dochází k nákupu předražených přístrojů a podobně. Dále se s korupcí můžeme setkat všude tam, kde probíhají výběrová řízení, ať už na vedoucí posty nebo na posty obyčejného úředníka.

3. 1. 2 Korupce ve světě a EU

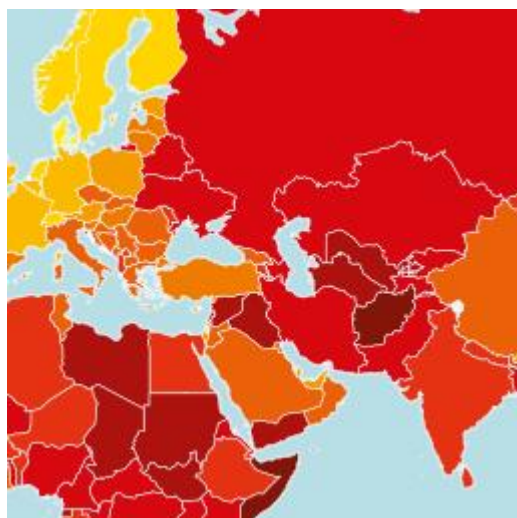
Korupce v celosvětovém měřítku je chápána jako velký problém. Dá se definovat jako dohoda mezi tím, který platí, a tím, který dostává. Stejně tak jako u nás není přesná definice korupce, tak ani ve světě není pojem korupce sjednocen. Ve světě jsou různé definice korupce, ale ke konkretizaci pojmu, co je a není korupce, nedojde. Ideálním řešením by byl výčet jednotlivých definic, což je v současném světě neproveditelné, nebo je velké množství korupčních jednání. Každá taková definice by tak byla neúplná. Obecně je znám i slogan "dej, ber" nebo také "ber, dej". *"Vymezení korupce můžeme odvodit z latinského úsloví "do, et des" (dávám, abys dal).*¹⁵

¹⁴ Aktuálně.cz. *Aktuálně.cz: Berdych v gang* [online]. 9.6.2011. 2011 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z: <http://www.aktualne.cz/wiki/domaci/berdychuv-gang/r~i:wiki:1431/>.

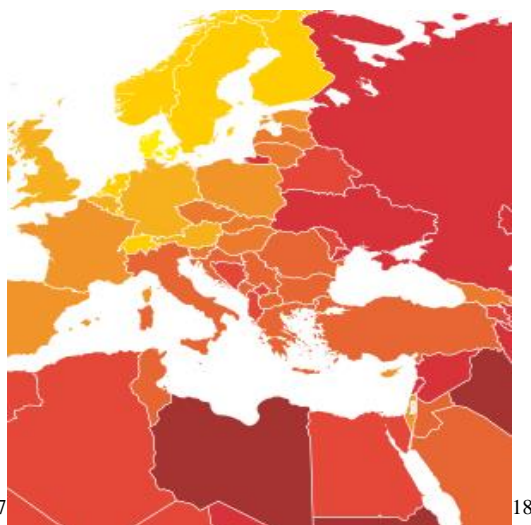
¹⁵ DAVID, V. a A. NETT. *Korupce v právu mezinárodním, evropském a českém*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2007, 345 s. ISBN 978-80-7179-562-9, s. 15-16.

V roce 2013 bylo testováno 177 zemí z celého světa, kdy se vytvořila stupnice od 0 (vysoká míra korupce) do 100 (velmi čistá země). Nenašla se žádná země bez korupčního jednání. Když pomineme země Blízkého východu (Irák, Irán, Saudská Arábie, Afghánistán) a dále země jako Chad, Súdán, Severní Korea, kde je velmi vysoká míra korupce, která je daná jednak politikou země, národním bohatstvím a v neposlední řadě i vládním režimem. Dále následují ruskymluvící země, jako je samotné Rusko, Belorusko, Ukrajina a země ve střední Africe. Zde se pohybuje korupce na již zmíněné stupnici od 20 do 39. Poté následují země jižní Afriky, Jižní Ameriky, Evropy, kde se korupce pohybuje od 40 do 79. Německo se nacházelo na 12. místě. Za nejčistší země jsou považovány Kanada, USA, Norsko, Finsko, Švédsko, Dánsko a Austrálie, kde se míra korupce pohybuje na stupnici od 80 do 100. Ve výše zmíněné pomyslné přímce je Česká republika na 57. a Slovenská republika je 61. místem.¹⁶

Rok 2013 [převzato z Transparency International]



Rok 2014 [převzato z Transparency International]



V roce 2014 byl Index vnímání korupce z celkových 175 zemí následující: na prvním místě se umístilo Dánsko s bodovým ohodnocením 92 bodů, za další čisté země je

¹⁶ Anglie. Transparency international [on-line]. Dostupný z WWW: <<http://www.transparency.org/cpi2013/results>>. [cit. 2014.07-21].

¹⁷ Anglie. Transparency international [on-line]. Dostupný z WWW: <<http://www.transparency.org/cpi2013/results>>. [cit. 2014.07-21].

¹⁸ Anglie. *Corruption Perceptions Index 2014* [online]. Dostupné z: http://www.transparency.cz/wp-content/uploads/2014_CPI_Brochure_EN.pdf, [cit. 2015-03-21].

pak považován Nový Zéland, Finsko, Švédsko, Norsko, Německo. Česká republika se v roce 2014 umístila na 53. místě s bodovým skóre 51, Slovenská republika se nachází na 54. místě s 50 body. Na konci pomyslného řebíčku je Uzbekistán, Turkmenistán, Irák, Afganistan, Súdán, Severní Korea a na poslední příčce Somálsko.¹⁹

Pro porovnání uvádíme výsledky z roku 2010, kdy se testovalo 178 zemí. Jako jedny z nej čistších zemí byly brány Německo, Nový Zéland, Singapur, Finsko, Švédsko, Kanada, Nizozemí a Austrálie. Samotné Německo bylo na pomyslném řebíčku první, Česká republika na 53. místě a Slovenská republika na 59. místě. Na samotném konci řebíčku se umístily Afghánistán, Turkmenistán, Irák, Súdán, Írán, kde je korupce ve stejné míře jako v roce 2013.²⁰

3. 1. 3 Korupce v České republice

V České republice je korupce brána jako obecný nebo širší pojem, kdy je spojována s úplatkářstvím, a oba tyto pojmy jsou brány jako synonyma.²¹ Oproti tomu Vondráček považuje korupci za parazita, cizopasníka, který prosperuje na úkor druhých tím, že je vysává. Korupční flíjí na úkor společnosti, kterou svým způsobem také vysávají. Stejně jako samotných parazitů je i korumpovaných lidí obtížné se zbavit. Snahou je totiž společnost změnit a brát to jako samozřejmou věc.²² *"V základech korupce stojí zájem jednoho subjektu, který chce získat výhodu ve srovnání s ostatními i výsadní postavení, a zájem druhého subjektu, který je schopen v předaném smyslu pro sobě, získat protiplnění. Toto protiplnění má být velmi různou podobu - od finančních prostředků, zboží, služeb, protisloužeb a podobně."*²³

¹⁹ Anglie. *Corruption Perceptions Index 2014* [online]. Dostupné z: http://www.transparency.cz/wp-content/uploads/2014_CPI_Brochure_EN.pdf, [cit. 2015-03-21], str. 5.

²⁰ Anglie. Transparency International [on-line]. Dostupný z WWW: <http://www.transparency.org/cpi2013/results>, [cit. 2014.07-21].

²¹ CHMELÍK, J. a Z. TOMICA. *Korupce a úplatkářství*. Praha: Linde Praha a.s., 2011, 283 s. ISBN 978-80-7201-853-6, s. 15.

²² VONDRÁČEK 2, Ondřej a Marek HAVRDA. *Korupce jako parazit: návod, jak ji porazit*. 1. vyd. [Česko: s.n.], 2013, 125 s. ISBN 978-80-87050-00-2, s. 13.

²³ TAUCHEN, Jaromír a Karel SCHELLE. *Korupce - v era a dnes: (sborník z kolokvia po údaného Katedrou d jin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity a The European Society for History of Law)*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2013, 224 s. ISBN 978-80-7418-177-1, s. 143.

Chmelík ve své knize korupci označuje jako "nemoc společnosti, se zhoubnými úinky"²⁴. Lze říci, že nezná hranice, státní a společenské systémy, nezastaví ji politické strany ani jejich ideologie. Obecně platí rčení "Každý je úplatný, záleží jen na výši nabízené částky a okolnosti, za kterou je nabízena"²⁵. Poté by se dalo říci, že v každém z nás se skrývá určitý korupční potenciál, nikdo se nemůže cítit před korupcí bezpečně a není před ní úniku.

Samotný trestní zákoník nezná pojem korupce, zde je zakotven pouze pojem úplatkářství. Pojem úplatek je poté vysvětlen v Zák. č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník (dále jen trestní zákoník) v trestném činu přijetí úplatku dle § 331 odst. 1 jako "Kdo v souvislosti s obstaráváním v cí obecného zájmu přijme nebo si dá slíbit úplatek"²⁶. Oproti tomu ve Slovenské republice je samotný pojem korupce zahrnut do Předpisu č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Pachatelé korupčního jednání si v bec nepřipouštjí, že by mohli být postiženi, domnívají se, že jsou chytří, opatrní, mají pocit nepolapitelnosti. Nejhorší situace nastává, když se korupčního jednání dopouští jak podřízený, tak samotný nadřízený. Ti to o sobě vědí a navzájem se kryjí, odhalení takového jednání je poté náročný úkol. Dá se ale rozpoznat, že člověk bere úplatky nebo se dopouští korupčního jednání. Jedním ze znaků takového chování je, že si říká nad poměry, kupuje si věci, které by si normálně nemohl dovořit.

Karel Schelle ve svém sborníku "Korupce - v era a dnes" odpovídá na otázku, zda korupce je jen o peníze, nebo jde o něco víc. Odpovídá, že korupce je jednání k jednání mafie, kdy jednotliví organizátoři jsou nejrychleji propojeni, a je to flké rozkrýt celou síť. Na veřejnost se dostanou jen taková jednání, která si "mafíáni" přejejí. V tčínou se jedná o lidi, kteří se stávají pro samotnou mafii nepohodlní. Jedná se jen o peníze ku ledovce. Tito korupčníci jsou odhaleni jen pro uspokojení ve veřejnosti.²⁷

²⁴ CHMELÍK, J. a Z. TOMICA. *Korupce a úplatkářství*. Praha: Linde Praha a.s., 2011, 283 s. ISBN 978-80-7201-853-6, s. 9.

²⁵ CHMELÍK, J. a Z. TOMICA. *Korupce a úplatkářství*. Praha: Linde Praha a.s., 2011, 283 s. ISBN 978-80-7201-853-6, s. 9.

²⁶ TĀMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s.3161.

²⁷ ALTNER, Petr. *Korupce - v era a dnes: (sborník z kolokvia po údaného Katedrou d jin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity a The European Society for History of Law)*. Vyd. 1. Editor Karel Schelle, Jaromír Tauchen. Ostrava: Key Publishing, 2013, 224 s. ISBN 978-807-4181-771.

Korupce je t fko m ítelná, nebo neexistuje fládná statistika korup ních jednání vedená eským statistickým ú adem. Ve ejnost se dozvídá jen o t ch p ípadech, které se na základ úníku informací za nou vy-et ovat. Vede se sice statistika probíhajících vy-et ování, ale jen u p ípad , které byly v minulosti nebo sou asnosti jifl odsouzeny. Je to ale jen zlomek toho, co se ve skute nosti v eské republice d je.²⁸

3. 1. 4 Záv r

V úvodu kapitoly jsme si vysv tili pojem korupce, zjistili jsme, fe korupci m fme rozd lit podle profesí na politickou, justní, policejní a korupci v soukromém sektoru. Tyto jednotlivé profese jsou propojeny. (3.1.1)

Korupce je i ve zdravotnictví. V t-ina ech si platí zdravotní poji-t ní, ale p esto jsou po adníky na operace, na náro ná vy-et ení se eká afl p l roku. Poji- ovna dává limity na jednotlivé operace. Záv rem m fme íci, fe korupce byla, je a bude, stejn tak jako závist. Lidé si budou závid t domy, práci, auta, finan ní prost edky a dal-í. Vfdy se najdou takoví lidé ve spole nosti, kte í si budou chtít p ilep-it, mít víc nefl druhí. (3.1.1)

Porovnáme-li korupci v eské republice se zem í EU a státy celého sv ta lze íci, fe ve srovnání se západním sv tem jsme na tom -patn . Srovnáme-li se s rozvojovými zem ími, jsme na tom s korupcí lépe. Kam vlastn spadá na-e republika - jedná se o postkomunistickou zemí. Hranici mezi západním sv tem a rozvojovou zemí lze ur it ekonomickými ukazateli, jako nap íklad HDP/obyv., dopravní sítí, vzd laností, po tem obyvatel na jednoho léka e apod. Máme-li se vyjád it podle pomyslné p ímký Transparency International, tak se eská republika nachází n kde v polovin . V roce 2013 byla eská republika na 57. míst a v roce 2014 na 53. míst celosv tového ffeb í ku, kdyfl si polep-ila o ty i místa. První místo po oba roky drfelo Dánsko, t etí p í ku Finsko, dále se umístilo TMvédsko a Norsko. Slovenská republika byla v roce 2013 na 61. míst a v roce 2014 se umístila na 54. p í ce. (3.1.2)

Korupce je v eské republice jednotlivými autory p irovnávána k "*parazit m, cizopasník m, nemoci spole nosti se zhoubnými ú inky*", ale pokudé platí, fe se jedná

²⁸ VONDRÁ EK, Ond ej a Marek HAVRDA. *Korupce jako parazit: návod, jak ji porazit*. 1. vyd. [esko: s.n.], 2013, 125 s. ISBN 978-80-87050-00-2, s. 17.

o zneužití pravomoci za účelem získání neoprávněné výhody, a to ve formě finančního plnění nebo daru, popřípadě protisloužby. (3.1.3)

3. 2 Dleffité pojmy

3. 2. 1 Úvod

*"Lord Acton kdysi pronesl slavný výrok, že moc korumpuje a dodal, že absolutní moc korumpuje absolutně."*²⁹ V současnosti neexistuje v demokratickém státě absolutní moc, ale vždy je tady snaha lidí vládnout. Korupce je zneužití pravomoci za účelem prospěchu. Základním znakem korupce je, že se chová nepoctivě při plnění úkolů, které mu jsou svěřeny v jeho postavení. Dále lze říci, že korupce je odchylka od dodržování předepsaných pravidel. Dalším znakem je snaha o snadný zisk - nemusí se jednat jen o finanční zisk, ale jakýkoliv osobní prospěch. Samotná korupce souvisí s morálkou, nemá finanční limit a míra korupce se nedá určit. Korupce roste tam, kde je silný stát a úředník má moc rozhodovat. Dalo by se shrnout, že mezi obligatorní znaky korupce patří dvoustranné jednání osob a porušení povinnosti jednat nestranně. Úplatek může být materiální i nemateriální, v neposlední řadě může přinést i získání neoprávněné výhody.

3. 2. 2 Úplatká ství

S tímto pojmem se setkáváme v našem trestním zákoníku v § 331 až § 334. Samotný pojem úplatká ství je vysvětlen v § 334 odst. 1 trestního zákoníku jako *"neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě a na kterou nemá nárok"*.³⁰ Mluvíme-li o úplatku, nemusí jít vždy jen o peněžní plnění. Může mít i formu materiální nebo protisloužby.

Korupci lze rozlišit podle rozsahu na malou administrativní a velkou. Dále lze rozlišit korupci podle sektoru mezi veřejným a soukromým sektorem.

²⁹ esko. Transparency International. *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*. [on-line]. Dostupný z WWW: http://www.transparency.cz/doc/vzdelavani_skripta2008_1.pdf [cit. 2014.10-10], s. 18.

³⁰ AMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3175.

3. 2. 3 Malá administrativní korupce

Pod tuto korupci podle Transparency International R z roku 2008 spadá:

- 1) *podplácení úředníků* ;
- 2) *zámrná nepřehledná regulace, zatemňování pravidel, špatná organizace*;
- 3) *zneužívání pravomoci vyplývající z dozorové činnosti ve veřejné správě*"³¹.

Tato korupce vzniká z důvodu nedostatku něho ve veřejného dohledu a kontrol, kdy soukromý sektor podplácí jednotlivé úředníky. Takovéto jednání může být iniciováno ze strany úředníků i ze strany soukromého sektoru, kdy soukromý sektor fládá po úřednících, aby obcházel zákon, vyvíjeli jejich fládosti p ednostn za úplatek.

3. 2. 4 Zneužívání ve veřejných zdrojích

Ke zneužívání ve veřejných zdrojích podle Transparency International R z roku 2008 spadá:

- 1) *zpronevra ve veřejných zdrojích* ,
- 2) *nehospodárné využívání ve veřejných zdrojích* ,
- 3) *soukromý prospěch z privatizace*,
- 4) *zneužívání úřední moci při udělování ve veřejných zakázkách*,
- 5) *nepotismus*,
- 6) *klientilismus*,
- 7) *případně prodej pozic*.³²

Ke zneužívání ve veřejných zdrojích dochází při organizované korupci, kde jsou skryté rozpočtové polofky nebo skryté bonusy k platm. Tyto bonusy jsou vypláceny odpovědnými vedoucími, kdy mohou po svých podřízených fládat nestandardní úkoly a v-

³¹ esko. Transparency international, *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*, [on-line]. Dostupný z WWW: http://www.transparency.cz/doc/vzdelavani_skripta2008_1.pdf, [cit. 2014.10-14], s. 21.

³² esko. Transparency international, *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*, [on-line]. Dostupný z WWW: http://www.transparency.cz/doc/vzdelavani_skripta2008_1.pdf, [cit. 2014.10-14], s. 21.

se dále uvnitř organizace ve veřejné správě. Samotné veřejné zakázky pak upravuje Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Definice veřejné zakázky je v § 7 odst. 1 zákona O veřejných zakázkách: *"Veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejíž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek a služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejná zakázka, kterou je zadavatel povinen zadat podle tohoto zákona musí být realizována na základě písemné smlouvy."*³³

Soukromý prospěch z privatizace. Privatizace probíhala ve dvou vlnách v roce 1992 a 1994. Hlavní myšlenkou bylo vybrat peníze za prodej kuponové kníflky a následně se zmocnit oficiálního státního majetku. Zde se osudy podniků rozdvojily, kdy některé byly zpronevěřeny, rozkradeny, v jiném případě byly do vedoucích pozic podniků dosazovány osoby z totalitního režimu. K tunelování tak mohlo docházet postupně. Dále bylo v obou vlnách založeno mnoho investičních fondů, nad kterými nebyl dostatečný dohled státu (například Harvardské investiční fondy Viktora Kofleného).

Nepotismus, klientelismus a prodej pozic vlády znamená zvýhodnění určitých osob při výkonu veřejné správy. Jedná se o jednu z nejzávažnějších forem korupce. Společným rysem všech níže uvedených typů je, že toky těchto vztahů mohou probíhat ať s určitým časovým odstupem. Vládní zústení v tomto vztahu mají výhody, mohou to být například rychlejší postupy v zaměstnání, výhodnější pracovní pozice, přístup k informacím a samozřejmě i podíl na rozhodování. Takovéto chování přerůstá do velmi plodné spolupráce, a to jak v oblasti politické, tak i vrcholové ekonomiky, čímž dochází k ohrožení demokratického systému. Pokud se vyvine silný korupční systém, který aby hladce fungoval, se stává na vzájemných vztazích závislý.

3. 2. 4. 1 Nepotismus

Nepotismus pochází z italského slova nepos, což v překladu znamená vnuk. Dle slovníku cizích slov znamená slovo nepotismus - *"zvýhodnění, prosazování příbuzných"*

³³ Česko. Zákon č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách. In: Praha: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., 14. března 2006, ročník 2006, číslo 137, stránka 47. § 7 odst. 1 [on-line]. Dostupný z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/> [cit. 2015.01-30].

z pozice svého postavení.³⁴ Vzhledem k tomuto dochází k upevnění a rozšíření pozice významného jedince. Na společensky výhodné pozice jsou tak prosazováni vlastní příbuzní, čímž vznikají vzájemné vazby propletené do rozsáhlých sítí v různých oblastech.

3. 2. 4. 2 Klientelismus

Klientelismus pochází z latinského slova *cliens*, což v příkladu znamená posloupný. Podle slovníku cizích slov znamená *"neoficiální systém v politice založený na protekci a konexích"*³⁵ Ve skutečnosti dochází k upevnění přátel a blízkých, je založen na vztahu mezi klienty a jejich patrony. Patron zahrnuje svého závislého klienta dary. Oproti tomu klient je povinován úctou a poslušností vůči svému patronovi. Vzájemné vztahy jsou poté velmi kontrolovatelné a postihovatelné sankcemi.³⁶ Dochází k nerovnosti zájmových stran, vztahy jsou velmi osobní, silně vřstní a jsou udržovány oběma stranami. Rozdělování statků probíhá na základě pravidel, známostí a protekcí lidí zapojených do klientské sítě.

3. 2. 4. 3 Prodej pozic

Korupci může páchat osoba, která má vliv na obsazování pracovních míst, kdy místo dostane ten, co zaplatí víc. Místa pak obsazuje na základě úplatků, které získá od řádatelů o tyto pozice. Naproti tomu se oni snaží získat vynaložené peníze zpátky.

3. 2. 5 Stet zájm

Stet zájm se nepovažuje za korupční jednání, ale s korupcí souvisí, čímž se zvyšuje i riziko korupčního chování, kterému dochází při výkonu zaměstnání nebo funkce. *"Stet zájm nasává tam, kde se za sobě výkonu určitého zaměstnání nebo funkce může dostat nebo přímě dostává do rozporu se soukromým zájmem osoby, která toto zaměstnání"*

³⁴ esko. Slovník cizích slov ABC, [on-line]. Dostupný z WWW: http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=nepotismus, [cit. 2014.10-14].

³⁵ esko. Slovník cizích slov ABC, [on-line]. Dostupný z WWW: http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=klientelismus, [cit. 2014.10-14].

³⁶ CHMELÍK, Jan. KOL. *Pozornost, úplatek a korupce*. Praha: Linde Praha a. s., 2003. ISBN 80-7201-434-X., s.17.

nebo funkci zastává."³⁷ Ke stejnému zájmu dochází jak ve veřejné správě, tak v soukromé sféře.

3. 2. 6 Lobbying

V České republice není zákon, který by upravoval politickou činnost lobbyingu, popřípadě definoval lobbying nebo lobbistu. Základní snahou lobbistů je ovlivnit konkrétní zákon nebo jiný právní předpis, a to v prospěch skupin, za které lobují na státní i regionální úrovni. K ovlivnění dochází v jakékoliv fázi legislativního procesu ústní nebo jinou formou komunikace. Snahou je ovlivnit veřejného činitele, jenž rozhoduje ve své pravomoci.

První snaha o zákonnou úpravu lobbyingu byl návrh zákona z roku 2009. Ten nebyl přijat, a proto se v roce 2011 vytvořil výzkum Sociologického ústavu AV ČR s názvem "Sniffovaní bezpečnostních rizik korupce a organizovaného zločinu v ČR", kdy se na jaře roku 2011 sešli experti a vytvořili návrh zákona o lobbyingu. Tito experti se sešli též ikrát, první otázkou, kterou sešili, bylo: *"co je podle Vás hlavním smyslem regulace lobbyingu? Jaké jsou hlavní důvody, pro které by měl, a pro které by naopak neměl, být lobbying v ČR regulován?"*³⁸

Druhou otázkou bylo: *"kdo by měl být označen za lobbistu"*³⁹ a poslední otázkou bylo *"definovat základní riziková místa procesu ovlivňování rozhodnutí lobovaného, tj. co je předmetem lobbistických aktivit a které jsou rizikové z hlediska výskytu korupce"*⁴⁰ Tento návrh zákona nebyl přijat.

Lobbistu definovali jako: *"Osoba, která reprezentuje zájmy v té skupině, která komunikuje s držitelem veřejné moci ve věci ovlivňování vypracování, předložení, projednání,*

³⁷ esko. Transparency international . *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*, [on-line]. Dostupný z WWW: http://www.transparency.cz/doc/vzdelavani_skripta2008_1.pdf, [cit. 2014.10-14], s. 26.

³⁸ SMITH, Michael L. a Vojtěch PROKEŠ A KOLEKTIV AUTOR . *Regulace lobbyingu v České republice: Od myšlenky ke konceptu a implementaci*. 1. vydání. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i, 2013. ISBN 978-80-7330-247-4, s. 58.

³⁹ SMITH, Michael L. a Vojtěch PROKEŠ A KOLEKTIV AUTOR . *Regulace lobbyingu v České republice: Od myšlenky ke konceptu a implementaci*. 1. vydání. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i, 2013. ISBN 978-80-7330-247-4, s.59.

⁴⁰ SMITH, Michael L. a Vojtěch PROKEŠ A KOLEKTIV AUTOR . *Regulace lobbyingu v České republice: Od myšlenky ke konceptu a implementaci*. 1. vydání. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i, 2013. ISBN 978-80-7330-247-4, s. 63.

schválení, změny nebo doplnění zákona, návrhu zákona politiky, programu, veřejných zakázek, grantu atd."⁴¹

Hlavními cíli lobbingu je: *"Zabránění vyplutí na povrch nepřijemných problémů; ovlivnit názorové klima ve prospěch firmy; přispívat k formování vládní politiky; ovlivnit tvorbu zákonů; Ovlivnit způsob vymáhání a časový harmonogram implementace."*⁴²

3. 2. 7 Závěr

Hlavní znaky korupčního jednání jsou: zneužití pravomoci, nepoctivé chování při plnění úkolů, odchylka od předepsaných pravidel a zisk, a to jak v materiální, tak i finanční formě. Za korupční jednání můžeme označit, i když úředník ve veřejné správě rozhodne podle zákona, nic neporučí, a přesto po skončení řízení za ním přijde klient a přinese mu nějakou drobnost, dar (ať už se jedná o bonboniéru, lahev vína apod.).

Další formou korupčního jednání může být, jestliže například vlivná osoba požádá pravidelné veškeré pro své známé, které sám pak také platí. Na druhou stranu od nich očekává projevení příznivých případů, když bude potřebovat. (3. 2. 1)

Zaměřme-li se pak více na úplatkářství, nikde není stanovena hranice úplatku. Může se jednat jak o úplatek, nebo pouze o pozornost. Láhev vína, kávu, bonboniéru můžeme označit pouze za jakési "věno", kterým chce zákazník (klient) poděkovat. Jedná se o vyjádření spokojenosti pracovníkovi za nějakou službu. (3. 2. 2)

Malá administrativní korupce souvisí s výkonem ve veřejné správě se samotným podplácením úředníků, jejich činnosti, organizace a samotné kontrolní činnosti. Domnívám se, že ke zlepšení samotného výkonu ve veřejné správě, by mohlo dojít profesionalizací ve veřejné správě. Toho můžeme dosáhnout schválením zákona o státní službě. Dále by mohlo dojít ke zjednodušení zákonů. Některé zákony obsahují výjimky, které je jinými nepřehlednými. Například v územním řízení, při posouzení umístěného záměru

⁴¹ SMITH, Michael L. a Vojtěch PROKEŠ A KOLEKTIV AUTOR. *Regulace lobbingu v České republice: Od myšlenky ke konceptu a implementaci*. 1. vydání. Praha: Sociologický ústav AV ČR, v.v.i, 2013. ISBN 978-80-7330-247-4.

⁴² BAŘANTOVÁ, Ilona. KOLEKTIV AUTOR. *Lobbing a korupce při tvorbě ve veřejné politice*. 1. vydání. Praha: Prospektrum, 2007. ISBN 978-80-7175-144-1. s.33 zdroj Hendriques, A: Corporate Truth, The Limits to Transparency London, Earthson 2007, s. 149.

s územním plánem (zda je možné na daném pozemku navrhovaný záměr - stavbu postavit).
(3. 2. 3)

Zneútlivání veřejných zdrojů od samotné zpronevřely, ne hospodárného využití, privatizace a dalších. Jedná se vždy o veřejné zdroje, které se využijí na něco jiného, než na co byly schváleny. V letech 1992 a 1994 probíhala ve dvou vlnách kuponová privatizace. Jejím smyslem bylo zlepšit státní rozpočet a umožnit lidem koupit si část státního podniku nebo privatizačních a investičních fondů. Lidé se stali držiteli kuponové kníčky, kde bylo 10 x 100 bodů, a zároveň se stali tzv. "držiteli investičních kuponů".

Ve veřejné zakázce jsou mimo jiné dané finančním limitem, samotným zadavatelem je poté veřejný sektor. Tím může být například i obec. A jak to na obcích funguje - vyhlásí se výběrové řízení podle zákona o veřejných zakázkách, na obci se sejdou nabídky a z nich se vybere vítěz. Ve veřejném případě se jedná o nejnižší nabídku podle zadaných kritérií výběrového řízení. Ta se však při samotné realizaci zpravidla navyší o více práce a v konečném útování může být i nejdražší.

Domnívám se, že by se situace zlepšila, kdyby došlo ke zřízení kontrolního orgánu, který by celý průběh veřejné zakázky kontroloval. A to jak ze strany splnění požadavků, tak i ze strany finančních limitů. (3. 2. 4)

Odejdou-li politici a ušli dobrovolně nebo z donucení z vysoce postaveného místa, dostanou se často na jiné dobře placené místo, tzv. "trafiky". Toto jednání můžeme nazvat prodejem pozic nebo i klientelismem. Takové jednání pak probíhá ve scénáři: *"na tvoje místo potěbuji někoho jiného, ty odstoupíš - a já ti nabídnu pozici v soukromém podniku, ve státní správě nebo v dozorí radě na dobu neurčitou"*. K prodeji pozic došlo například poslanceckého tria - Tlucho, Majdr a Fuksa, kdy složili poslancecké mandáty, aby mohlo být schváleno navyšení DPH. Za odměnu dostali velmi zajímavá místa ve státní správě. Policie je poté obvinila z korupce.⁴³ (3.2.4.3)

Obdobným problémem jsou "zlaté padáky", kdy by se mohlo jednat o státní zájmy. Vysocí manažer si při nástupu do funkce nejdříve vyjednají "zlaté padáky", které si prosadí, ve veřejném případě o nich pak rozhoduje dozorí rada. "Zlaté padáky" dostávají

⁴³ Novinky, Petr Tlucho, [on-line]. Dostupný z WWW: <http://tema.novinky.cz/petr-tlucho>. [cit. 2015.01-31].

manažerů i při odchodech z funkcí například v českých aeroliniích, českých drahách, ve vysoké politice, ale i na jiných místech. Zajímavé padáky v minulosti dostali například generální ředitel Petr Fiala v českých drahách i další vysoce postavení manažerů i v této společnosti (odstupné 24 měsíců plat, což mohlo být okolo dvanácti milionů korun). Kromě "zlatého padáku" měli i jiné benefity (auto s řidičem, pojištění nemocenských výhod v zahraničí, platební kartu společnosti, firma mu dále platila penzijní pojištění apod.).⁴⁴ (3.2.5)

Lobbisté se podílejí svojí činností také na návrzích zákonů, jejich novelizacích, kdy se snaží získat co nejvíce podporu pro schválení či neschválení. Způsob, jak chtějí dosáhnout svých zájmů, jsou různé. K méně nátlakovým formám patří například sobě na vůli veřejné politiky, kdy obě skupiny mají neodborné znalosti. Provádějí zejména "analýzy", kterými mohou zakrývat skutečné sledky opatření.

K nátlakovým formám patří zejména formy nepřímého uplácení, kdy platí politikům "studijní cesty", finančně podporují politické strany a získávají tak jejich vůli. Situace by se podle mého názoru zlepšila přijetím zákona o lobbingu, v něm by byly jasně definované pojmy. (3.2.6)

⁴⁴ Novinky, *Zlaté padáky u českých drah? Desítky milionů* [on-line]. Dostupný z <http://www.novinky.cz/domaci/309504-zlate-padaky-u-ceskych-drah-desitky-milionu.html>. [cit. 2015.01-31].

3. 3 Právní úprava trestných činů, jejichž podstatou je korupční jednání a jejich vyšetřování

3. 3. 1 Úvod do právní úpravy

Hlavním právním předpisem je Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník (dále jen trestní zákoník), který upravuje veškeré trestné činy spáchané v České republice. Zákoník je rozdělen na část obecnou, kde vysvětluje jednotlivé pojmy, a na část zvláštní, která je rozdělena podle objektu trestného činu. Hlava X obsahuje trestné činy proti poádku ve věcech veřejných a je rozdělena na osm dílů. Ve druhém díle jsou obsaženy trestné činy úředních osob, a to sice § 329 Zneužití pravomoci úřední osoby, § 330 Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti a dále tímto je označen Úplatkářství, kde se nacházejí trestné činy § 331 Přijetí úplatku, § 332 Podplácení, § 333 Nepřímé úplatkářství a § 334 Společná ustanovení.

Zákon nabyl účinnosti dne 1. ledna 2010 a od té doby byl patnáctkrát novelizován.

Od 1. ledna 1961 do 31. 12. 2009 byl v platnosti Zákon č. 140/1961 Sb. trestní zákon, kde v Hlavě III byly trestné činy proti poádku ve věcech veřejných. Hlava byla poté rozdělena na oddíly. Oddíl druhý obsahoval trestné činy ve veřejných činech § 158 Zneužívání pravomoci veřejného činitele a § 159 Maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti. Oddíl tímto byl Úplatkářství a v něm zakotveny § 160 Přijímání úplatku, § 161 Podplácení, § 162 Nepřímé úplatkářství, § 162a Společná ustanovení a § 163 Zvláštní ustanovení o úřední lůstí. Podrobněji jsou uvedeny v kapitole 4.1.2.

Pro lepší přehlednost jsme jednotlivé paragrafy umístili do tabulky:

Tabulka č. 1 Porovnání jednotlivých trestných činů podle zákonů [vlastní zpracování]

Hlava III Oddíl 2		Trestné činy úředních osob	Hlava X	Oddíl 2	
tr. sazba v 1 odst.	§	z. č. 140/1961 Sb.	z č. 40/2009 Sb.	§	tr. sazba v 1 odst.
6 měsíců - tři léta	158	Zneužití pravomoci veřejného činitele	Zneužití pravomoci úřední osoby	329	1-5 let
až 1 rok	159	Maření úkolu veř. činitele z nedbalosti	Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti	330	až 1 rok
Oddíl 3		Trestné činy úplatkářství	Oddíl 3		
až 3 roky	160	Přijímání úplatku	Přijetí úplatku	331	až 4 roky
až 2 roky	161	Podplácení	Podplácení	332	až 2 roky
až 3 roky	162	Nepřímé úplatkářství	Nepřímé úplatkářství	333	až 3 roky
	162a	Společná ustanovení	Společná ustanovení	334	
	163	Zvláštní ustanovení o účinné lítosti			

Máme-li se podívat dále do historie, tak do roku 1961 platil Zákon č. 86/1950 o trestním zákoně, kde ve čtvrtém oddíle, který se jmenoval Úplatkářství, byl § 181 Přijímání úplatku, § 182 Podplácení a § 183 Nepřímé úplatkářství. Trestní sazby se u těchto trestných činů pohybovaly odněkdy až na jeden rok a peněžitým trestem.⁴⁵ Tomuto trestnímu zákonu předcházel Zákon č. 117/1852 o zločinech, přečinech a postupech ve zřízení páně jejích a doplňujících ke dni 1. 1. 1927.

Procesní právo trestní upravuje Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (dále jen trestní řád). Trestní řád je seřazen do pěti částí, a to společná ustanovení, přípravná řízení, řízení před soudem, některé úkony související s trestním řízením, přechodná a závěrečná ustanovení. Vedle těchto částí je poté trestní řád rozdělen do 25 hlav.

⁴⁵ Česko. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR, *Trestní zákon*. předpis č. 86/1950 Sb. [online]. Dostupný z [www: http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=86&r=1950](http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=86&r=1950) [cit. 2015-02-16].

Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen GIBS) byla zřízena na základě Zákona č. 341/2011 Sb. o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změnách souvisejících zákonů. Tento zákon upravuje zřízení GIBS, stanovuje úkoly inspekce, základní povinnosti, donucovací prostředky, omezení osobní svobody a další další instituty.

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky vymezuje "*postavení a úlohu policie, zřízení a organizaci, základní povinnosti, omezení osobní svobody, vztah k veřejnosti, vykazování a další instituty*"⁴⁶. Policie České republiky je podle zákona o Policii České republiky tvořena útvary "*Policejní prezidium České republiky, útvary policie s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství*"⁴⁷.

⁴⁶ Česko. Zákon o Policii České republiky. Zákon č. 273/2008 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁷ Česko. Zákon o Policii České republiky. Zákon č. 273/2008 Sb. ve znění pozdějších předpisů, § 6 odst. 1.

3. 3. 2 Trestné iny ú edních osob a úplatká ství

Trestné iny proti po ádku ve v cech ve ejných se nacházejí v hlav X, konkrétn jde o trestné iny ú edních osob, kam spadá podle "§ 329 Zneufítí pravomoci ú ední osoby, § 330 Ma ení úkolu ú ední osoby z nedbalosti a úplatká ství, § 331 P íjetí úplatku, § 332 Podplácení, § 333 Nep ímé úplatká ství a § 334 Spole ná ustanovení" podle trestního zákoníku. Obecn lze íci, "fle jde o trestné iny, které p ímo nebo nep ímo ohroflují ádnou innost orgán státu, uzemní samosprávy a dal-ích orgán ve ejné moci nebo jinak ohroflují po ádek ve v cech ve ejných." ⁴⁸

Samotný trestný in musí obsahovat ty i znaky, a to sice subjekt, který odpovídá na otázku kdo, subjektivní stránka, která vyjad uje úmysl nebo nedbalost, objektem se rozumí zájem chrán ný zákonem a objektivní stránka odpovídá na otázku jak.

Ve v t-in trestných in jde o úmyslné zavin ní. Úmyslné zavin ní ur uje § 15 trestního zákoníku a samotný úmysl m fleme rozd lit na "úmysl p ímý - pachatel cht l zp sobem uvedeným v trestním zákon poru-ít nebo ohrozit zájem chrán ný takovým zákonem"⁴⁹ a "úmysl eventuální (nep ímý) - v d l, fle svým jednáním m fle takové poru-ení nebo ohrofení zp sobit a pro p ípad, fle je zp sobí, byl s tím srozum n"⁵⁰.⁵¹

Pachatelem je "speciální subjekt"⁵² tedy "ú ední osoba"⁵³ a dále m fle být i subjekt obecný.

⁴⁸ TRÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3110.

⁴⁹ JELÍNEK, Ji í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve v cech mládefle, zákon o trestní odpov dnosti právnických osob a ízení proti nim, advokátní tarif.* 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1. 11. 2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s. 33, § 15 odst. 1, písm. a).

⁵⁰ "Srozum ní je variantou v le, rozdílnou od cht ní. Vyjad uje v zásad kladný vztah lov ka k realit která jej obklopuje. Zp sobení následku významného pro trestní právo není pachatelovým p ímým cílem ani nevyhnutelným prost edkem." JELÍNEK, Ji í. *Trestní zákoník a trestní ád* (2014), s. 33.

⁵¹ JELÍNEK, Ji í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a judikaturou : zákon o soudnictví ve v cech mládefle, zákon o trestní odpov dnosti právnických osob a ízení proti nim, advokátní tarif.* 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1. 11. 2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s. 33, § 15 odst. 1, písm. b).

⁵² esko. *Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ní pozd j-ích p epis* § 114 odst. 1 upravuje "Speciální subjekt, jestlifle k spáchání trestného inu trestní zákon vyfladuje zvlá-tní vlastnost, zp sobilost nebo postavení pachatele, m fle být pachatelem nebo spolupachatelem trestného inu pouze osoba, která má pořladovanou vlastnost, zp sobilost nebo postavení. Pachatelem nebo spolupachatelem trestného inu vojenského podle hlavy dvanácté zvlá-tní ásti tohoto zákona m fle být jen voják".

Vedle úřední osoby je potěbné vysvětlit pojem "orgán ve veřejné moci"⁵⁴

Objektem je "je zájem státu na úředním výkonu pravomoci úředních osob, který je v souladu s právním řádem, a na ochranu práv a povinností fyzických a právnických osob"⁵⁵

Dalším společným pojmem je koda (prospěch), kterou upravuje § 137 trestního zákoníku, přesněji stanovení výše kody "Při stanovení výše kody se vychází z ceny, za kterou se v cizí zemi, která byla předmětem útoku v době a v místě obvykle prodává. Nelze-li takto výši kody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předchozí stav. Při stanovení výše kody na jiné majetkové hodnotě."⁵⁶ Koda musí být vyjádřena v korunách českých.

Kromě stanovení výše kody je důležité znát hranice výše kody, kterou upravuje § 138 odst. 1 trestního zákoníku.⁵⁷

⁵³ Úřední osoba je vymezena v § 127 odst. 1 trestního zákoníku, kde je výčet těchto úředních osob a to sice: soudce, státní zástupce, prezident České republiky, poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu ve veřejné moci, člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy, orgánu státní správy nebo jiného orgánu ve veřejné moci, příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru nebo strážník obecní policie, soudní exekutor při výkonu exekucí a přiinnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce, notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komise, finanční arbitráž a jeho zástupce, fyzická osoba, která byla ustanovena lesní strážník, strážník přírody, mysliveckou strážník nebo rybářskou strážník. a dále "zákon vymezuje pojem úřední osoby tyto základními znaky: a) jde o zvláštní odpovědnou fyzickou osobu (zvolenou, jmenovanou, pověřenou, ustanovenou, etc.) b) musí plnit úkoly státu nebo společnosti, c) používá při tomto pravomoc, která jí byla svěřena v rámci odpovědnosti za plnění úkolů státu nebo společnosti, d) trestní čin musí být spáchán v souvislosti s touto pravomocí a odpovědností". JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád*. (2014), s. 185-186.

⁵⁴ AMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3111-3112 "Podle rozhodnutí Ústavního soudu jsou za orgány ve veřejné moci považovány orgány autoaktivně rozhodující o právech a povinnostech subjektů, a jejich přímo nebo zprostředkovaně, při své veřejné moci vykonává stát především prostřednictvím orgánů zákonodárné, výkonné a soudní a za určitých podmínek jim může vykonávat i prostřednictvím dalších subjektů. Kritériem pro určení, zda i jiný subjekt jedná jako orgán ve veřejné moci je, skutečnost, zda konkrétní subjekt rozhoduje o právech a povinnostech jiných osob a tato rozhodnutí jsou státní mocí vynutitelná, nebo zda může stát do těchto práv a povinností zasahovat".

⁵⁵ AMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3148.

⁵⁶ JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, advokátní tarif*. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1. 11. 2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s.190-191, § 137.

⁵⁷ Česko. *Trestní zákoník*. Zákon č. 40/2009 Sb., § 138 odst. 1 Hranice výše kody "Kódou nikoliv nepatrnou se rozumí koda dosahující částky nejméně 5000 Kč, kódou nikoliv malou se rozumí koda dosahující částky nejméně 25000 Kč, v těžké kódou se rozumí koda dosahující částky nejméně 50000 Kč, značnou kódou se rozumí koda dosahující částky nejméně 500000 Kč a kódou velkého rozsahu se rozumí koda dosahující částky 5 000 000 Kč".

Pro tuto diplomovou práci byly vybrány trestné činy spadající do úplatkářství a trestné činy úředních osob. Všechny trestné činy související s korupcí jsou uvedeny v příloze . 1.

Tabulka č. 2 Trestné činy související s Úplatkářstvím a trestné činy Úředních osob [vlastní zpracování]

<i>Trestné činy související s korupcí</i>			
<i>Úplatkářství</i>	Přijetí úplatku	§331	
	Podplácení	§332	
	Nepřímé úplatkářství	§333	
	Společná ustanovení	§334	
<i>Ostatní trestné činy související s korupcí</i>	Trestné činy úředních osob	Zneužití pravomoci úřední osoby	§329
		Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti	§330

Přesná citace trestných činů je uvedena v příloze . 2

Trestné iny ú edních osob

3. 3. 2. 1 Zneuffítí pravomoci ú ední osob podle § 329 trestního zákoníku

K odst. 1 § 329 trestního zákoníku, objektem tohoto trestného inu je "zájem státu na ádném výkonu pravomoci ú edních osob".⁵⁸ Pachatelem tohoto trestného inu je "speciální subjekt tedy ú ední osoba"⁵⁹. Tímto byla vymezena v poznámce . 56 v kapitole 3.3.2.⁶⁰

Subjektivní stránkou tohoto trestného inu je úmysl a to a p ímý nebo eventuální. "V d sledku toho jedná-li pachatel v úmyslu zp sobit jinému -kodu, jedná s úmyslem zp sobit jinému materiální -kodu, tj. -kodu vy íslitelnou v pen zích. Jedná-li pachatel v úmyslu zp sobit jinému jinou závažnou újmu je pod touto újmou t eba rozum t újmu imateriální, jako je -koda na právech, na zdraví, morální -koda, po-kození v zam stání , v rodinném život apod." ⁶¹ "Úmysl opat it sob nebo jinému neoprávn ěným prosp ch"⁶² je jakékoliv materiální nebo imateriální neoprávn ěné zvýhodn ění, na které pachatel nemá právní nárok.

Objektivní stránkou jsou t i zp soby, jak pachatel m ěle trestného inu dosáhnout, a to sice: a) "vykonává svou pravomoc"⁶³ zp sobem odporujícím jinému právnímu p edpisu"⁶⁴

b) "p ekro í svou pravomoc"⁶⁵

⁵⁸ TÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3148.

⁵⁹ Pojem speciální subjekt a ú ední osoba vysv tlen v poznámce . 51 a 52 v kapitole 3. 3. 2.

⁶⁰ esko. *Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ění pozd jích p edpis , § 329 odst. 1.*

⁶¹ TÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3149.

⁶² JELÍNEK, Ji í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a judikaturou : zákon o soudnictví ve v cech mládeže, zákon o trestní odpov dnosti právnických osob a ízení proti nim, advokátní tarif. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014.* Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s.190-191, § 137.

⁶³ esko. Slovník cizích slov ABC, [on-line]. Dostupný z WWW: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/pravomoc> , [cit. 2014.10-14], "Pravomoc - souhrn práv p-íslu-ejících tomu, kdo je oprávn ěn dbát na dodržování práva spravedlnosti".

⁶⁴ TÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3149, § 329 odst. 1, písm. a) "jde o poru-ování nebo obcházení konkrétního zákona nebo právní normy na podklad zákona vydané. Pachatel jedná úmysln ě aktivn ě v rozporu s takovou právní normou anebo úmysln ě konkrétní právní normu obchází".

⁶⁵ TÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3149, § 329 odst. 1, písm. b) "pachatel vykonává innost, která pat í do pravomoci jiné ú ední osoby, pop . jiného orgánu a to bu nad ízeného, nebo téfl pod ízeného, niřt-ího,

c) "nesplní povinnost vyplývající z její pravomoci"⁶⁶

K odst. 2) § 329 trestního zákoníku a) "opatří-li inem uvedeným v odstavci 1 sob nebo jinému zna ný prosp ch"^{67,68} - zna ný prosp ch je ozna ení pro -kodu ve vy—í nejmén 500 000 K⁶⁹

b) "Spáchá-li takový in na jiném pro jeho skute nou nebo domn lou rasu, p íslu-nost k etnické skupin , národnost, politické p esv d ení, vyznání nebo proto, fle je skute n nebo domn le bez vyzvání"⁷⁰ - jednání pachatele, jde o p ít flující okolnost s vy—í trestní sazbou, a to i v p ípad , fle se pachatel mýlil, tj. za domn lou rasu a podobn .

c) "zp sobí-li takovým inem váfhou poruchu v innosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu ve ejné moci"⁷¹

d) "zp sobí-li takovým inem váfhou poruchu v innosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem"⁷² - má se na mysli, kdy podnikatel nem fle plnit základní úkoly

e) "spáchá-li takový in zneuffívaje bezbrannosti⁷³, závislosti⁷⁴, tísn⁷⁵, rozumové slabosti⁷⁶ nebo nezku-enosti⁷⁷ jiného"⁷⁸

pokud ú ední osoba nemá právo vztáhnout vy ízení v ci na sebe. Pat í sem i p ípady, kdy ú ední osoba jedná bez zvlá-ního zmocn ní, pokud je právní ád vyfkladuje".

⁶⁶ TRÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3149, § 329 odst. 1, písm. c) "*Jedná se o nespln ní povinnosti ulofené mu zákonem nebo jiným právním p edpisem vydaným na základ zákona a p ípadn konkerizovanou jeho pracovní nebo funk ní náplní. M fle to být i formou opomenutí. Povinnost nesplní i ten, kdo ji úmysln opomene splnit, je si v ddom mofných následk své ne nnosti a je s nimi srozum m."*

⁶⁷ "*Prosp chem se rozumí jakékoli zvyhodn ní a to jak materiálního tak imateriálního charakteru, se stejnou hranicí - blífle vysv tleno v poznámce . 56 v kapitole 3.2.2"*

⁶⁸ JELÍNEK, Ji í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a judikaturou : zákon o soudnictví ve v cech mládefle, zákon o trestní odpov dnosti právnických osob a ízení proti nim, advokátní tarif.* 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s.453, § 329 odst. 2, písm. a).

⁶⁹ Vysv tleno v poznámce . 56 v kapitole 3. 3. 2.

⁷⁰ JELÍNEK, Ji í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a judikaturou : zákon o soudnictví ve v cech mládefle, zákon o trestní odpov dnosti právnických osob a ízení proti nim, advokátní tarif.* 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s.453, § 329 odst. 2, písm. b).

⁷¹ TRÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3151, § 329 odst. 2, písm. c) "*Jedná se o takový stav, kdy tato instituce není po jistou ne úpln zanedbatelnou dobu, schopna ádn plnit své úkoly. Porucha nemusí nastat v orgánu, v n mfl pachatel pracuje. M fle se projevit v orgánech pod ízených, nad ízených nebo kooperujících"*

⁷² esko. *Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ní pozd j-ích p epis , § 329 odst. 1, písm. d).*

f) "zprávy sobě-li takovým inem zna nou -kodu"⁷⁹ - rozumí se -koda nejmén ve výši 500 000 Kč⁸⁰

K odst. 3 § 329 trestního zákoníku "Získání prospěchu velkého rozsahu a zprávy sobě-li takovým inem zna nou -kodu velkého rozsahu"⁸¹

K odst. 4 "Příprava"⁸² je trestná"⁸³

Takovým typickým zneužitím pravomoci úřední osoby může být získávání informací z evidencí Policie České republiky viz. Usnesení 7 Tdo 1199/2014 nebo také usnesení Usnesení 7 Tdo 1670/2011, kdy policista neplnil povinnosti vyplývající z jeho pravomocí. Zneužití pravomoci úředních osob obou policistů je zahrnuto v celkových úkonech z GIBS.

Usnesení 7 Tdo 1199/2014, typickým zneužitím pravomoci úřední osoby dle § 329 odst. 1, písm. a) trestního zákoníku, může být i získávání informací z evidencí Policie České republiky a Ministerstva vnitra. "Policista v postavení zástupce vedoucího místního oddělení Policie R. J. Z., Dis, a koliv v d l, f e m f e legáln a bez zneužití svého oprávnění získávat a využívat údaje z evidencí P R a Ministerstva vnitra jen na základě zákona v souvislosti s plněním služebních úkolů v souvislosti s ustanovením § 13, § 15 zákona . 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů a o změnách některých zákonů, ve znění

⁷³ "Bezbrannost - stav v d sledku, kterého není osoba schopna ú inné obrany proti jednání pachatele M f e být fyzickým zdravotním stavem, psychickým zdravotním stavem, omamnými prost edky, v kem apod."

⁷⁴ "Závislost je stav, ve kterém osoba nem f e svobodn rozhodovat, proto f e je v ur itém sm ru odkázána na pachatele. Sta í faktický stav závislosti."

⁷⁵ "Tíse je stv vyvolaný nep íznivými okolnostmi omezující volnost rozhodování. V t-ínou jde o stav p echodný."

⁷⁶ "Rozumová slabost je snížení ingelligence p do standardní, obvyklou úrove , v d sledku které si postifená sooba není schopna o v ci ud lat adekvární úsudek a p ílehav hájit své zájmy."

⁷⁷ "Nezku-eností zákon nemyslí nezku-enost s konkrétní situací, ale obecn ur itou nevyzrálou a z ní plynoucí neschopnost dostate n pochopit souvislosti a p em en jednat.."

⁷⁸ esko. Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ní pozd j-ích p epis , § 329 odst. 1, písm. e).

⁷⁹ esko. Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ní pozd j-ích p epis , § 329 odst. 2, písm. f).

⁸⁰ Blí f e vysv tleno v kapitole 3.3.2 pod § 138 trestního zákoníku.

⁸¹ esko. Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ní pozd j-ích p epis , § 329 odst. 3, a blí f e vysv tleno v poznámce . 56 v kapitole 3.3.2.

⁸² § 20 odst. 1 trestního zákoníku "p íprava - jednání, které zále f e v úmyslném vytvá ení podmínek po spáchání zvlá- záva f eného zlo inu (§14 odst. 3), zejména v jeho organizování, opat ování nebo p ízprávy sobování prost edk nebo nástroj k jeho spáchání ve spol ení, srocení v návodu nebo pomoci k takovému zlo inu, je p ípravou jen tehdy, jestli f e to trestní zákon u p íslu-ného trestního inu výslovn stanoví a pokud nedo- lo k pokusu ani dokonání zvlá- záva f eného zlo inu".

⁸³ esko. Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ní pozd j-ích p epis , § 329 odst. 4.

pozd j-ích p edpis , vyhov l fládostem obvin ného Bc.. L. H. na opat ení osobních údaj z evidencí Policie eské republiky a Ministerstva vnitra k soukromým ú el m, kdy tento pracoval jako soukromý detektiv, jenfl byl zam en na pátrání po osobách, a fle z jeho hlediska tzv. zájmovými osobami byli dluhníci. A koliv byl obvin ný p esv d en o tom, fle jím provedené lustrace posloufí dobré v ci, konkrétn prevenci trestné innosti. Ze strany obvin ného ne-to v dané v ci jen o n jaký náhodný i ojedin lý p ípad neoprávn né lustrace, ale o opakující se jednání⁸⁴

Usnesení 7 Tdo 1670/2011 dal-ím zneuffitím pravomoci ú ední osoby dle § 329 odst. 1, písm. c) tr. zákoníku "Okresní soud ve F-M, uznal obvin ného nstrfím. P. B. a prap. Bc. R. M. vinnými tím, fle jako p íslu-níci Policie R v rámci výkonu slufby, poté co se prap. Bc. R. M. dozv d l, fle idi I. J., p i ízení motorového vozidla VW Passat na ulici H. ve F-M. nerespektoval zákazovou zna ku B2 - zákaz vjezdu do jednosm rné ulice, ímfl se m l dopustit p estupku, a fle se p es opakované výzvy stráfíník MP F-M odmítl podrobit dechové zkou-ee na alkohol, ímfl se m l dopustit p estupku a fle tato p estupková jednání idi e I. J. na míst e-í p íslu-ník P R nstrfím. P. B., opakovan telefonicky s tímto policistou hovo il a pod nepravdivou záminkou, fle I. J. je jeho bratranec, nstrfím. P. B. p emluvil, aby idi e vy e-il pouze za zákazovou zna ku B2 v blokovém ízení a ne e-il odmítnutí dechové zkou-ky, ímfl nstrfím. P. B. v dom poru-il povinnosti vyplývající ze zákona, závazného pokynu policejního prezidenta⁸⁵

⁸⁴ Nejvy-í soud v Brn . Rozhodnutí NS usnesení Nejvy-ího soudu ze dne 1.10.2014, sp. zn. 7 Tdo 1199/2014 [online]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/77FFAEF4E28A5B2CC1257D8B002B018B?openDocument&Highlight=0, [cit. 2015-01-30].

⁸⁵ Nejvy-í soud v Brn . Rozhodnutí NS usnesení Nejvy-ího soudu ze dne 15.2.2012, sp. zn. 7 Tdo 1670/2011 [online]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4CE48E340A6174D9C1257A4E0068B0B7?openDocument&Highlight=0, [cit. 2015-01-30].

3. 3. 2. 2 Ma ení úkolu ú ední osoby z nedbalosti podle § 330 trestního zákoníku

Objekt je stejný jako u trestného inu zneužití pravomoci ú ední osoby a "speciální subjekt - ú ední osoba"⁸⁶

K odst. 1 § 330 trestního zákoníku "p i výkonu své pravomoci"⁸⁷. - rozhodování o právech a povinnostech. Jak ufl sám nadpis íká, zde posta í i "nedbalost"⁸⁸, která je blíffe vysv tlena v § 16 trestního zákoníku. "Zma it nebo podstatn ztíffít spln ní d leffítého úkolu - znamená znemoffnit jeho spln ní v dob , kdy spln n m l být. Podstatn ztíffít spln ní d leffítého úkolu"⁸⁹ z nedbalosti znamená nedbalostním jednáním vytvo it podmínky, v d sledku kterých je ke spln ní t eba vynaloffít více energie, asu nebo prost edk , neff by jinak bylo zapot ebí."⁹⁰ "K podstatnému ztíffení spln ní d leffítého úkolu musí skute n dojít. P itom je t eba vycházet z toho, jaké úsilí a prost edky navíc si spln ní úkolu vyffádalo. Ztíffení na rozdíl od zma ení p edpokládá, ff ke spln ní úkolu p ece jen do-to."⁹¹

K odst. 2 a 3 § 330 trestního zákoníku bylo jiff v-e vysv tleno v kapitole 3. 3. 2. 1.

Úplatká ství

3. 3. 2. 3 P íjetí úplatku podle § 331 trestního zákoníku

Objektem tohoto trestného inu je stejný jako u p ede-ých trestných in , tj. "zájem na ádném, nestranném a zákonném obstarávání v ci obecného zájmu, tedy na

⁸⁶ Vysv tleno v poznámce . 51 a 52 v kapitole 3.3.2.

⁸⁷ esko. Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ní pozd j-ích p epis , § 330 odst.1, pojem vysv tlen v poznámce .61 v kapitole 3.3.2.1.

⁸⁸ esko. Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ní pozd j-ích p epis , § 16. "Nedbalost m ffeme rozd lit a) na v domou - v d l, ff m ff zp sobem uvedeným v trestním zákon poru-it nebo ohrozit zájem chrán ný takovým zákonem, ale bez p im ených d vod spoléhal, ff takové poru-ení nebo ohroffení nezp sobí nebo b) nev domá - nev d l, ff svým jednáním m ff takové poru-ení nebo ohroffení zp sobit a o tom vzhledem k okolonostem a k svým osobním pom r m v d t m l a mohl."

⁸⁹ "zda jde o d leffítý úkol je t eba zji-ovat z jeho významu z hlediska orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu neob jiného orgánu ve ejné moci, spole ností, právanické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem nebo isntituce, v níff je ú ední osoba inná a jejich úkol se spln ní dotýká".

⁹⁰ TÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentá . 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3157.

⁹¹ TÁMAL, Pavel. Trestní zákoník: komentá . 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3162-3163.

ochranu istoty ve svůj prospěch a zájem na ochranu podnikatelských vztahů před
korupcí."⁹²

Pachatelem tohoto trestného činu může být jak "fyzická osoba"⁹³ tak i "právní osoba"⁹⁴. Dále může být pachatelem "úřední osoba, jenž je speciální subjekt"⁹⁵.

K odst. 1 § 331 trestního zákoníku "obstarávání v cíle obecného zájmu je činnost, která souvisí s plněním úkolů týkajících se v cíle obecného zájmu, tedy nejen rozhodování orgánů státní moci a správy, ale i jiná činnost pro uspokojování zájmů občanů a právnických osob v oblasti materiálních, sociálních, kulturních a jiných potřeb. Nespadá sem činnost občanů, jež je výlučně projevem jejich osobních práv."⁹⁶

"Obstarávání v cíle obecného zájmu ve sféře obchodních vztahů definuje § 334 odst. 3 jako zachování smluvních povinností nebo právním předpisem uložených povinností, která má zabránit protiprávnímu poškození nebo bezdůvodnému zvýhodnění účastníků těchto vztahů nebo osob, které jejich jménem jednají"⁹⁷

"Úplatek"⁹⁸ - o úplatek se nejedná v souvislosti s provozováním, na kterých službách, označeno jako spropitné, jde o výraz spokojenosti zákazníka. O úplatku platí, že musí být souvislost mezi činností, která spadá pod "obstarávání v cíle obecného zájmu". Přijetí úplatku je činnost, kdy došlo skutečně k neoprávněné výhodě a je jedno, zda k tomuto

⁹² TRÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3161.

⁹³ "Fyzická osoba je lidská bytost, člověk" zákon č. 89/2012 Sb. *Občanský zákoník* v § 19 odst. 1 nebo "fyzická osoba, která chce za určitých podmínek provozovat činnost volnou, vázanou, koncesovanou nebo profesní" zákon č. 455/1991 Sb. *O živnostenském podnikání*. § 5.

⁹⁴ "Právní osoba je organizovaný útvar, o kterém zákon stanoví, že má právní osobnost, nebo je právní osobnost zákon uzná. Právní osoba může ve své činnosti mít práva a povinnosti, které se slučují s její právní povahou" zákon č. 89/2012 Sb. *Občanský zákoník* § 20 odst. 1.

⁹⁵ Úřední osoba a speciální subjekt již blíže vysvětleny v poznámce 51 a 52 v kapitole 3.3.2.

⁹⁶ TRÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3162, § 331 odst. 1.

⁹⁷ TRÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3162.

⁹⁸ "Úplatek je neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat úplatčené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě a na kterou nemá nárok. Zpravidla jde o zvýhodnění, které se dostává úplatčenému nebo s jeho souhlasem jiné osobě spočívající zejména v přímém majetkovém prospěchu, například finančním nebo materiálním. Může však jít i o zvýhodnění jiného druhu například protislužbu. Z hlediska naplnění tohoto znaku není rozhodující výše úplatku. Zákon nestanoví žádnou hodnotovou hranici. Výše úplatku je třeba hodnotit v souvislosti s dalšími okolnostmi, které určují společenskou škodlivost tohoto činu." TRÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3162.

došlo p ed, po nebo v pr b hu "obstarávání v cí obecného zájmu". "Slib úplatku"⁹⁹ - i u tohoto trestného inu je zapot ebí úmysl¹⁰⁰.

K odst. 2 § 331 trestního zákoníku - "úplatek fládá"¹⁰¹ je napln no tehdy, kdyfl pachatel vyslovil fládost nebo nazna il takový projev, kdy není pochyb, aby mu byl úplatek nabídnut, a on tento neodmítne a vysloven nebo ml ky s ním souhlasí.

K odstavci 3 § 331 trestního zákoníku jsou pouffity pojmy "-koda zna ného prosp chu"¹⁰² a "ú ední osoba"¹⁰³.

K odstavci 4 § 331 trestního zákoníku - "koda zna ného rozsahu"¹⁰⁴

Zákonem . 330/2011 Sb. do-lo k novelizaci trestního zákoníku, kdy mimo jiné byla u § 331 odst. 1 trestního zákoníku zm n na trestní sazba, a to ze "t í let odn tí svobody", a byla nahrazena trestní sazbou ve vý-i " ty let odn tí svobody", která vstoupila v ú innost od 1. 12. 2012.

Usnesení 6 Tdo 1460/2010 "Rozsudkem Okresního soudu v Teplicích ze dne 3. 9. 2009, sp. zn. 4 T 33/2009, byl obvin ný Bc. R. T. uznán vinným, flé blífle nezji-t ného dne, v m síci zá í nebo íjnu 2005 v blífle neur ené restauraci v ulici K v T. jako komisa Sluflby kriminální policie a vy-et ování, Územní odbor T., v úmyslu se obohatit, nabídl p i osobní sch zce Ing. M. T., flé za ástku 250 000 K je mořnost ovlivnit pr b h trestního ízení vedeného na SKPV, tedy O P R T. pod TS: ORTP-2833/PV-OHK-2004 proti Ing. T. jako podez elému ze spáchání trestného inu po-kozování cizí v ci podle § 257 odst. 1,3 tr. zák. tak, aby toto trestní ízení bylo ukon eno v jeho prosp ch. Takto zji-t né jednání obvin ného soud prvního stupn kvalifikoval jako trestný in p íjímání úplatku podle § 160 odst. 2,3 písm. b) tr. zák. ve zn ní zákona . 96/1999 Sb. ú inné do 30. 6. 2008 a trestný in zneuffívání pravomoci ve ejného initele podle § 158 odst. 1, písm. a) tr. zák..

⁹⁹ "Slib úplatku je forma p ípravy, která je pový-ena na dokonany trestný in. Tento znak je napln n, jestlífle pachtel nabídku neodmítne a výslovn nebo konkludentn s ní souhlasí. Je nerozhodné zda dojde ke spln ní slibu." TřAMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3163.

¹⁰⁰ Vysv tleno v kapitole 3.3.2. Trestné iny ú edních osob a úplatká ství.

¹⁰¹ TřAMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3162.

¹⁰² Vysv tleno v poznámce . 56 v kapitole 3.3.2.

¹⁰³ Vysv tleno v poznámce . 52 v kapitole 3.3.2.

¹⁰⁴ Vysv tleno v poznámce . 56 v kapitole 3.3.2.

Obviněný vytkl, že soudy obou stupňů nesprávně posoudily jeho jednání po stránce jak právní kvalifikace, tak i skutkové a vyjádřil názor, že v něm nelze spatřovat naplnění formálních a materiálních znaků vytyčeného trestného činu. Pokud jde o právní kvalifikaci tohoto jednání, namítl, že jestliže byl obviněn z trestného činu při jímní úplatku, musel být nutně Ing. M. T. oboustranné protiprávní jednání osob jednak úplatek při jímní a jednak úplatek nabízejících i poskytujících. Konstatoval, že nebylo prokázáno, že by se dopustil jednání popsaného v obřadobě, která trpí procesními nedostatky, jež byly přeneseny až do rozhodnutí obou soudů. Podle obviněného není v obřadobě i rozsudku okresního soudu skutek popsán tak, aby z nich byly zřejmé všechny okolnosti odpovídající v něm zákonným znakům trestného činu. S ohledem na tzv. totožnost skutku označil rozsudek okresního soudu za nepřezkoumatelný, nebo nelze použít slovních spojení jako "blíže nezjistěno dne", "v blíže neurčené restauraci...". Dodal, že každý obviněný, má-li být odsouzen, musí být potrestán pouze za jednání, které naplně všechny znaky trestného činu, jednání musí být přesně a nezaměnitelně popsáno a v rámci trestního řízení též prokázáno dle kazy po řízeních v souladu s trestním řádem a dalšími právními předpisy.

Nejvyšší soud odkázal na platnou judikaturu, z níž vyplývá, že pachatelem zmíněného trestného činu může být jen osoba, která obstarává v cíl obecného zájmu. Povahu obstarávání v cíl obecného zájmu musí mít konkrétní obsah určité osoby, a to její obsah, k níž má úplatek přímý vztah. Vyžaduje se, aby mezi úplatkem a obstaráváním v cíl obecného zájmu byla souvislost, přičemž je tomu v případě, pokud předaný úplatek má vztah k obsahu osoby, jež v cíl obecného zájmu sama obstarává nebo osoby, která přitom spolupracuje." ¹⁰⁵

V tomto usnesení si policista měl říci o úplatku, kdy mu jako protisloužbu nabídl, že ovlivní přechod dalšího vyšetřování. I tento případ je zanesen ve výsledném čísle za rok 2010, a to za podle "§ 331 Píjetí úplatku trestního zákoníku".

¹⁰⁵ Nejvyšší soud v Brně. Rozhodnutí NS usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23.2.2011, sp. zn. 6 Tdo 1460/2010 [online]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/FB4FF0C7DADE5931C1257A4E006902E6?openDocument&Highlight=0,#main, [cit. 2015-03-10;].

3. 3. 2. 4 Podplácení podle § 332 trestního zákoníku

Tento trestný čin je velmi podobný s trestným činem "Přijetí úplatku podle § 331 trestního zákoníku". Objekt je "zájem na právním, nestranném, nezájmovém a zákonném obstarávání v cíli obecného zájmu, tedy na ochranu bezpečnosti ve veřejném životě a zájem na ochranu podnikatelských vztahů před korupcí." Subjektivní stránkou je "úmysl"¹⁰⁶. Subjekt není specifikován, takže pachatelem může být kdokoli.

K odst. 1 § 332 trestního zákoníku "Poskytnutí úplatku"¹⁰⁷ k dokonání dojde, ale též nabídnutím nebo slibem, kdy podplácená osoba nemusí přijmout úplatek, "nabídnutí úplatku"¹⁰⁸ "slib úplatku"¹⁰⁹ K samotnému poskytnutí nebo nabídnutí úplatku dochází před obstaráváním nebo dodatečně po obstarávání, a to i bez předchozí domluvy¹¹⁰.

V odst. 2 a 3 § 332 trestního zákoníku se objevuje opatření "znatelný prospěch, zvlášť závažný následek nebo úřední osoba".¹¹¹

Usnesení 4 Tdo 27/2013 "Rozsudkem OS v Pardubicích ze dne 23. 11. 2011, sp. zn. 22 T 77/2011, byli obviněni J. K. a S. K. uznáni vinnými přečinem podplácení podle § 332 odst. 1 alinea první tr. zákoníku, kterého se podle skutkové viny výroku o vinnosti daného rozsudku dopustili tím, že v blíže nezjištěné době v měsíci listopadu 2010 J. K. tehdy starosta Úřadu městského obvodu P. 3, požádal strakonického kolegu S. K., aby využil svých známostí a zjistil od reportéra R. S. informace k jimi připravované reportáži do pořadu televize Prima Soukromá dramata, jež se měla týkat minulosti J. K. a podle níž, resp. podle osob v reportáži vystupujících, měl J. K. v roce 1983 jako příslušník Sboru národní bezpečnosti

¹⁰⁶ Vysvětleno v poznámce . 50 kapitoly 3.3.2.

¹⁰⁷ TÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář* . 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3169, § 332 "Poskytnutí úplatku je nejen jeho přímé bezprostřední předání (ve formě peněz nebo jiných materiálních hodnot), ale i nepřímé poskytnutí materiálních i jiných výhod nebo poskytnutí protislužby. O poskytnutí úplatku jde nejen v případě, kdy peníze nebo v c jako úplatek jsou předány osobě, ale též dostane-li se takové osobě protislužby nebo jiné výhody."

¹⁰⁸ "Je jednání, kterým pachatel projevuje ochotu úplatek poskytnout, proto, aby při obstarávání v cíli obecného zájmu bylo jeho požadavku vyhověno. Z pohledu hlediska může být nabídka úplatku formulována tak, že k plnění z ní může dojít okamžitě po její akceptaci nebo v budoucnu." TÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář* . 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3169.

¹⁰⁹ "Je vyjádření závazku úplatek poskytnout, jestliže v souvislosti s obstaráváním v cíli obecného zájmu nebo v souvislosti s podnikáním pachatele nebo jiné podnikající osoby bude osobou, již je slib úplatku dán a která takovou v c obstarává, požadavku pachatele vyhověno". TÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář* . 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285, s. 3162.

¹¹⁰ Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů, § 332 odst. 1.

¹¹¹ Vysvětleno v poznámce . 56 a 52 v kapitole 3.3.2.

participovat na zásahu na koncert v K. proti osobám nepohodlným vládnoucímu režimu a dále p í výsledcích n kterých osob uflívát fyzické týraní; následn p i osobních sch zkách a telefonátech mezi S. K., R. S a B. R., S. K. nabídl ob ma reportér m ástku 60 000 K za neodvysílání p ipravované vý-e uvedené reportáfle a dne 29. 11. 2010 ve 14.00 hodin na sjednané sch zce v restauraci U. B. v P., ul. N, které se na po átku osobn ú astnil i J. K., S. K. p edal B. R. a R. S ástku 60 000 K mín nou jako úplatu za zaji-ť ní neodvysílání vý-e uvedené reportáfle p i emfl uvedenou finan ní hotovost krátce p edtím p edal J. K. S. K. v motorovém vozidle, jimfl na sch zku oba p ijeli s v domím, fle uvedený finan ní obnos je ur en na úplatek pro R. S. a B. R.

Obvin ný J. K. v rámci své dovolací argumentace namítl, fle jeho jednání nenapl uje v-echny znaky skutkové podstaty p e inu podplácení podle § 332 odst. 1 tr. zákoníku, nebo on sám ani spole ným jednáním nikomu v souvislosti s obstaráváním v ci obecného zájmu neposkytl úplatek. Druhý spoluobvin ný S. K. argumentoval, fle iniciativa ohledn prodeje reportáfle a stanovení její ceny byla na stran obou reportér a ve-kerá psaná jednání i nabídky za ú asti obou reportér i spoluobvin ného S. K. prob hly p edtím, nefl se do v ci zapojil. Dále obvin ný zd raznil, fle rozhodující soudy pochybily, pokud uvedly, fle jednání reportér bylo eticky sporné, cofl v-ak nem lo vliv na posouzení viny obou obvin ných. Dále obvin ný S. K. argumentoval, fle jednání reportér R. a S. jednak za neetické, ale i trestné s tím, fle svým aktivním jednáním cht li vyvolat dojem, fle reportáfl nebude odvysílána, pokud jim bude poskytnuto pen flit pln ní, obvin ný se proto domnívá, fle oba reporté i svým jednáním naplnili znaky skutkové podstaty p e inu vydírání podle § 175 odst. 1 tr. zákoníku i v lep-ím p ípad p e inu útisku podle § 177 odst. 1 tr. zákoníku.

Z provedených d kaz rovn fljednozna n vyplynulo, fle cíle a smyslem po ínání B. R. a R. S. bylo po ízení p edm tné reportáfle a následn její odvysílání v TV Prima, p i emfl z d kaz. je patrné, fle reportáfl nepo izovali jako soukromé osoby. Na tomto míst je t eba zd raznit, fle pojem "obstarávání v ci obecného zájmu" není v zákon výslovn definován, a proto je to, co je za n j považováno, ponecháno na soudní judikatu e a právní teorii. Jedná se o innost, která souvisí s pln ním úkol týkajících se v cí obecného zájmu, tj. nejen rozhodování orgán státní moci a správy, ale i jiná innost p i uspokojování zájm ob an a právnických osob v oblasti materiálních, sociálních, kulturních a jiných

pot eb. Podle právní teorie je obstaráváním v cí obecného zájmu nap . pln ní úkol , na jejichžl ádném a nestranném pln ní má zájem v zásad celá spole nost nebo ur itá sociální skupina. V posuzované v cí rozhodující soudy dovodily, že uvedeným obecným zájmem je zájem ob an na informování o ve ejném život , p i emfl zejména soud prvního stupn velmi pe liv hodnotil, že v daném p ípad tento zájem jednozna n p evařloval nad právem na ochranu soukromí obvin ného K. Jádrem obecného zájmu zde tedy byla sama informace ohledn obvin ného J. K., nikoli ale její forma i procedura jejího po ízení, tj. zda jde o reportáři i lánek, zda ji po ídilo medium ve ejnoprávní i soukromoprávní povahy apod."¹¹²

Starosta ú adu se dopustil podplácení, když se dozv d l, že by m la být odvysílána reportáři jedné soukromé televize jak zasahoval jako bývalý p íslu-ník policie proti nepohodlným lidem socialistického režimu. I tento p ípad je pak v souhrnných datech trestného ínu podle § 332 Podplácení trestního zákoníku.

3. 3. 2. 5 Nep ímé úplatká ství podle § 333 trestního zákoníku

Objektem trestného ínu je "zájem na ádném, nestranném a zákonném obstarávání v cí obecného zájmu, tedy na ochran ístoty ve ejného života. Na rozdíl od úplatká ství podle § 331 a 332 toto ustanovení postihuje úplatnou intervenci p sobící výlu n na výkon pravomoci ú ední osoby, nesta í tedy p sobení pouze na osobu obstarávající v cí obecného zájmu"¹¹³

Subjektem m že být "fyzická osoba i právnická osoba". Subjektivní stránkou je poté "úmysl".

K odst. 1 § 333 trestního zákoníku k samotnému dokonání trestného ínu dojde "jifl tím, že pachatel fládá nebo p ijme úplatek za to, že bude svým vlivem p sobit na výkon

¹¹² Nejvyšší soud v Brn . *Rozhodnutí NS usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19.2.2013, sp. zn. 4 Tdo 27/2013* [online]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/703A8968D37D3EE6C1257B27003FA3F4?openDocument&Highlight=0, [cit. 2015-03-10;].

¹¹³ AMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá . 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3172.*

pravomoci ú ední osoby. Nevyžaduje se, aby pachatel u ú ední osoby skute n intervenoval"¹¹⁴

Ostatní ustanovení paragrafu jsou podobná jako u p edcházejících trestných in §331 P ijetí úplatku a § 332 Podplácení.

3. 3. 2. 6 Spole ná ustanovení § 334 trestního zákoníku

V odst. 1 § 334 trestního zákoníku je definován pojem "úplatek", ímfl je napln n pofladavek právní jistoty.

V odst. 2 § 334 trestního zákoníku jsou rozvedeny "ú ední osoby", a to nad rámec § 127 trestního zákoníku, který byly vysv tleny jifl v p edchozích kapitolách.

V odst. 3 § 334 trestního zákoníku je definován pojem "obstarávání v cí obecného zájmu pro oblast obchodních vztah v soukromém sektoru"¹¹⁵.

Porovnáme-li vý-e uvedené trestné iny se Slovenskou republikou, kde jejich trestné iny jsou upraveny v Predpise . 300/2005 Z. z. Trestný zákon, v § 328 odst. 1 Prijímanie úplatku se týká pouze osob, "které poru-í svoje povinnosti vyplývající ze zam stnání, povolání, postavení anebo funkce"¹¹⁶, cofl se netýká ú edník , je tu vysv tleno obecn p íjímání úplatku, zde mají trestní sazbu od dvou do p ti let, p itom jedná-li se o obstarávání v cí v-eobecného zájmu podle § 329 odst. 1 Prijímanie úplatku je zde p ísn j-í sazba, a to sice od t í let do osmi rok .¹¹⁷ U § 332 odst. 1 Podplácenie p. . 300/2005 Z. z. se týká ú edník¹¹⁸, kde se trestní sazba v prvním odstavci pohybuje jifl od t í do osmi let. U § 336 Nepriame korupcie p. . 300/2005 je stejná trestní sazba jako u na-eho trestného ínu Nep ímé úplatká ství podle § 333 trestního zákoníku.

¹¹⁴ TÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentá* . 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentá e. ISBN 978-807-4004-285, s. 3173.

¹¹⁵ esko. *Trestní zákon*. Zákon . 40/2009 Sb. ve zn ní pozd j-ích p edpis , § 334 odst. 3.

¹¹⁶ Slovensko. Zákon . 300/2005 Z. z. Trestný zákon, § 328 odst. 1) "Kto priamo alebo cez sprostredkovate a pre seba laebo pre inú osobu prijme, fliada alebo si dá s ubi úplatok, aby konal alebo sa zdrflal konanie tak, fle poru-í svoje povinnosti vyplývajúce zo zamesnanie, povolania, postavenia alebo funkcie, potrestá sa od atím slobody na dva roky a flpä rokov".

¹¹⁷ Slovensko. *Trestný zákon* Predpis . 300/2005 Z. z. Trestný zákon, § 329 odst. 1. [online]. Dostupný z www: <http://www.zakonypreludi.sk/zz/2005-300#f6358702>. [cit. 2015-02-10]. "Kto v súvislosti s obstarávaním veci v-eobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovate a pre seba alebo pro inú osobu prijme, fliada alebo si dá s ubi úplatok, potrestá se od atí slobody na tri roky a fl osem rokov".

¹¹⁸ Slovensko. Zákon . 300/2005 Z. z. Trestný zákon, § 329 odst. 1) "Kto v súvislosti s obstarávaním veci v-eobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovate a pre seba alebo pre inú osobu prijme, fliada alebo si dá s ubi úplatok, potrestá sa od atím slobody na ti roky a fl osem rokov".

3.3.3 Vyšetřování trestných činů

Vyšetřování trestných činů u edních osob provádí Policie České republiky, jedná-li se o závažnější případy, vyšetřují tyto trestné činy Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen ÚOKFK SKPV).

Jedná se o mladý útvar, který byl zřízen 15. března 2003 nařízením Ministerstva vnitra č. 71/2001. Je to útvar s celorepublikovou působností, jehož hlavním úkolem je "provádění a vyšetřování nejzávažnějších forem trestné činnosti (hospodářské, finanční a korupce)"¹¹⁹. Nahradil dva původní útvary, a to sice "Úřad finanční kriminality a ochrany státu služby kriminální policie a Útvar pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti"¹²⁰.

Jedná se o velmi specializovaný, odborně zdatný, průběžný, mobilní a morálně odolný útvar, jenž je zaměřen na boj proti korupci, finanční kriminalitě a závažné hospodářské trestné činnosti.

Útvar má centrálu v Praze a expozitury v nichž v těchto místech jako jsou České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Hradec Králové, Brno a Ostrava. Samotný útvar se pak dělí na sedm odborů: "Odbor korupce, Odbor závažné hospodářské trestné činnosti, Odbor daní, Odbor výnosů a praní peněz, Odbor kancelářské editely útvaru, Odbor analytiky a informatiky a Odbor mezinárodní spolupráce a metodiky"¹²¹.

Trestné činy policisté pak vyšetřuje Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen GIBS), která byla zřízena Zákonem č. 341/2011 Sb. O generální inspekci bezpečnostních sborů s účinností od 1. ledna 2012. Podle § 2 odst. 1 z. č. 341/2011 Sb., je: "Hlavním úkolem inspekce vyhledávat, odhalovat a provádět skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je příslušník policie České republiky, celník, příslušník Vězeňské služby České republiky anebo příslušník inspekce, dále

¹¹⁹ esko. Policie České republiky: Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV. [online]. Praha. Dostupné z www.: <http://www.policie.cz/clanek/uokfk-skpv-utvar-odhalovani-korupce-a-financni-kriminality-skpv.aspx>. [cit. 2015-02-01].

¹²⁰ esko. Policie České republiky: Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV. [online]. Praha. Dostupné z www.: <http://www.policie.cz/clanek/uokfk-skpv-utvar-odhalovani-korupce-a-financni-kriminality-skpv.aspx>. [cit. 2015-02-01].

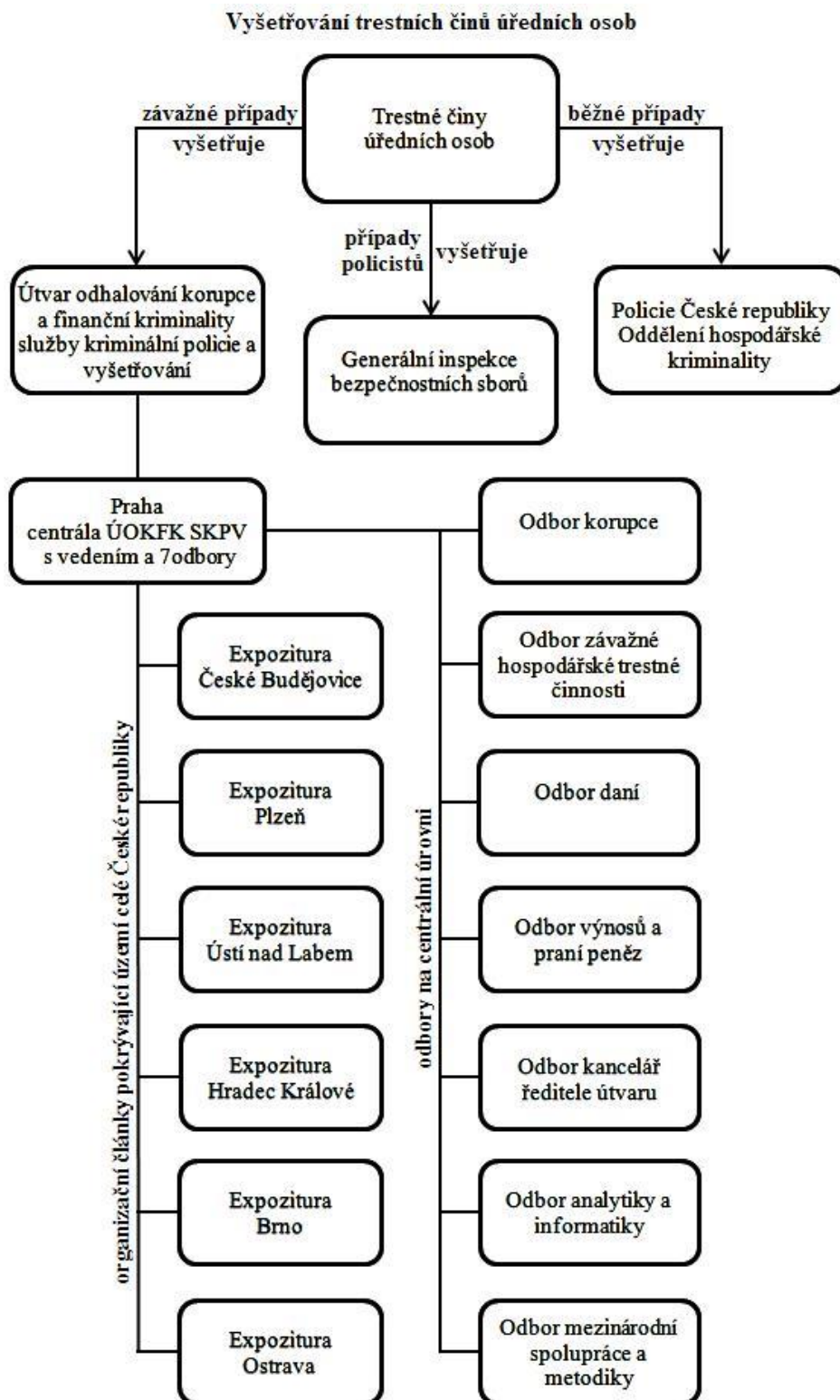
¹²¹ esko. Policie České republiky: Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV. [online]. Praha. Dostupné z www.: <http://www.policie.cz/clanek/uokfk-skpv-utvar-odhalovani-korupce-a-financni-kriminality-skpv.aspx>. [cit. 2015-02-01].

*zaměstnanec R za zločin ve výkonu práce v P R, Celní správě R, VS R nebo inspekce, pokud trestný čin byl spáchán v souvislosti s plněním jeho pracovních úkolů."*¹²²

Do roku 2011 vyšetřovala trestné činy příslušníci bezpečnostních sborů Inspekce Policie České republiky, která spadala pod Ministerstvo vnitra České republiky.

¹²² Česko. *Zákon o Generální inspekci bezpečnostních sborů*. 341/2011 Sb., [online]. Praha: 2011, § 2 odst. 1. Dostupný z [www: http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-341](http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2011-341). [cit. 2015-02-01].

Tabulka č. 3 Schéma vyšetřování trestných činů úředních osob [vlastní zpracování]



Souzení jednotlivých trestných činů provádí v první instanci okresní soudy, v odvolacím řízení krajské soudy a v případě vyuffití mimo řádné opravného prostředku je možné podat dovolání u Nejvyššího soudu v Brně .

3.3.4 Trestní právo procesní v České republice

3.3.4.1 Úvod do vyšetřování trestných činů

Všechny trestné činy v České republice, tedy i ty korupční, se vyšetřují, odhalují a dokumentují podle trestního řádu. Vyšetřování trestných činů je podle § 158 trestního řádu. *"Policejní orgán je povinen za základ vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž základ lze uinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu."*¹²³ Policejní orgán *"navádí ují-li skutečnosti, že byl spáchán trestný čin" sepíše "záznam o zahájení úkonů v trestním řízení."*¹²⁴ Dojde-li policejní orgán ke skutečnosti, že byl spáchán trestný čin a *"a že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného"*¹²⁵

Má-li dojít k odhalení pachatelů a k jejich usvědčení na základě důkazů dává trestní řád orgánům jiným v trestním řízení určitá pravomoci. Jedná se o dvoustranný akt mezi korumpujícím a korumpovaným a ani jedna ze stran nemá zájem, aby to bylo zřejmé, například aby došlo k vyšetřování orgány jinými v trestním řízení. Samotné odhalení korupčních činů je velmi časově náročné a složité, pro tyto účely bychom měli využít důkazní prostředky uvedené v následující tabulce . 4.

¹²³ esko. *O trestním řízení soudním (trestní řád)*. Zákon . 141/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů, § 158 odst. 1.

¹²⁴ *V rámci tohoto je oprávněn vyřadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů; vyřadovat odborné vyjádření; obstarávat potřebné podklady (spisy a jiné písemné materiály), provádět ohledání v cílech a místech činu, vyřadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkušební krve nebo jiného podobného úkonu; pořizovat zvukové a obrazové záznamy osoby; zadržet osobu; uinit rozhodnutí a opatření; provádět neodkladné a neopakovatelné úkony"* esko. *O trestním řízení soudním (trestní řád)*. Zákon . 141/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů, § 158 odst. 3.

¹²⁵ esko. *O trestním řízení soudním (trestní řád)*. Zákon . 141/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů, § 160 odst. 1.

Tabulka č. 4 Důkazní prostředky související s odhalením TČ Úplakářství a Úředních osob [převzata¹²⁶]

<i>Trestní řád</i>	
<i>Utajený sv dek</i>	<i>§ 55/2 T</i>
<i>Zajištění peněžních prostředků na účtu u banky</i>	<i>§ 79a T</i>
<i>Zám na zásilky</i>	<i>§ 87a T</i>
<i>Sledovaná zásilka</i>	<i>§ 87b T</i>
<i>Odposlech a záznam telekomunikačního provozu</i>	<i>§ 88, § 88a T</i>
<i>Předstíraný převod v cí</i>	<i>§ 158c T</i>
<i>Sledování osob a v cí</i>	<i>§ 158 d T</i>
<i>Použití agenta</i>	<i>§ 158e T</i>

Všechny výše uvedené důkazní prostředky jsou citované v příloze 3.

¹²⁶ DAVID, V. a A. NETT. *Korupce v právu mezinárodním, evropském a českém*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2007, 345 s. ISBN 978-80-7179-562-9.

3.3.4.2 Vybrané d kazní prost edky

"Utajený sv dek podle § 55 odst. 2 trestního ádu"

Utajený sv dek¹²⁷ podle ustanovení § 55 odst. 2 trestního ádu je osoba, která podá "organ m inným v trestním ízení"¹²⁸ sv dectví, a v souvislosti s tímto sv dectvím dochází k ohrožení jeho základních práv nebo hrozí újma na zdraví. Nelze-li ochranu sv dka zajistit jinak, orgány inné v trestním ízení u iní taková opat ení, aby do-lo k utajení jeho totožnosti i podoby. Do protokolu se tak krom jména a p íjmení nezapí-ou dal-í údaje vedoucí k identifikaci sv dka. Tyto údaje se vedou odd len od spisu. Sv dek má právo podepsat protokol pod smy-leným jménem. V p ípad , fle pominou tyto d vody, zru-í se stupe utajení.¹²⁹

"Zaji-t ní pen fhích prost edk na ú tu u banky podle § 79a trestního ádu"

Podle ustanovení § 79a trestního ádu mají orgány inné v trestním ízení povinnost zajistit finan ní prost edky, "které byly ur eny ke spáchání trestného inu nebo k jeho spáchání byly uflity nebo jsou výnosem z trestné innosti"¹³⁰. Toto provádí policejní orgán s p edchozím souhlasem státního zástupce. Rozhodnutí se doru í bance, kde je evidován ú et, banka sd lí majitele ú tu. Zaji-uje se ta ástka, která je uvedena v rozhodnutí. V p ípad , fle na ú tu je niř-í ástka, na zaji-t ní se vztahují i dodate n do-lé peníze. Je-li pot eba zaplatit pohledávku pocházející ze soudního nebo správního rozhodnutí, pouflíjí se peníze mimo rámec zaji-t ní. V p ípad , fle jifl není pot eba zaji-t ných prost edk na ú tu,

¹²⁷ "Sv dek je fyzická osoba odli-ná od obvin ného, p edvolána orgánem inný v trestním ízení, aby uvedla v-echny ji známé skute nosti, které vnímala svými smysly a které jsou d leflité pro rozhodnutí v trestní v ci." JELÍNEK, Ji í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve v cech mládeře, zákon o trestní odpov dnosti právnických osob a ízení proti nim, advokátní tarif*. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s. 750, § 97.

¹²⁸ "Orgány inné v trestním ízení se rozum jí soud, státní zástupce, policejní orgán.", JELÍNEK, Ji í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve v cech mládeře, zákon o trestní odpov dnosti právnických osob a ízení proti nim, advokátní tarif*. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s. 586, §12 odst. 1.

¹²⁹ esko. *O trestním ízení soudním (trestní ád)*. Zákon . 141/1961 Sb. ve zn ní pozd j-ích p edpis , § 55odst. 2.

¹³⁰ esko. *O trestním ízení soudním (trestní ád)*. Zákon . 141/1961 Sb. ve zn ní pozd j-ích p edpis , § 79a/1

rozhodne se o jeho zrušení. Toto provede policejní orgán po předchozím souhlasu státního zástupce.¹³¹

"Zám na zásilky podle § 87a trestního řádu"

Zám na zásilky podle ustanovení § 87a trestního řádu je vyvolávána, když se jedná o zásilky obsahující "omamné a psychotropní látky"¹³², "prekursory"¹³³, "jedy radioaktivní materiál, padlané peníze a cenné papíry, stelné nebo hromadně udržené zbraně, stelnivo, výbušniny nebo jiné věci, k jejichž držení je třeba zvláštního povolení"¹³⁴. Jedná se o věci určené ke spáchání trestného činu anebo pocházejí z trestné činnosti. V předprávném řízení na žádost státního zástupce se souhlasem soudce, aby byl obsah zásilky zaměřen na jiný, a dále "předána k dalšímu přepravě"¹³⁵. "Zám provede policejní orgán"¹³⁶, o tomto se píší úřední záznamy a předvodní zásilku uschová. Předvodní zásilkou se nakládá jako s odětem v věci.¹³⁷

"Sledovaná zásilka podle § 87b trestního řádu"

Sledování zásilky podle ustanovení § 87b trestního řádu pomáhá k objasnění trestného činu, jedná se o zásilky, které mohou obsahovat věci uvedené v věci. Sledování na žádost státního zástupce, a to jen v takových případech, když nemůže být potvrděna skutečnost

¹³¹ Česko. *O trestním řízení soudním (trestní řád)*. Zákon č. 141/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů, § 79a.

¹³² "Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobující nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování. Omamné a psychotropní látky jsou takové, které jsou uvedeny v přílohách č. 1 až 7 zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, v platném znění." JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, advokátní tarif*. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1. 11. 2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s.453, § 130.

¹³³ "Prekursorem je látka uvedená v příloze č. 9 zákona č. 167/1998 Sb., jakož i roztok nebo směs v jakémkoli fyzikálním stavu obsahující jednu nebo více látek uvedených v příloze č. 9 tohoto zákona. Obec lze říci, že prekursorem je určitá látka určená k výrobě drogy." JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, advokátní tarif*. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1. 11. 2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s.405, § 283.

¹³⁴ JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, advokátní tarif*. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s. 721, § 87a odst. 1.

¹³⁵ Česko. *O trestním řízení soudním (trestní řád)*. Zákon č. 141/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů, § 87a/1

¹³⁶ Česko. *O trestním řízení soudním (trestní řád)*. Zákon č. 141/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů, § 87a/odst. 2

¹³⁷ Česko. *O trestním řízení soudním (trestní řád)*. Zákon č. 141/1961 Sb. ve znění pozdějších předpisů, § 87a.

"zjistit jiným zp. sobem, bylo by to neú. inné nebo podstatn. ztíflené"¹³⁸. "Sledování zásilky" provádí policejní orgán, který o pr. b. hu. sepí-e záznam a také ji ukon. í na p. íkaz státního zástupce.¹³⁹

"Odposlech a záznam telekomunika. ního provozu podle § 88 trestního ádu"

Odposlech a záznam telekomunika. ního provozu podle ustanovení § 88 trestního ádu se poufívá u trestných in. "s horní hranicí trestní sazby nejmén. osm let"¹⁴⁰ a dále u trestných in. spadajících do oblasti korup. ního jednání. Lze tak u. in. it jen na základ. p. íkazu za p. edpokladu, fl. e mohou být zji-t. ny významné skute. nosti pro trestní ízení a tyto nelze zjistit jiným zp. sobem. "Odposlech"¹⁴¹ provádí v trestním ízení policejní orgán. Odposlech je zakázán mezi podez. elým a jeho obhájcem¹⁴².

"Poufítí agenta podle § 158e trestního ádu"

Poufítí agenta podle ustanovení § 158e trestního ádu lze vyuffít pro zlo. iny "s horní hranicí trestní sazby nejmén. osm let", a dále pro taxativn. vyjmenované trestné iny¹⁴³, mezi n. fl. pat. í i úplatká. ství. "Agentem"¹⁴⁴ je p. íslu-ník Policie. eské republiky

¹³⁸ esko. *O trestním ízení soudním (trestní ád)*. Zákon. . 141/1961 Sb. ve zn. ní pozd. j-ích p. edpis. , § 87b odst.1

¹³⁹ esko. *O trestním ízení soudním (trestní ád)*. Zákon. . 141/1961 Sb. ve zn. ní pozd. j-ích p. edpis. , § 87b.

¹⁴⁰ esko. *O trestním ízení soudním (trestní ád)*. Zákon. . 141/1961 Sb. ve zn. ní pozd. j-ích p. edpis. , § 88 odst. 1

¹⁴¹ "Odposlechem telekomunika. ního provozu se rozumí odposlech telefonních hovor. z pevné linky i odposlech obdobných p. ípad. - faxu, vysíla. ky, mobilního telefonu, jiného telekomunika. ního za ízení. V § 88 tr. ádu je upraven pouze odposlech telekomunika. ního provozu. Toto ustanovení se netýká tzv. prostorového odposlechu." JELÍNEK, Ji. í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve v. cech mládefl. e, zákon o trestní odpov. dnosti právnických osob a ízení proti nim, advokátní tarif*. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s.724.

¹⁴² esko. *O trestním ízení soudním (trestní ád)*. Zákon. . 141/1961 Sb. ve zn. ní pozd. j-ích p. edpis. , § 88.

¹⁴³ "Na který zákon stanoví trest. odn. tí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmén. osm let, pro trestný in. spáchány ve prosp. ch organizované zlo. ine. ké skupiny, pro trestný in. pletichy v insolven. nímu ízení podle § 226 trestního zákoníku, poru-ení p. edpis. o pravidlech hospodá. ské sout. fl. e podle § 248 odst. 1, písm. e) a odst. 2 a fl. 4 trestního zákoníku, sjednání výhody p. í zadávání ve ejné zakázky, p. í ve ejné sout. fl. e a ve ejné drafl. b podle § 256 trestního zákoníku, pletichy p. í zadání ve ejné zakázky a p. í ve ejné sout. fl. e podle § 257 trestního zákoníku, pletichy p. í ve ejné drafl. b podle § 258 trestního zákoníku, zneuffítí pravomoci ú. ední osoby podle § 329 trestního zákoníku, p. íjetí úplatku podle § 331 trestního zákoníku, podplácení podle § 332 trestního zákoníku, nep. ímého úplatká. ství podle § 333 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný in. k jeho fl. stíhání zavazuje vyhlá-ená mezinárodní smlouva, kterou je. eská republika vázána." esko. *O trestním ízení soudním (trestní ád)*. Zákon. . 141/1961 Sb. ve zn. ní pozd. j-ích p. edpis. , § 158e.

¹⁴⁴ "Úkoly agenta nem. fl. e plnit kdokoliv, ale. pouze policista nebo p. íslu-ník generálí inspekce, nikoliv jiná osoba (ob. anský pracovník policie, advokát)." JELÍNEK, Ji. í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a*

nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů.¹⁴⁵ "Použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce, podávající návrh, jiný. V povolení musí být uveden účel použití a doba, po kterou bude agent použit, údaje umožňující identifikaci agenta. Na základě nového návrhu, obsahujícího vyhodnocení dosavadní činnosti agenta, lze dobu povolení prodloužit, a to i opakovaně."¹⁴⁶

3.3.5 Závěr

V této kapitole jsou analyzovány vybrané trestné činy z trestního zákoníku spadající do oblasti korupce, a to § 329 Zneužití pravomoci úřední osoby, § 330 Maligní úkol úřední osoby z nedbalosti, § 331 Přijetí úplatku, § 332 Podplácení, § 333 Nepříjemné úplatkářství a § 334 Společná ustanovení trestního zákoníku. Trestní zákoník je účinný celých 5 let a byl patnáctkrát novelizován. To by v průměru znamenalo na každé čtvrtletí jedna novelizace. Domnívám se, že jde o otázku změny trestního práva. Na druhou stranu si uvědomuji, že se společnost vyvíjí a mění, proto jsou nutné i změny trestního práva. (3.3.1)

Analýzou jednotlivých trestných činů bylo zjištěno, že chybí právní úprava úplatčení, která se týká soukromého sektoru (např. když obhájce fládá po spoluvězni svého klienta, aby ve věci křivě vypovídal, nebo lékař za provedení zdravotního úkonu fládá úplatek). Jednání, které by mohlo spočívat v přijetí úplatku, podplácení a nepříjemné podplácení se vyskytuje i v soukromém sektoru. Jde o podobná jednání, za která jsou úředníci trestáni. Domnívám se, že by se situace zlepšila, kdyby i obdobná jednání v soukromém sektoru byla trestná. Úplatkářství by mohlo souviset i jinými profesemi neflex zaměřenými ve veřejné sféře, kteří mají "zájem na veřejném, nestranném a zákonném obstarávání v cíli obecného zájmu". Trestní sazba se pohybuje do čtyř let. Navrhuji zpřísnit trestní sazbu, kdy v současné době není stanovena dolní hranice, tak tuto stanovit, a to sice

judikaturou: zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, advokátní tarif. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499,s.

¹⁴⁵JELÍNEK, Jiří. *Trestní zákoník a trestní řád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve věcech mládeže, zákon o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, advokátní tarif. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499, s.721.*

¹⁴⁶Česko. *O trestním řízení soudním (trestní řád). Zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů*, § 158e.

od dvou nebo tří let, a navýšit horní hranici na pět a více let. Domnívám se, že bychom se tak posunuli na pomyslném fleb í ku Indexu vnímání korupce, a to smrem k lepšímu. (3. 3. 2)

Bylo zjištěno, že jednotlivé korupční případy a trestné činy úředních osob vyšetřuje Oddělení hospodářské kriminality při územním odboru, ÚOKFK SKPV a dále GIBS, která vyšetřuje trestné činy policisté. (3. 3. 3)

Trestní právo procesní v České republice upravuje trestní řád. Tento zákon mimo jiné upravuje dle kazní prostředky, které je možné vyvolat při samotném vyšetřování trestných činů úplatkářství a trestných činů úředních osob. O použití jednotlivých dle kazních prostředků řídá policie státního zástupce, ten pak podá návrh a vě musí schválit soudce. Tento postup je zpravidla zdlouhavý, například při zajištění finančních prostředků na úst podle ustanovení § 79 trestního řádu často trvá i více jak 30 dní. (3. 3. 4)

4 Praktická část

4.1 Problematika korupce v Královéhradeckém a Pardubickém kraji a v České republice

4.1.1 Úvod

Chceme-li zmapovat korupci v rámci kraje a následně porovnat vyřízení vybraných trestných činů v rámci okresního nebo krajského soudu, musíme tyto kraje sjednotit.

Policie České republiky a obecní úřady nebo magistrátské úřady jsou nyní rozděleny do krajů podle Ústavního zákona č. 347/1997 Sb. ze dne 3. prosince 1997 o vytvoření vybraných územních samosprávných celků s nabytím účinnosti od 1. ledna 2000. Tímto zákonem bylo vytvořeno 14 krajů, a to Praha, Střední český, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Královéhradecký, Pardubický, Jihomoravský, Olomoucký, Moravskoslezský, Zlínský a Kraj Vysočina.

Soudy jsou ale nadále rozděleny podle povodních krajů, kterých bylo celkem osm, a to Severočeský, Západočeský, Jihočeský, Střední český, Praha, Východočeský, Jihomoravský, Severomoravský - tyto územní jednotky byly stanoveny Zákonem č. 361/1960 Sb. o územním členění státu.

V této diplomové práci se budeme zabývat Královéhradeckým krajem, respektive krajem Východočeským, kam bude spadat v současné době i Pardubický kraj. Nepodaří se nám úplně sjednotit kraj Východočeský s Královéhradeckým a Pardubickým krajem. Do kraje Východočeského, podle kterého jsou stále rozděleny soudy, spadá i okres Semily, který územně patří do kraje Libereckého a Havlíčkův Brod, který již spadá do Kraje Vysočina. V práci budeme vycházet z policejních a soudních statistik, přitom policejní statistiky budou bez okresů Semily a Havlíčkův Brod a soudní statistiky budou s okresem Semily a Havlíčkovým Brodem.

Královéhradecký kraj má rozlohu 4 759 km² a má celkem 553 856 obyvatel což je 5,3 % z celkového počtu obyvatel České republiky. Krajským městem je Hradec Králové. V kraji leží okresy Trutnov, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Jičín a Hradec Králové, je v

n m 448 obcí (z nich 48 m st a 10 m stys). Dále má 15 obcí s roz-í enou p sobností a 35 správních obcí s pov eným ú adem.¹⁴⁷

Pardubický kraj má rozlohu 4 519 km² a 516 411 obyvatel. Krajským m stem jsou Pardubice. Kraj je rozd len na ty i okresy, a to Chrudim, Pardubice, Svitavy a Ústí nad Orlicí, je v n m 451 obcí (z toho 35 m st a 6 m stys). V kraji je 15 obcí s roz-í enou p sobností a 26 obcí s pov eným obecním ú adem.¹⁴⁸

Obrázek Královéhradeckého kraje [p evzato]¹⁴⁹ Obrázek Pardubického kraje [p evzato]¹⁵⁰



¹⁴⁷ esko. Královéhradecký kraj. *O kraji*. [online]. Dostupný z www: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/kralovehradecky-kraj/statisticke-udaje-108/>, [cit. 2015-02-16].

¹⁴⁸ esko. Pardubický kraj. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Pardubick%C3%BD_kraj.

¹⁴⁹ esko. *Mapa Královéhradeckého kraje*. [on-line]. Dostupný z WWW: <http://www.rozhlednyunas.cz/mapa/kralovehradecky/>. [cit. 2015.03-26].

¹⁵⁰ esko. *Mapa Pardubického kraje*. [on-line]. Dostupný z WWW: <http://www.rozhlednyunas.cz/mapa/kralovehradecky/>. [cit. 2015.03-26].

4. 1. 2 Komparace zákona . 140/1961 trestního zákona se zákonem . 40/2009 Sb. trestním zákoníkem

Došlo k rozšíření a přejmenování trestných činů. Konkrétně se novým trestním zákoníkem zrušil "veřejný inženýr"¹⁵¹ a byl nahrazen "úřední osobou"¹⁵². Název tohoto trestného činu je § 329 Zneužití pravomoci úřední osoby oproti původnímu názvu dle § 158 Zneužití pravomoci veřejného inženýra. Přehled jednotlivých změn je znázorněn v tabulce . 5

¹⁵¹ "Veřejným inženýrem je volený funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník orgánu státní správy a samosprávy, soudu nebo jiného státního orgánu nebo příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru, soudní exekutor při výkonu exekucí, sepisování exekutorských zápisů a přiinnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu, pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používá při výkonu pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Při výkonu oprávnění a pravomoci podle zvláštních právních předpisů je veřejným inženýrem také fyzická osoba, která byla ustanovena lesní strážník, vodní strážník, strážník přírody, mysliveckou strážník nebo rybářskou strážník. K trestní odpovědnosti a ochraně veřejného inženýra se podle jednotlivých ustanovení tohoto zákona považuje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s jeho pravomocí a odpovědností. Funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník státního orgánu, samosprávy, ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru cizího státu, se za těchto podmínek považuje za veřejného inženýra pokud tak stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána." ¹⁵¹ÁMAL, Pavel a Stanislav RIZMAN. *Trestní zákon: komentář*. 6. dopl. a přeprac. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004, xxi, 721 s. Beckova edice Komentované zákony. ISBN 80-717-9896-7, s. 648-649.

¹⁵² Blíže vysvětleno v poznámce . 56 v kapitole 3.3.2.

Tabulka č. 5 Porovnání trestného činu podle § 158 trestního zákona a § 329 trestního zákoníku [vlastní zpracování]

Zákon . 140/1961 Sb., trestní zákon	Zákon . 40/2009 Sb., trestní zákoník	Rozdíly v nové právní úpravě
§ 158	§ 329	ve stejný initel zm n n na ú ední osobu
odst. 1	odst. 1	roz-í eno o jinou závařnou úřmu
písm. a)	písm. a)	odporujícím zákonu zm n no na odporujícím jinému právnímu p edpisu
písm. b)	písm. b)	totořné zn ní
písm. c)	písm. c)	sazba 6 m síc afl 3 léta zm n na na 1 rok afl 5 let
odst. 2	odst. 2	totořné zn ní
písm. a)	písm. a)	totořné zn ní
	písm. b)	nové zn ní týkající se rasy, etnické skupiny, národnosti, politického p esv d ení a vyznání
písm. b)		p vodní právní úprava v odstavci b) týkající se poruchy v innosti podniku nebo organizace je nov rozd lena do odstavc c) a d)
	písm. c)	nové zn ní týkající se poruchy v innosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu ve ejné moci
	písm. d)	nové písmeno týkající se poruchy v innosti právnícké nebo fyzické osoby, která je podnikatelem
	písm. e)	nové písmeno týkající se zneuffití bezbrannosti, závislosti, tísn , rozumové slabosti nebo nezku-enosti jiného
písm. c)	písm. f)	nové písmeno s totořným zn ním s p vodním písmenem c) se zúřlením o jiný zvlá- závařný následek
	odst. 3	nový odstavec se sazbou na 5 afl 12 let nebo propadnutí majetku
	písm. a)	prosp ch velkého rozsahu zp sobený inem uvedeným v odstavci 1
	písm. b)	-koda velkého rozsahu
	odst. 4	nový odstavec týkající se p ípravy

Dále do-řo k íselnému posunu i u dal-řch trestných in , a to sice § 159 Ma ení úřolu ve ejného initele z nedbalosti, kde mimo jiné nedo-řo k řládné závařné zm n krom řifl vý-e jmenovaného ve ejného initele podle § 330 Ma ení úřolu ú ední osoby z nedbalosti dle trestního zákoníku.

Tabulka č. 6 Porovnání trestného činu podle § 159 trestního zákona a § 330 trestního zákoníku [vlastní zpracování]

Zákon . 140/1961 Sb., trestní zákon	Zákon . 40/2009 Sb., trestní zákoník	Rozdíly v nové právní úpravě
§ 159	§ 330	ve stejnýinitel zm n n na ú ední osobu
odst. 1	odst. 1	totožné zn ní
odst. 2	odst. 2	totožné zn ní
písm. a)		p vodní právní úprava v odstavci a) týkající se poruchy v innosti podniku nebo organizace je nov rozd lena do odstavc a) a b)
	písm. a)	nové zn ní týkající se poruchy v innosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu ve ejné moci
	písm. b)	nové zn ní týkající se poruchy v innosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem
písm. b)	písm. c)	nové písmeno s totožným zn ním s p vodním písmenem b) se zúžením o jiný zvlá- závažný následek
	písm. d)	nové písmeno týkající se zaji-t ní zna něho prosp chu jinému
	odst. 3	nový odstavec se sazbou na 1 rok ařl 5 let
	písm. a)	-koda velkého rozsahu zp sobená inem uvedeným v odstavci 1
	písm. b)	prosp ch velkého rozsahu

U trestného inu podle § 160 P ijímání úplatku trestního zákona s porovnáním trestného inu podle § 331 P ijetí úplatku trestního zákoníku do-lo k následujícím zm nám.

Tabulka č. 7 Porovnání trestného činu podle § 160 trestního zákona a § 331 trestního zákoníku [vlastní zpracování]

Zákon . 140/1961 Sb., trestní zákon	Zákon . 40/2009 Sb., trestní zákoník	Rozdíly v nové právní úprav
§ 160	§ 331	
odst. 1	odst. 1	obsah odstavce doplněn o souvislost s podnikáním, text rozdílen o sám nebo prostřednictvím jiného, a znění na výše sazby zafinancování na 3 léta nově afinancování na 4 léta
odst. 2	odst. 2	totofinancování znění odstavce s vynecháním zákazu inncosti
odst. 3	odst. 3	sazba na 2 léta afinancování 8 let změn na na 3 léta afinancování 10 let; vypuštění peněžitého trestu a přidání propadnutí majetku; citace "spáchá-li in uvedení v odstavci 1 nebo 2" přesunuta do písmene a) tohoto odstavce
písm. a)	písm. a)	totofinancování znění s výše uvedeným přesunutím citace "spáchá-li in uvedení v odstavci 1 nebo 2" z odstavce 3
písm. b)	písm. b)	totofinancování znění se zněnou ve ejného initele na úřední osobu
odst. 4)	odst. 4)	totofinancování znění s přesunutím citace "spáchá-li in uvedení v odstavci 1 nebo 2" do písmene a) tohoto odstavce
písm. a)	písm. a)	totofinancování znění s výše uvedeným přesunutím citace "spáchá-li in uvedení v odstavci 1 nebo 2" z odstavce 4
písm. b)	písm. b)	totofinancování znění se zněnou ve ejného initele na úřední osobu

Trestný in podle § 161 Podplácení trestního zákona změnlo na trestný in podle ustanovení § 332 Podplácení trestního zákoníku v následujících bodech.

Tabulka č. 8 Porovnání trestného činu podle § 161 trestního zákona a § 332 trestního zákoníku [vlastní zpracování]

Zákon . 140/1961 Sb., trestní zákon	Zákon . 40/2009 Sb., trestní zákoník	Rozdíly v nové právní úprav
§ 161	§ 332	
odst. 1	odst. 1	text jinému rozdílen i o pro jiného; obsah odstavce doplněn o souvislost s podnikáním svým nebo jiného
odst. 2	odst. 2	horní hranice sazby 5 let změn na na 6 let; přidání propadnutí majetku
písm. a)	písm. a)	totofinancování znění
písm. b)	písm. b)	totofinancování znění se zněnou ve ejného initele na úřední osobu

Trestný čin podle ustanovení § 162 Nepřímo úplatkáství trestního zákona byl změněn na trestný čin § 333 Nepřímo úplatkáství trestního zákoníku, kde došlo k následujícím změnám, které jsou uvedeny v tabulce č. 9

Tabulka č. 9 Porovnání trestného činu podle § 162 trestního zákona a § 333 trestního zákoníku [vlastní zpracování]

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník	Rozdíly v nové právní úpravě
§ 162	§ 333	
odst. 1	odst. 1	rozšířeno o prostřednictvím jiného; ve stejnýinitel změněn na úřední osobu
odst. 2	odst. 2	vypuštěn peněžitého trestu

U společných ustanovení § 162a trestního zákona a § 334 trestního zákoníku došlo k následujícím změnám. V tabulce č. 10 je uveden i § 163 Zvláštní ustanovení o úšinné lži trestního zákona, který byl v trestním zákoně vypuštěn.

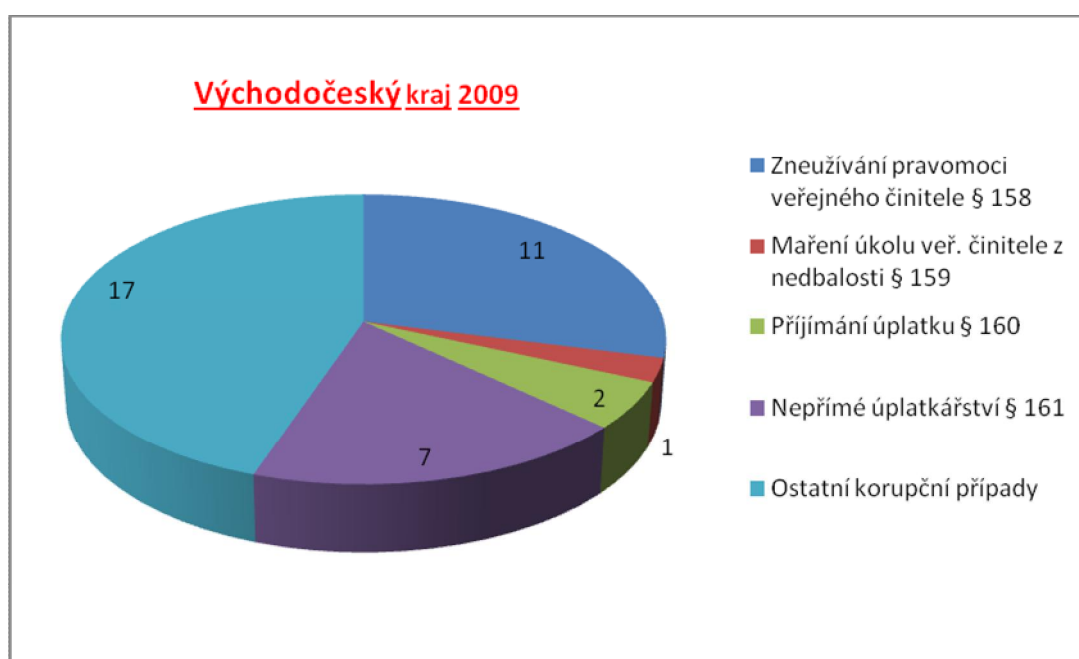
Tabulka č. 10 Porovnání trestného činu podle § 162a trestního zákona a § 334 trestního zákoníku [vlastní zpracování]

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon	Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník	Rozdíly v nové právní úpravě
§ 162a	§ 334	
odst. 1	odst. 1	totálně změněn
odst. 2	odst. 2	ve stejnýinitel změněn na úřední osobu; osoba rozšířena na jakoukoliv osobu
písm. a)	písm. a)	totálně změněn s vypuštěním orgánu ve stejné správě
písm. b)	písm. b)	totálně změněn s rozšířením textu "nebo zaměstnaná nebo pracující"
písm. c)	písm. c)	totálně změněn se změnou na jednotné číslo u orgánu nebo instituci
písm. d)	písm. d)	v podniku nahrazeno v podnikající právnické osobě ;
odst. 3	odst. 3	totálně změněn
§ 163		celý znění paragrafu obsahující zvláštní ustanovení o úšinné lži zrušeno;

4. 1. 3 Statistické metody - Policie

V roce 2009 bylo ve Východočeském kraji celkem 38 korupčních případů, z toho 21 případ se týkalo trestných činů zneužívání pravomoci veřejného činitele a úplatkářství. Pro výše uvedené porovnání byla použita data ze statistických přehledů kriminality, a to za roky 2009 a 2014, dostupné z webových stránek policie: <http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2014.aspx>.¹⁵³

Graf č. 1 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Východočeského kraje - 2009 [vlastní zpracování]

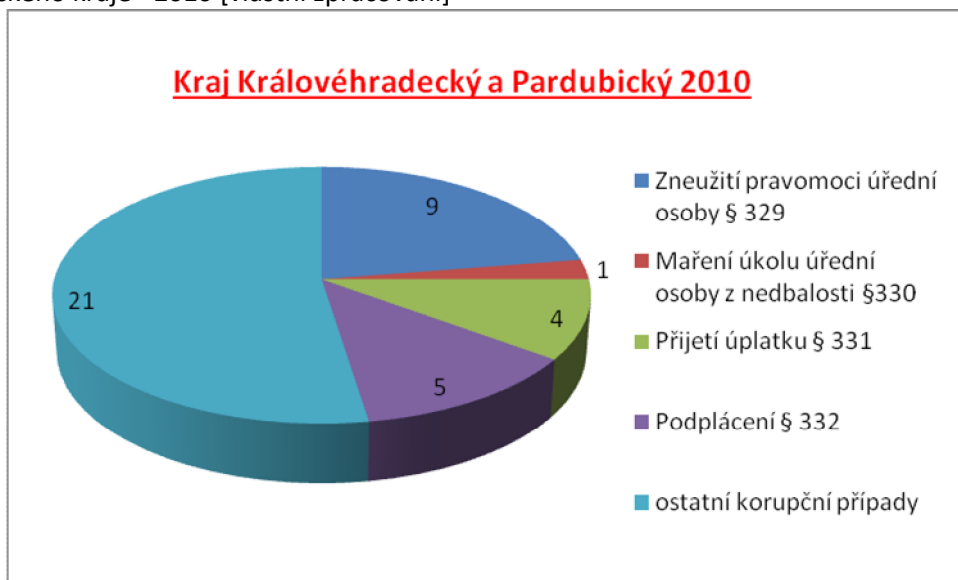


V roce 2010 vešly v platnost nové Trestní zákoník č. 40/2009 Sb. Přejmenovány byly některé trestné činy a přidány nové trestné činy. Konkrétně došlo k přejmenování § 158 Zneužívání pravomoci veřejného činitele na Zneužití pravomoci úřední osoby dle § 329. Další změnou bylo rozdělení policie na 14 krajů.

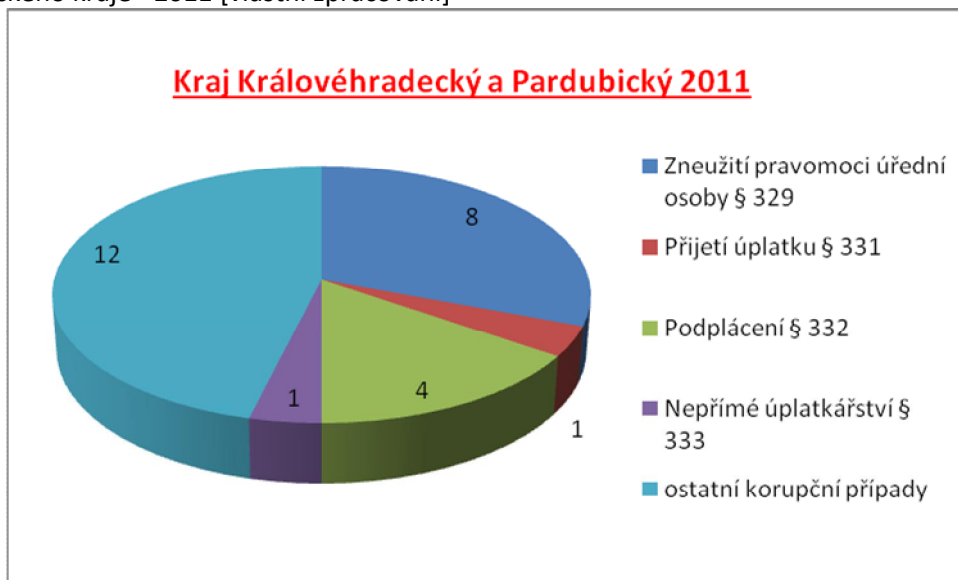
¹⁵³ Česká republika. Policie České republiky. *Statistické přehledy*. [online]. Dostupný z [www: http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2014.aspx](http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2014.aspx) [cit. 2015-02-16].

Situace v Královéhradeckém a Pardubickém kraji byla v roce 2010, 2011, 2012, 2013 a 2014 následující.

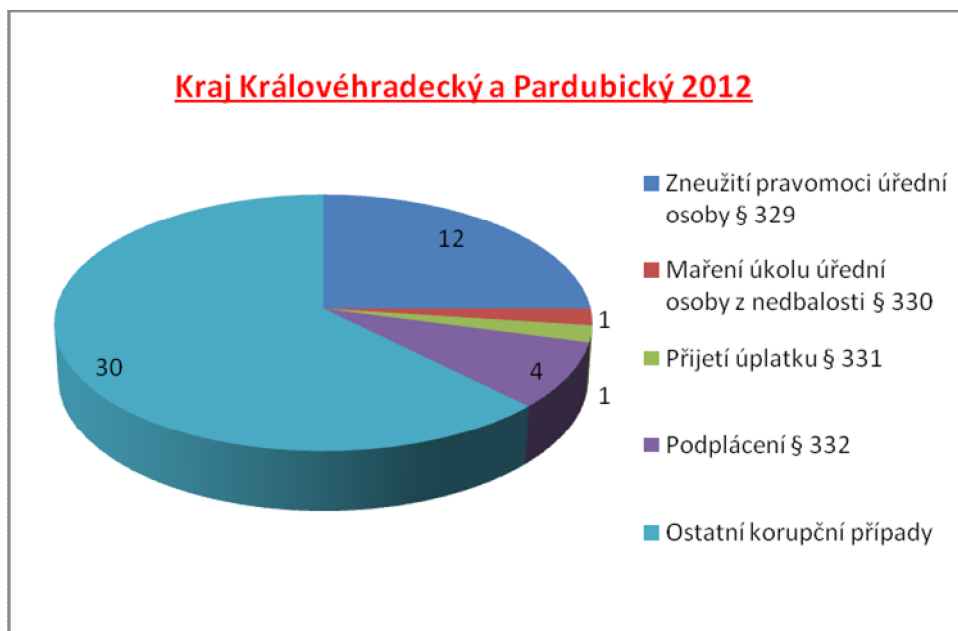
Graf č. 2 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2010 [vlastní zpracování]



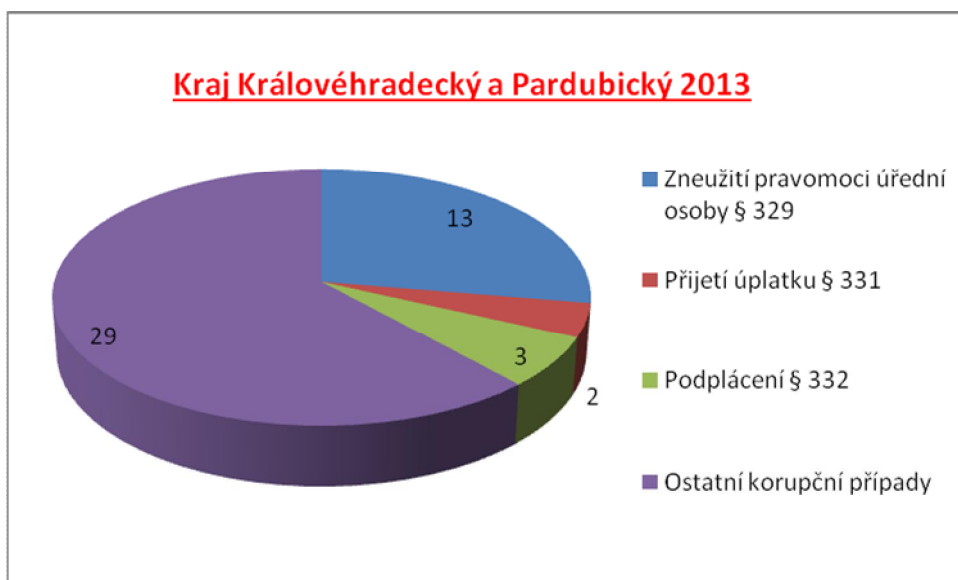
Graf č. 3 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2011 [vlastní zpracování]



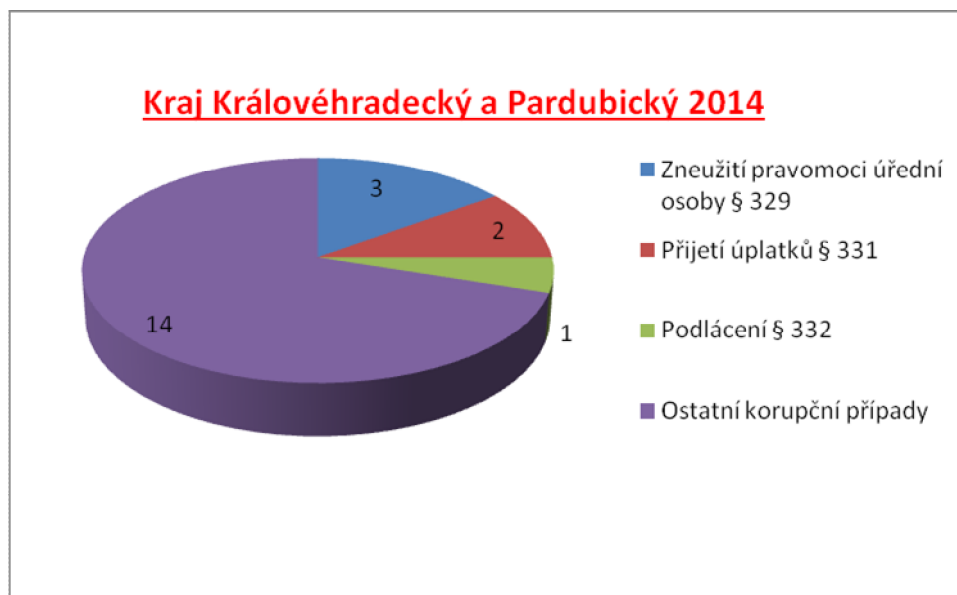
Graf č. 4 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2012 [vlastní zpracování]



Graf č. 5 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2013 [vlastní zpracování]



Graf č. 6 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2014 [vlastní zpracování]



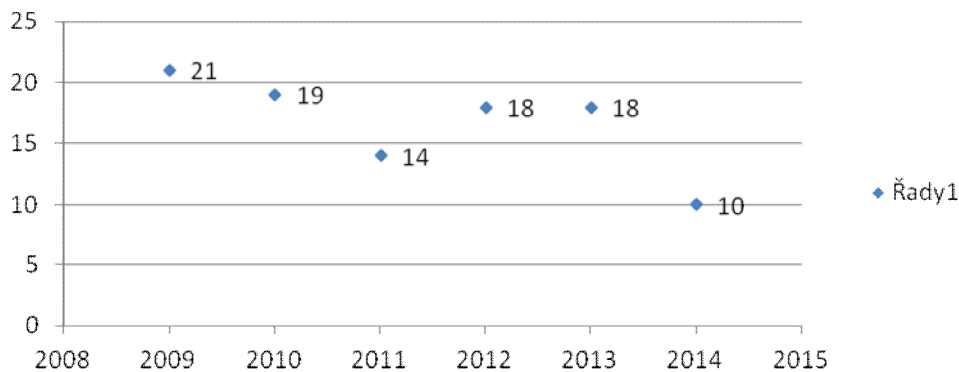
V tomto stádiu nemůžeme předvídat i budoucí vývoj korupce, a to tak, jak se sestavíme časovou řadu. Časová řada je vymezená pro rok 2009 až 2014, nás budou zajímat jen § 329 až § 333 a sledované trestné činy v Královéhradeckém a Pardubickém kraji.

Z tabulky č. 11 budeme vycházet pro základní statistické výpočty

Tabulka č. 11 Porovnání celkového počtu trestných činů v ČR a v Královéhradeckém a Pardubickém kraji [vlastní zpracování]

rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014
§ 329- § 333	274	400	530	528	503	431
Královéhr. a Pardubický kraj	21	19	14	18	18	10

Graf č. 7 Názorné znázornění počtu případů v Královéhradeckém a Pardubickém kraji [vlastní zpracování]



Z tabulky . 11 m fleme vypo ítat procentuální zastoupení pro Královéhradecký a Pardubický kraj. V roce 2009 to bylo 7,66 % z celkových p ípad , v roce 2010 ufl 4,47 %, v roce 2011 se jednalo o 2,64 %, v roce 2012 zaznamenáno mírné zvý-ení na 3,41 %, v roce 2013 to bylo 3,58 % a v roce 2014 pouze 2,01 % p ípad trestných in podle § 329-334 trestního zákoníku.

Z asové ady m fleme vypo ítat pr m r podle vzorce:

$$= \frac{y_i}{n}$$

$$= \frac{2534}{6}$$

$$= 422,33 \text{ korup ních p ípad na rok}$$

To samé m fleme spo ítat i pro Královéhradecký a Pardubický kraj, kde je v pr m ru 16,67 p ípad na jeden rok.

Z uvedené ady poté vypo ítáme koeficient r stu (et zový index), a to pomocí vzorce:

$$k_t = \frac{y_t}{y_{t-1}}$$

$$k_t = \frac{400}{274}$$

$$k_t = 1,45$$

Korupční případy v roce 2010 vzrostly o 45 %.

Další koeficient pro rok 2011 byl 1,325. Pro rok 2012 byl koeficient 0,996, kdy m ěme zaznamenat mírný pokles, a to sice o 0,4 % oproti roku 2011. Pro rok 2013 byl koeficient 0,95, zde je již pokles o 5 % oproti roku 2012. A posledním koeficientem je íslo 0,59, což je pokles o 46 procent. Z výše uvedeného je patrné, že od roku 2012 zaznamenáváme pokles korupčního jednání.

Vypoítáme-li koeficient pro Královéhradecký a Pardubický kraj, jednalo se pro rok 2011 o koeficient ve výši 0,90, pro rok 2012 o koeficient 1,29, což znamenalo nár st, v roce 2013 byl koeficient 1 a pro rok 2014 koeficient 0,33.

Z uvedeného poté m ěme vypoítat koeficient průměrného r stu pro celou ěskou republiku, a to pomocí vzorce:

$$k = \frac{299}{274} = 1,02.$$

Ten samý vzorec m ěme použít na výpočet průměrného koeficientu r stu pro Královéhradecký a Pardubický kraj, kde je výsledek 0,78.

Jelikož máme dvě veličiny, X (což jsou roky) a Y (což jsou v našem případě zjištěné hodnoty v Královéhradeckém a Pardubickém kraji), využijeme pro odhad závislosti těchto veličin navzájem regresní přímku ve tvaru $y = a + b \cdot x$. Regresní koeficient "b" vyjaduje sklon přímky. Nás bude zajímat, zda je tento koeficient záporný, tedy zda by se dalo mluvit o klesající tendenci v počtu trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje. Odhadem regresní přímky je přímka tvaru $y_i = a + b \cdot x_i$ a pro neznámé koeficienty "b" a "a" platí vztahy:

$$b = \frac{\sum (x_i \cdot y_i) - \bar{x}_i \cdot \bar{y}_i}{\sum x_i^2 - (\sum x_i)^2}$$

$$a = \frac{\sum y_i}{n} - b \cdot \frac{\sum x_i}{n}$$

Jelikož pro výpočet koeficientu "b" potřebujeme znát $(x_i * y_i)$ a x_i^2 , dáme si zjistit nové hodnoty X_i a Y_i do pomocné tabulky a dopočítáme ostatní mezivýpočty.

Tabulka č. 12 Pomocná tabulka výpočtů [vlastní zpracování]

x_i	y_i	$x_i * y_i$	x_i^2
2009	21	42189	4036081
2010	19	38190	4040100
2011	14	28154	4044121
2012	18	36216	4048144
2013	18	36234	4052169
2014	10	20140	4056196
Celkem 12069	100	201123	24276811

Poté dopočítáme koeficient

$$b = \frac{6 * 201123 - 12069 * 100}{6 * 24276811 - (12069)^2}$$

$$b = -1,5429$$

Pomocí koeficientu "b" vypočítáme koeficient "a"

$$a = \frac{100}{6} - (-1,5429) * \frac{12069}{6}$$

$$a = 3120,12381$$

Vidíme, že hodnota koeficientu "b" byla záporná, zkusíme otestovat, zda je tato skutečnost statisticky významná.

"Regresní analýza nekončí stanovením bodových odhadů parametrů regresní p-ímkou. Proto je nezbytné testovat hypotézy o hodnotách parametrů regresní p-ímkou respektive konstruovat intervaly spolehlivosti pro tyto parametry."¹⁵⁴ Pro uvedenou p-ímkou si stanovíme nejdříve nulovou hypotézu, a sice "zda v bec mezi veličinami X a Y existuje

¹⁵⁴ SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody I*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2007, 134 s. ISBN 978-802-1316-720, s. 111.

lineární závislost $H_0: \beta = 0$ ¹⁵⁵. A dále si stanovíme alternativní hypotézu $H_1: \beta < 0$, abychom prokázali klesající tendenci v počtu trestných činů během sledovaného období v Královéhradeckém a v Pardubickém kraji.

Test hypotézy provedeme pomocí vzorce:

$$t = \frac{b - 0}{s_b},$$

kde

$$s_b = \frac{s_r^2}{\sum (x_i - \bar{x})^2}$$

a s_r je tzv. reziduální součet čtverců, pro který platí

$$s_r^2 = \frac{\sum (y_i - a - bx_i)^2}{n - 2}$$

Tabulka č. 13 Pomocná tabulka pro výpočet testu hypotézy o hodnotě regresního koeficientu [vlastní zpracování]

$y' = a + bx_i$	$y_i - y_i'$	$(y_i - y_i')^2$	$x_i - \bar{x}$	$(x_i - \bar{x})^2$
21,52	-0,52	0,2704	-2,5	6,25
18,98	0,02	0,0004	-1,5	2,25
17,44	-3,44	11,8336	-0,5	0,25
15,9	2,1	4,41	0,5	0,25
14,36	3,64	13,2496	1,5	2,25
12,82	-2,82	7,9524	2,5	6,25
		37,7164		17,5

¹⁵⁵ SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody I*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2007, 134 s. ISBN 978-802-1316-720, s. 112.

Nejprve si určíme hodnotu reziduálního součtu čtverců :

$$s_r^2 = \frac{37,7164}{4}$$

$$s_r^2 = 0,7340$$

A poté neznámou hodnotu "s_b":

$$s_b = \frac{9,4291}{17,5}$$

$$s_b = 0,7340$$

Když už známe všechny veličiny, můžeme dosadit do testového kritéria.

$$t = \frac{-1,5429 - 0}{0,7340} = -2,098$$

Tabulková hodnota studentova rozdělení se 4 stupni volnosti pro jednostranný test na hladině významnosti 5 % je -2,776. Nezamítáme tedy nulovou hypotézu na hladině významnosti 5 %, ale p-hodnota dané realizace testového kritéria je 0,051944 což je téměř na hraně zamítnutí, proto by se dala nulová hypotéza zamítnout například na hladině významnosti 6 %. V takovém případě bychom mohli usuzovat o klesajícím trendu po tu sledovaných trestných činech pro Královéhradecký a Pardubický kraj.

Pro zajímavost, si můžeme zkusit odhadnout počty trestných činech v Královéhradeckém a Pardubickém kraji na rok 2015.

Odhad pro rok 2015 po dosažení do vzorce:

$$y_i^* = a + bx_i$$

$$y_i^* = 3120,12 - (-1,54289) \cdot 2015$$

$$y_i^* = 11,26$$

Odhad pro rok 2015 je 11 případů pro Královéhradecký a Pardubický kraj a celé sledované období i s odhadem na rok 2015 pak můžeme znázornit graficky.

Graf č. 8 Znárodnění regresní přímky a odhad na rok 2015 [vlastní zpracování]



4. 1. 4 Statistické metody - Inspekce Policie České republiky, GIBS

Zde bude národně jasnější, jak se celá situace vyvíjí. V letech 2009 až 2011 po čtyřech trestných činech policistů vyšetřovala Inspekce Policie České republiky. Od roku 2012 samotná Inspekce zanikla a byla zřízena GIBS. Zprávy o činnosti Inspekce jsou dostupné na stránkách Ministerstva vnitra, ale jenom za rok 2009 a 2010. Zprávy dostupné z webových stránek Ministerstva vnitra "<http://www.mvcr.cz/clanek/inspekce-police-ceske-republiky-263852.aspx>".

V roce 2009 se dopustilo z celkového počtu 47369 policistů 95 trestných činů. Zneužití pravomoci veřejného činitele podle § 158 trestního zákona, dalších 3 policisté se dopustili trestného činu Maření úkonu veřejného činitele podle § 159 a trestného činu Úplatkářství podle § 160-162 se dopustilo 20 policistů. Celkem bylo za uvedený rok spácháno 279 trestných činů¹⁵⁶. V tabulce je poté procentuální vyjádření. Dále jsme zjistili, že každý 59 policista se dopustil nějakého trestného činu.

¹⁵⁶ LÍDLOVÁ, Martina. Zpráva o činnosti Inspekce Policie České republiky a o trestné činnosti policistů Policie České republiky za rok 2009. In: Ministerstvo vnitra: Inspekce Policie České republiky [online]. Praha, 2010 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/inspekce-police-ceske-republiky-263852.aspx>.

V roce 2010 byla sice vydána výroční zpráva, ale byla zaměřena spíše na pachatele než na to, jakých trestných činů se dopustili. Z tohoto důvodu je v tabulce uveden jen celkový počet.¹⁵⁷

Za rok 2011 jiří vládní zpráva o činnosti Inspekce Policie České republiky nebyla vydána, nebo ke dni 31. 12. 2011 zanikla.

Za rok 2012 byla vydána zpráva z jiří nově vzniklého útvaru GIBS. Celkem bylo policisty spácháno 284 trestných činů, z toho 17 trestných činů bylo "Zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329" a 25 trestných činů bylo Úplatkářství podle §§ 331-333 trestního zákoníku.¹⁵⁸

Za rok 2013 bylo vydáno Metodické doporučení pro činnost bezpečnostních sborů 4/2014, kde bylo spácháno celkem 260 trestných činů, z toho 60 trestných činů "Zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku", jeden trestný čin "Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti podle §330 trestního zákoníku" a 5 trestných činů Úplatkářství podle § 331-333 trestního zákoníku. Celkem v té době pracovalo u PČR 35279 policistů.¹⁵⁹

"Největší formou korupce v bezpečnostních sborech je podle vyjádření GIBS:

- p íjetí úplatku za ne eření dopravního deliktu
- p edávání informací za úplatu i protislufbu
- neoprávn ěné lustrace v informa ních systémech,
- ovliv ování řízení v nezákonných prosp ěch
- spolupráce na vydírání osob (podnikatel)

¹⁵⁷ esko. Ministerstvo vnitra. *Zpráva o činnosti Inspekce Policie České republiky a o trestné činnosti policistů Policie České republiky za rok 2010*. In: Ministerstvo vnitra: Inspekce Policie České republiky [online]. Praha, 2011 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/inspekce-policie-ceske-republiky-263852.aspx>.

¹⁵⁸ esko. Generální inspekce bezpečnostních sborů : *Zpráva o činnosti inspekce za rok 2012*. [online]. Praha, 2013 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.gibs.cz/zpravodajsky-servis/tiskove-zpravy/preventivni-pusobeni-generalni-inspekce-bezpecnostnich-sboru>.

¹⁵⁹ esko. Generální inspekce bezpečnostních sborů : *Metodické doporučení pro činnost bezpečnostních sborů : Trestná činnost stíhaných osob v liniích služeb bezpečnostních sborů za rok 2013*. In: Praha, 2014, ro . 2014, . 4.

- nelegální pronášení p edm t do v znice"¹⁶⁰

Tabulka č. 14 Přehled trestných činů spáchaných policisty [vlastní zpracování]

	2009	%	2010	%	2011	%	2012	%	2013	%
§ 158 (§ 329)	95	34,05%					17	5,99%	60	23,08%
§ 159 (§ 330)	3	1,10%							1	0,38%
§ 160 - § 162 (§ 331-§ 333)	20	7,17%					25	8,80%	5	1,92%
Celkový počet TČ	279		242				284		260	
Celkový počet policistů	47369	0,59%	43851	0,55%			37652	0,75%	35279	0,74%

Jelikož se nepodařilo doplnit tabulku, nebylo provedeno žádné statistické výpočty.

4. 1. 5 Statistické metody- soud

U výše vybraných trestných činů jsem se zároveň zabývala délkou soudního řízení ode dne zahájení trestního stíhání nebo sdělení podezření do dne právní moci ve dnech podle jednotlivých paragrafů. Tato data byla zpracována do tabulky. Za rok 2009 nebyla data zjištěna, byla zpracována v jiných ukazatelích, jako například od nápadu trestného činu do rozhodnutí policejního orgánu nebo od nápadu trestného činu do pravomocného rozhodnutí odvolacího soudu apod. Dále za rok 2014 nebyly tyto údaje do 3. 3. 2015 zpracovány.

Data platí jenom pro Východočeský kraj. Jednotlivé údaje jsou brány ze statistických výkazů soudů, které jsou volně dostupné.

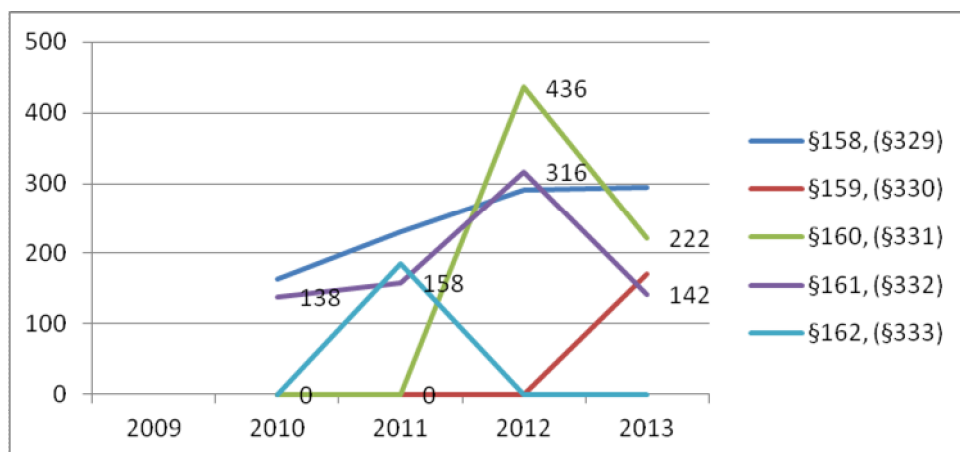
Tabulka č. 15 Přehled o průměrných délkách řízení ode dne zahájení tr. stíhání (sdělení podezření) do dne PM v rámci celé ČR [vlastní zpracování]

paragraf	2010	2011	2012	2013
§158, (§329)	452	407	495	535
§159, (§330)	228	496	431	207
§160, (§331)	140	336	424	635
§161, (§332)	136	185	314	358
§162, (§333)	n	185	224	461

¹⁶⁰ esko. Generální inspekce bezpečnostních sborů : Zpráva o činnosti inspekce za rok 2012. In: Zpráva o činnosti inspekce za rok 2012 [online]. Praha, 2013 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.gibs.cz/zpravodajsky-servis/tiskove-zpravy/preventivni-pusobeni-generalni-inspekce-bezpecnostnich-sboru>, s. 42.

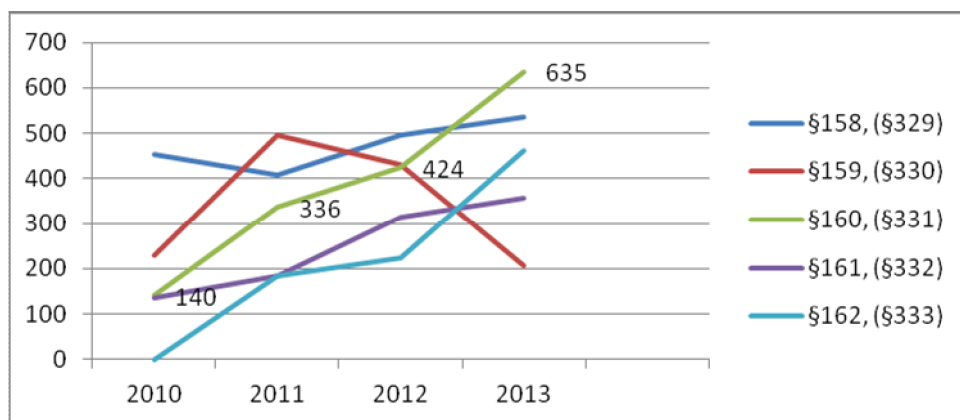
Z uvedené tabulky je zřejmé, že průměrná délka vyřízení jednotlivých trestných činů má ve většině případů stoupající tendenci. Pro lepší znázornění si toto můžeme dát do grafu.

Graf č. 9 Průměrná délka řízení ode dne zahájení tr. stíhání (sdělení podezření) do dne PM v rámci Východočeského kraje [vlastní zpracování]



Východočeský kraj můžeme poté porovnat v rámci celé republiky, kde jednotlivé trestné činy vypadají následovně.

Graf č. 10 Průměrná délka řízení ode dne zahájení tr. stíhání (sdělení podezření) do dne PM v rámci České republiky [vlastní zpracování]



Na druhou stranu si uvědomíme, že tyto grafy se týkají pouze trestního zákoníku. Soudy v roce 2010, 2011 a 2012 mimo jiné soudily také věci uvedené trestné činy podle starého trestního zákona z roku 1961, kde se průměrná doba pohybuje v jiných (vyšších) úrovních. Tyto průměrné délky mimo jiné ovlivňuje složitost případu, velikost soudního obvodu i celkový počet jednotlivých případů v soudním obvodu.

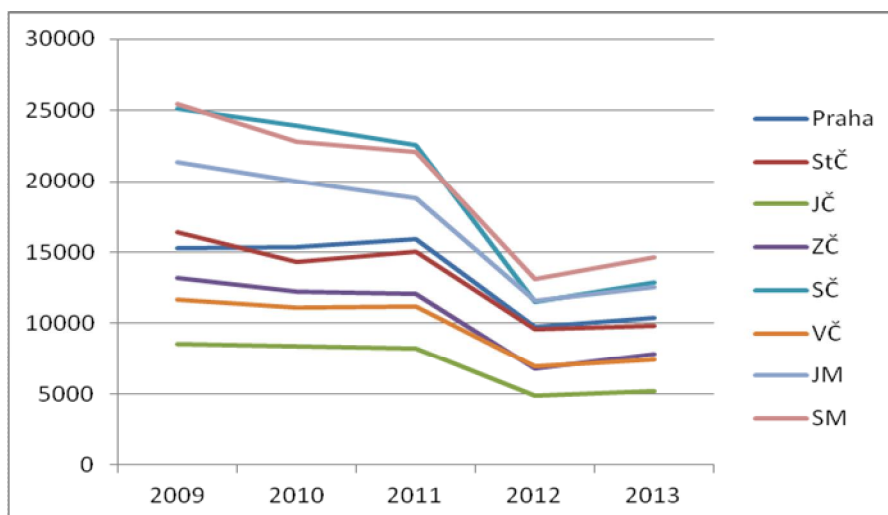
Můžeme porovnat jednotlivé zatížení soudů, které je následující:

Tabulka č. 16 Přehled o zatížení soudů v trestních věcech (počet případů) [vlastní zpracování]

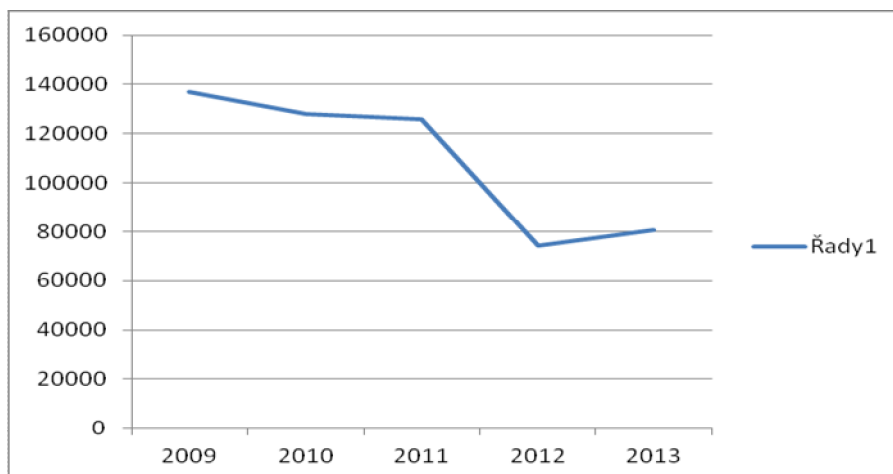
	2009	2010	2011	2012	2013
Praha	15277	15345	15907	9741	10404
StřČ	16395	14285	15024	9561	9802
JČ	8557	8365	8235	4829	5170
ZČ	13186	12270	12093	6766	7849
SČ	25110	23899	22567	11512	12851
VČ	11683	11144	11213	6966	7437
JM	21328	19963	18781	11624	12549
SM	25474	22823	22068	13144	14614
ČR	137010	128093	125888	74099	80676

Od roku 2012 je vidět velký pokles u všech soudů v rámci jednotlivých krajů. V roce 2009 byla zatíženost soudů Východočeského kraje 8,53 % v rámci celé České republiky. V roce 2013, i když klesl celkový počet případů, byla tato zatíženost 9,21 % v rámci ČR, kde působí celkem 3063 soudců. Z toho je v našem regionu 251 z plánovaných 266 soudců. V tomto čísle jsou zahrnuti jak civilní, tak trestní soudci. Za předpokladu, že polovina je trestních, můžeme mít v Královéhradeckém a Pardubickém kraji okolo 125 trestních soudců. Při nápadu 7437 případů ročně vychází 60 případů na jednoho soudce.

Graf č. 11 Porovnání jednotlivého zatížení soudů v rámci krajů (počty případů) [vlastní zpracování]



Graf č. 12 Celkové vyjádření zatížení soudů v České republice (počty případů) [vlastní zpracování]



Z tabulky 16 zjistíme, zda po ty p ípad ve sledovaném období souvisejí s jednotlivými kraji. Z tabulky .16 budeme vycházet. Pro statistické výpo ty pouflijeme kontingen ní tabulky. "Kontingence je vztahem dvou i více kvalitativních statistických znak , z nichfl alespo jeden je znakem mofným. Znaky uspo ádáme do kontingen ní tabulky"¹⁶¹ Uspo ádání v kontingen ní tabulce.

Tabulka č. 17 Přehled zatíženosti soudů (počet případů) - výchozí tabulka [vlastní zpracování]

	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem
Praha	15277	15345	15907	9741	10404	66674
St	16395	14285	15024	9561	9802	65067
J	8557	8365	8235	4829	5170	35156
Z	13186	12270	12093	6766	7849	52164
S	25110	23899	22567	11512	12851	95939
V	11683	11144	11213	6966	7437	48443
JM	21328	19963	18781	11624	12549	84245
SM	25474	22823	22068	13144	14614	98123
R	137010	128094	125888	74143	80676	545811

Poté jsme si výpo ítali o ekávané etnosti, s pomocí vzorce

$$n_{oij} = \frac{n_i * n_j}{n}$$

¹⁶¹ SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2008, 107 s. ISBN 978-80-213-1736-9, s. 13.

Tabulka č. 18 První pomocná tabulka s vypočítanými četnostmi [vlastní zpracování]

	2009	2010	2011	2012	2013
Praha	16736,6	15647,4	15378	9057,000284	9855,0444
St	16333,2	15270,3	15007,3	8838,705305	9617,5147
J	8824,89	8250,61	8108,52	4775,593215	5196,3875
Z	13094,3	12242,1	12031,3	7085,960986	7710,3299
S	24082,7	22515,5	22127,7	13032,35969	14180,687
V	12160,2	11368,9	11173,1	6580,500116	7160,3311
JM	21147,3	19771,1	19430,6	11443,84601	12452,203
SM	24630,9	23028,1	22631,5	13329,03439	14503,502

Pro test χ^2 test nezávislosti musíme splnit dvě podmínky, a to "Podíl teoretických četností menších než 5 nesmí překročit 20 % a žádná z teoretických četností nesmí být menší než 1."¹⁶² (str. 14)

Tyto podmínky jsme splnili, nemáme žádné teoretické četnosti menší než 5.

Ve druhé pomocné tabulce si vypočítáme χ^2 , podle vzorce:

$$\chi^2 = \frac{(n_{ij} - n_{oij})^2}{n_{oij}}$$

Tabulka č. 19 Druhá pomocná tabulka pro výpočet χ^2 [vlastní zpracování]

	(2009	2010	2011	2012	2013	Celkem
Praha	127,287	5,84529	18,2007	51,6567955	30,57848	233,568304
St	0,23398	63,5742	0,01856	59,02557095	3,5388396	126,391157
J	8,13229	1,586	1,97294	0,597262918	0,1339969	12,4224876
Z	0,64278	0,0634	0,31631	14,4475863	2,4939791	17,9640492
S	43,8217	85,0107	8,71943	177,3657	124,68131	439,598879
V	18,7273	4,44804	0,1426	22,58341428	10,690245	56,5915888
JM	1,54473	1,86277	21,7172	2,836062264	0,7524428	28,7132227
SM	28,8567	1,82599	14,0293	2,568657577	0,8418463	48,1225504
Celkem	229,247	164,216	65,1171	331,0810498	173,71114	963,372239

¹⁶² SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2008, 107 s. ISBN 978-80-213-1736-9, s. 14.

χ^2 test nezávislosti - vyjádříme vzorcem:

$$\chi^2 = \frac{(n_{ij} - n_{oj})^2}{n_{oj}}$$

Tento výsledek porovnáme s kritickou hodnotou χ^2 rozdělení s 28 stupni volnosti, což je hodnota 41,337. Můžeme konstatovat, že daný výraz, $\chi^2 > \chi^2_{28}$ platí, protože 963,372 > 41,337. Můžeme tedy zamítnout nulovou hypotézu o nezávislosti. Po tomto případě bychom let závisely na jednotlivých krajích.

4.1.6 Dotazníkové šetření

K DP bylo provedeno dotazníkové šetření. Dotazník byl šetřen jednak elektronicky, tak i osobním stykem. Samotný dotazník můžeme rozdělit do pěti částí, kdy v první části jsou obecné informace o respondentovi, druhá část je zaměřena na nabízení úplatku samotným respondentem, další část je zaměřena na to, zda někdo požadoval po respondentovi úplatek, dále zda respondentovi někdo nabízel úplatek a poslední pátá část obsahuje zjištění, zda by byl respondent ochoten, kdyby to vyžadovala situace, zaplatit úplatek (protislužbu nebo dar). Samotné otázky jsou poté v příloze 4.

Celkem bylo v období od 1. 1. 2015 do 3. 3. 2015 distribuováno 250 dotazníků v tištěné podobě, kdy se vrátilo 198 vyplněných dotazníků, a 150 dotazníků v elektronické podobě, kdy 67 respondentů tento dotazník vyplnilo. Po celou dobu byly sbírány odpovědi. Dotazník byl rozšetřen ve volně dostupném programu [www.mojeanketa.cz].

Před samotným dotazníkovým šetřením byly stanoveny tyto hypotézy:

- H₁** S korupčním jednáním se setkalo nejméně 30 % dotázaných policistů.
- H₂** S korupčním jednáním se setkalo nejméně 30 % dotázaných úředníků ve veřejné správě.
- H₃** Korupčního jednání se ve stejné míře dopouští muži i ženy.
- H₄** Nejčastější formou úplatku je finanční hotovost.
- H₅** Z celkového počtu dotázaných byl požadován po respondentovi úplatek v 30 %.

H₆ Dotázaným respondent m z ve ejné správy byl nabídnut úplatek v 25%.

H₇ řádný dotazovaný respondent nep izná, že nabídl úplatek.

Charakteristika souboru

Data byla sbírána v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje, na dotazy odpovídali jak muflí, tak i řeny, a to v pom ru 50:50, kte í pracují jednak ve ve ejném sektoru, soukromém sektoru jako zam stnanci, ale i jako OSV . Respondent m bylo v rozmezí od 18 do 61 a více let.

Pr b h -et ení

Dotazník byl vytvo en v lednu 2015 a byl distribuován od ledna do 28. 2. 2015, jednak e-mailem s odkazem na webové stránky mojeanketa.cz <http://www.mojeanketa.cz/pruzkum/237851711/>, dále osobn v prodejnách, -kolkách a -kolách, na ú adech. Celkem bylo osloveno 150 lidí e-mailem a 250 lidí osobním kontaktem. Z celkového po tu 400 lidí odpov d lo 265 respondent .

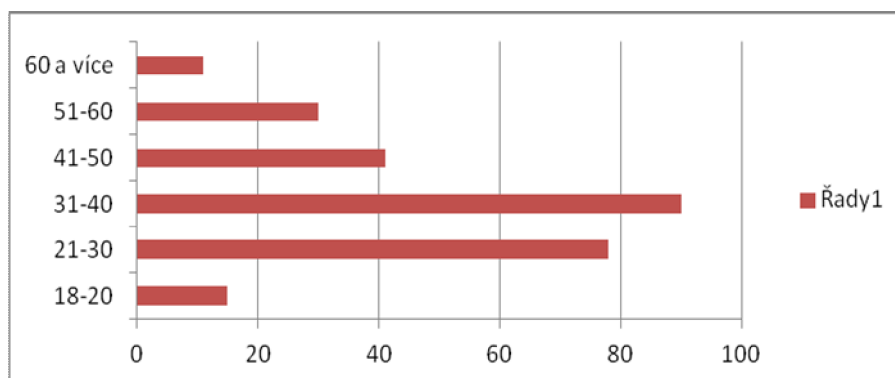
Otázky a jejich vyhodnocení:

Celkem se se-lo 265 odpov dí.

1. Jste mufl nebo řena? Odpovídalo více mufl , a to v pom ru 143:122 řenám.

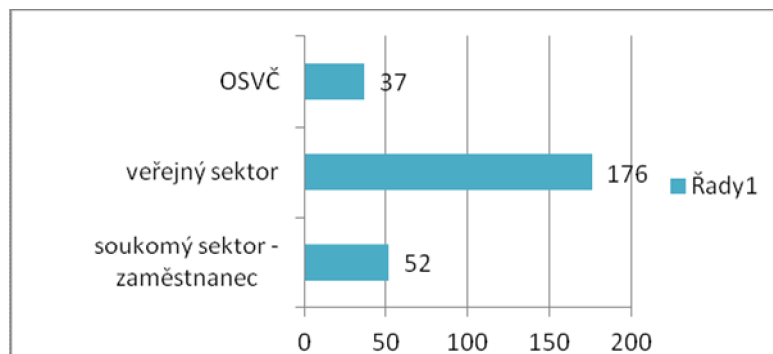
2. Kolik vám je let? Nejvíce respondent odpovídalo ve v ku 21 ó 30, což inilo 29,43 % respondent a 31- 40 let, což bylo 33,96 % respondent

Graf č. 13 Názorné zastoupení jednotlivých respondentů dle věkových intervalů [vlastní zpracování]



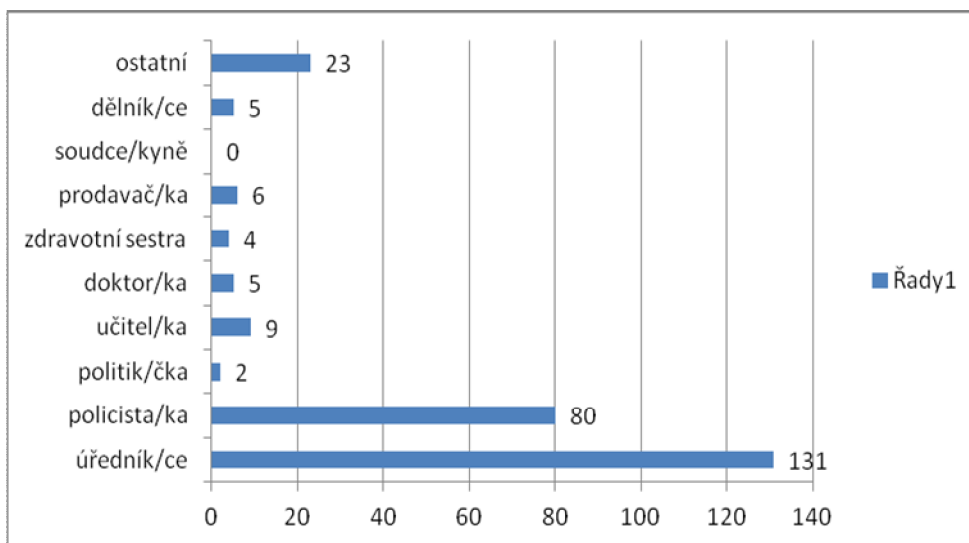
3. V jakém sektoru pracujete? Nejvíce respondent odpov d lo ve ve ejném sektoru, a to 176, jako OSV pracovalo 37 respondent a 52 jich pracovalo jako zam snanec soukromého sektoru.

Graf č. 14 Názorné zastoupení jednotlivých respondentů v rámci sektoru [vlastní zpracování]



4. V jaké profesi pracujete? Odpov di jednotlivých respondent jsou vyzna eny v grafu.

Graf č. 15 Názorné zastoupení jednotlivých respondentů v rámci profesí [vlastní zpracování]



5. Setkal/a jste se s n jakou formou úplatku (peníze, protislufba, dar) ve ve ejné správ ? Z celkových 265 respondent odpov d lo 133 kladn a 132 respondent záporn .

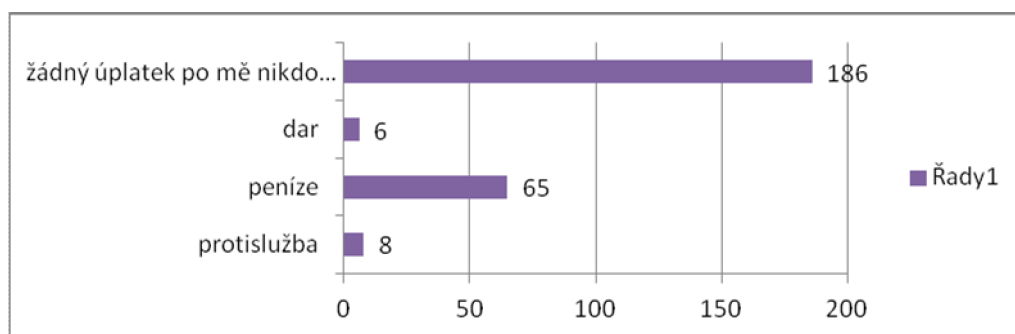
6. - 12. Nabízel jste vy sám úplatek zam stnanci v oblasti ve ejné správy? Jeden z dotazovaných respondent se p iznal, že nabízel úplatek ve ve ejné správ , a to

léka i nebo léka ce (nejedná se o ve ejnou správu), jednalo se o peníze v hodnot stokorun, kdy je mufl - léka ve v ku 41-50 let p ijal.

13. Pofladoval po vás n kdo úplatek nebo jiný prosp ch (peníze, protislufbu, dar) ve ve ejné správ ? Na tuto otázku odpov d lo 79 respondent kladn z celkových 265.

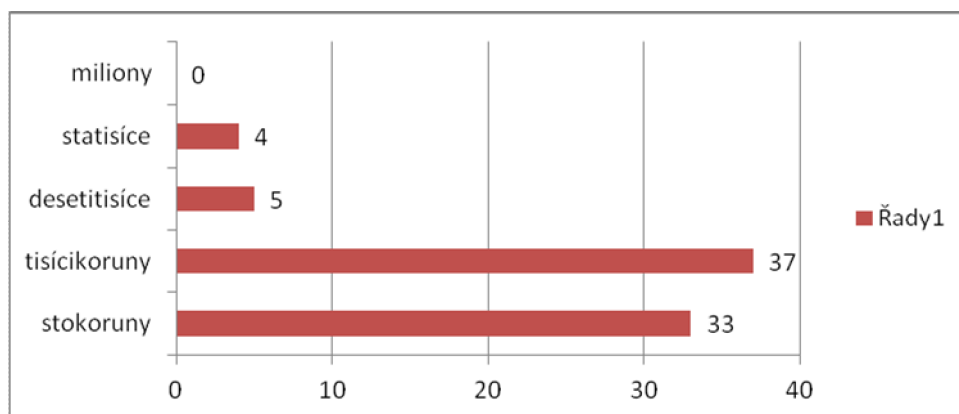
14. O jaký úplatek se jednalo? Výsledky jsou také zpracovány v grafu.

Graf č. 16 Nejčastější forma požadovaných úplatků [vlastní zpracování]



15. Jaká byla hodnota úplatku (daru, protislufby)?

Graf č. 17 Hodnota požadovaného úplatku (daru, protislufby) [vlastní zpracování]



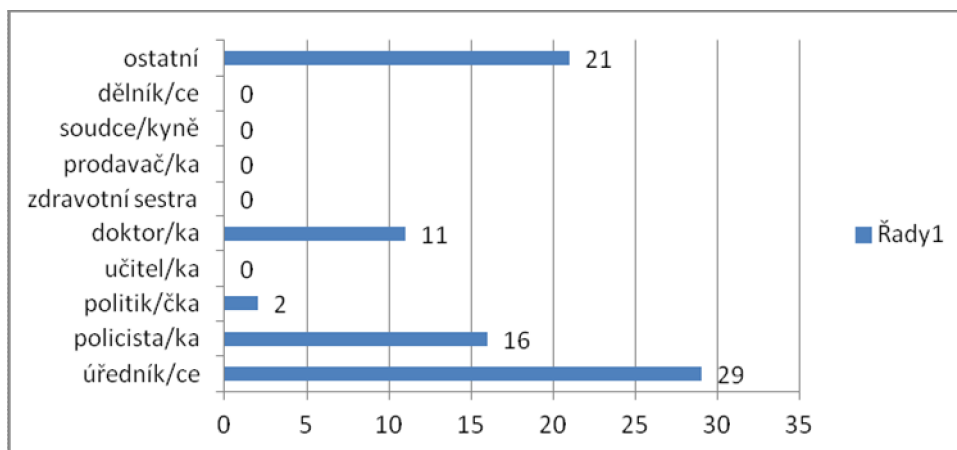
16. Jak jste se zachoval/a? ty i z respondent uvedli, že požadovaný úplatek zaplatil/a a 75 respondent uvedlo, že nezaplatil/a.

17. Jak jste se zachoval/a? Ani jeden ze 79 respondent uvedeného jednání neoznámil.

18. Kdo po vás pofadoval úplatek (dar, protislufbu)? V kladných odpov dích bylo zastoupeno 73 m flu a 6 fen.

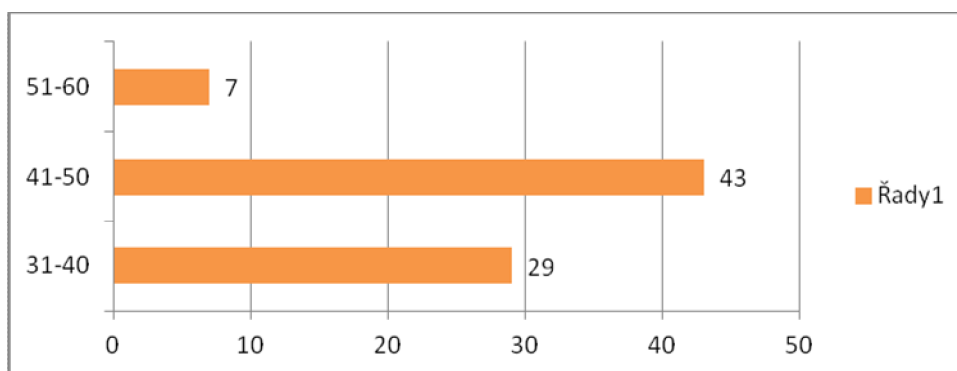
19. V jaké profesi pracoval/a ten kdo po vás pofadoval/a úplatek?

Graf č. 18 Znázornění profesí nejčastěji požadující úplatek [vlastní zpracování]



20. Kolik bylo let, tomu kdo po vás pofadoval/a úplatek? Nulové odpov di nebyly v grafu znázorn ny.

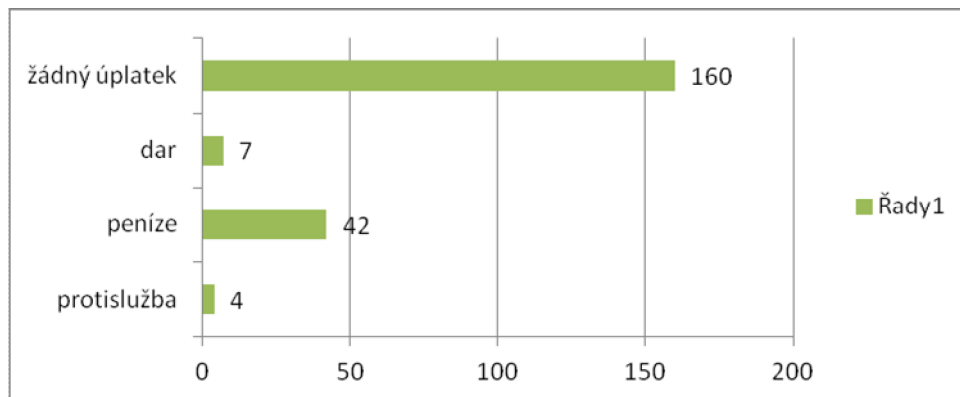
Graf č. 19 Znázornění věkových intervalů osob nejčastěji požadující úplatek [vlastní zpracování]



21. Nabízel/a vám n kdo úplatek v oblasti ve ejné správy? Z celkových 213 dotazovaných ú edník z ve ejné správy se s kladnou nabídkou úplatku setkalo 53 respondent .

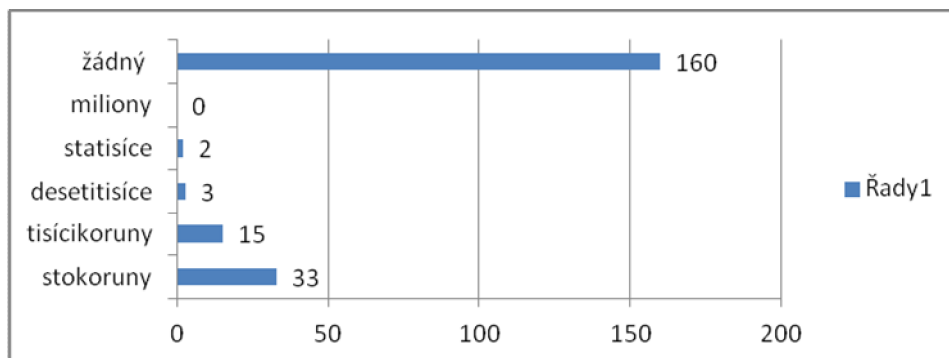
22. O jaký úplatek se jednalo?

Graf č. 20 Grafické znázornění formy úplatku [vlastní zpracování]



23. Jaká byla hodnota úplatku (daru, protislužby)?

Graf č. 21 Nejčastější hodnota nabízeného úplatku [vlastní zpracování]



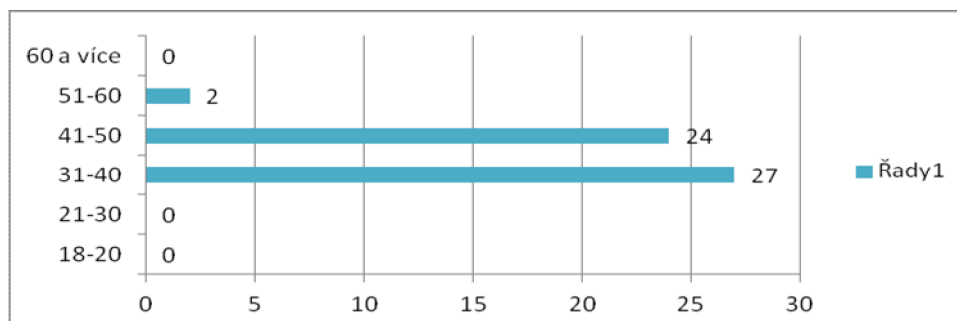
24. Jak jste se zachoval/a? Jeden z uvedených respondentů úplatek přijal, ostatní neprijali.

25. Jak jste se zachoval/a? Jeden z respondentů v c oznámil, zbývajících 52 respondentů neoznámilo.

26. Kdo vám úplatek nabízel? Z 53 respondentů odpovědělo 49 respondentů, že úplatek nabízel muž a zbývajících 4 respondentky byly ženy.

27. Kolik bylo let tomu, kdo vám nabízel/a úplatek?

Graf č. 22 Znárodnění věkových intervalů osob nejčastěji nabízející úplatek [vlastní zpracování]



28. Pokud byste se dostal/a do situace, která by vyřadovala v oblasti ve ejné správě úplatek, byl/a byste ochoten/a e-it danou situací pomocí úplatku? Sama si nedokážu představit o jakou situaci by m lo jít, ale p esto 37 respondent z celkového po tu 265 odpov d lo, že by byli ochotni e-it uvedenou situací úplatkem.

29. Setkal/a jste se s korupcí (úplatkem, darem nebo protisluffbou) mimo oblast ve ejné správě? Více než polovina respondent odpov d la, že ano, a to 147 respondent .

Z výsledk dotazníkového -et ení bylo zji-t no, že jen minimum lidí korupci nahlásilo. V dotazníkovém -et ení nebylo p istoupeno k testování statistických hypotéz z d vodu malého po tu nasbíraných odpov dí.

4. 1. 7 P ípadová studie

V rámci své praxe jsem m la možnost seznámit se s pr b hem vy-et ování korup ních p ípad , n které ukon ené p ípady jsem si mohla prostudovat a se souhlasem vedoucího odd lení je anonymn poufít pro svoji diplomovou práci.

1) "Poru-ení povinnosti p i správ cizího majetku podle § 220 odst. 1 trestního zákoníku"

N kdy koncem února 2013 p i-lo na okresní státní zastupitelství (OSZ) anonymní udání na starostu obce, kdy m l manžel jedné zam stnankyn OÚ jifl n kolik let zp tn dostávat od obecního ú adu ve ejné zakázky, a to i p esto, že další nabídky byly levn j-í. Dále se udání zabývá skute ností rozsáhlé rekonstrukce hasi ské zbrojnice, která byla

rozdělena na dvě části, a to jednak užívané sborem dobrovolných hasičů a druhá část se pronajímala k podnikatelským účelům. Rekonstrukce byla provedena na té části, která slouží k pronajímání a shodou okolností si tuto část pronajal bývalý zastupitel obce.

Samotné anonymní udání bylo postoupeno na Oddělení hospodářské kriminality při Územním odboru Policie ČR, které v-ě řádně prošetřilo. Nejdříve se zabývalo otázkou, z jakých dotací byla celá rekonstrukce pořízena a dále jakých obecních prostor se tato rekonstrukce týkala. Samozřejmě nezapomněli i na samotný fakt, kdy zjistívali, kdo vyhrál ve veřejnou zakázku, kdo byl zadavatelem apod.

Teprve tím zjistili, že ve veřejnou zakázku zpracovala cizí firma z jiného kraje, kdy vybrala subjekt (nebyl to manžel úřednice z OÚ), jenž provedl celkové zateplení budovy hasičské zbrojnice. V tomto případě vyhodnotili, že v-ě proběhlo podle předepsaných regulí. Tato část spisu byla odložena dle § 159a/1 trestního řádu s tím, že se skutek nestal.

Dále se oddělení zabývalo pronájmem nebytových prostor v hasičské zbrojnici. Tato část byla pronajímána od roku 1994 až do současnosti. Samotný nájem byl stanoven v pevné částce, která se i několikrát navýšila o inflaci, zde nebylo shledáno pochybení, nebo o úmyslu pronájmu části zbrojnice byli občané obce informováni na výzvě OÚ, k podpisu nájemní smlouvy byl na zastupitelstvu řádně pověřen starosta obce, nájem jako takový byl řádně placen v hotovosti na OÚ. Problém nastává v platbách energií, které nebyly součástí nájmu. Zde byla ústní dohoda, že při využívání bude nájemce platit i energii, což za celou dobu neudělal, nikdo to po nájemci ani nechtěl. Dále bylo součástí dohody, že bude provádět drobné opravy na obecní technice a temperovat teplo i do samotné hasičské zbrojnice, aby zabránil zamrznutí vody v cisterně. Teprve tím se zjistilo, že nájemce energie neplatil, k temperování tepla do samotné garáže hasičské zbrojnice také nedošlo, naopak v-ě je řádně utráněno, aby toto teplo z dílny neunikalo a drobné opravy pro obec si vždy řádně vyfaktoval.

Na místě bylo provedeno ohledání místa iinu za účelem zjištění, jaké elektrospotřebiče se nacházejí v objektu. Byl přibrán znalec z oboru elektrotechniky a energetiky, který měl stanovit poměr spotřeby odebrané elektrické energie od roku 1998 do současnosti mezi prostory objektu hasičské zbrojnice obce využívané sborem dobrovolných hasičů i prostorem k pronajímání a stanovit odborným odhadem náklady na

vytáp ní. Dále byl ve spise vyuffit institut vydání v ci dle § 78 tr. ., kterým byly zaji-t ny ve-keré písemnosti, faktury, cenové nabídky apod. Policie také vyuffila institutu výkladu práva, kdy si konkrétní ustanovení nalezl v p íslu-ném zákon , ale také poslal dotaz na krajský ú ad. Samotné -et ení trvalo do listopadu 2014, kdy podal OSZ obflalobu pro trestný in "poru-ení povinnosti p i správ cizího majetku podle § 220 odst. 1 trestního zákoníku", nebo jako starosta obce poru-il podle zákona o obcích ulofenou povinnost spravovat cizí majetek a jinému tak zp sobil -kodu nikoli malou.

2) Pofudování úplatku

Druhý p ípad se stal n kdy v lednu 2012, kdy ú astník ízení p ed opatrovnickým soudem m l na knout pracovníci orgánu sociáln právní ochrany díte (OSPOD), fle po n m fládala úplatek ve vý-i 25 000 K . Provedenými výslechy bylo zji-t no, fle pracovnice OSPOD je velmi sv domitá, pracovitá a po pracovní stránce velmi profesionální. Policejní orgán vyslechl vedle pracovnice OSPODu, jejího vedoucího a kolegyn , dal-í klienty pracovnice a samotné ú astníky p ed opatrovnickým soudem, a to jak pana XY, tak i jeho bývalé manfelky. Z provedeného -et ení bylo zji-t no, fle samotná pracovnice OSPODu nem fle ovlivnit rozhodnutí soudu. Ve v ci rozhoduje soud na základ znaleckého posudku a do poslední chvíle pracovnice OSPOD neví, kdo bude tímto znalcem. Pracovnice OSPODu si ádn vedla spis, z n hofl bylo patrné, fle se p íklání na stranu matky d tí. Ve v ci nebylo zji-t no podez ení ze spáchání trestného ínu "Zneuffití pravomoci ú ední osoby dle § 329 odst. 1, a) tr. zákoníku" a trestného ínu "P íjetí úplatku dle § 331 odst. 1,2 tr. zákoníku a v c byla dle § 159a/1 tr. ádu odlofena."

Panu XY bylo koncem m síce února 2012 sd leno obvin ní ze zlo ínu k ívého obvin ní podle § 345 odst. 1,3 písm. c) trestního zákoníku, kdy cht l celkov znev rozhodnit p i výkonu povolání pracovníci OSPOD, tedy jiného lfliv obvinil z trestného ínu a spáchal takový ín v úmyslu váfln po-kodit jiného v zam stnání. Obvin ný byl rozsudkem odsouzen k pen flnímu trestu, proti kterému se odvolal. Dále v c e-il krajský soud, usnesením odvolání zamítl a potvrdil p vodní trest okresního soudu.

3) Nabízení úplatku

Jiný p ípad se stal v ervnu 2011, kdy do kancelá e vedoucí odboru výstavby a územního plánování v budov m stského ú adu p í-el ú astník stavebního ízení, který

chtěl prodloužit toto řízení. V kanceláři mezi týma oima položil na stůl obálku s finanční hotovostí a omluvou, šel si u domy, ale jeho námitky a odvolání v rámci řízení mohou pracovníci obdržet a zdržovat ji a ale v řízení, ale se mu to bude lépe chodit na úřad a nebude tak obdržovat. Pracovnice úřadu obálku nepřijala, tuto odmítla a celou věc je to oznámila svému manželovi a následně svému nadřízenému.

V případě byly provedeny výslechy osob, které se v té době nacházely na městském úřadě, a to především pracovnice spisovny, která má kancelář hned vedle vedoucí odboru. Další osobou, která podala výslechy, byl další účastník stavebního řízení. Dále byl vyslechnut manžel, kterému pracovnice napsala SMS zprávu, dále starosta obce. V samotné věci byl také vyslechnut obviněný, který na svoji obhajobu sdělil, ale se nejednalo o úplatek, ale se bavili o odškodnění se sousedy, kdy se mělo jednat o částku 20000 Kč.

Jako důkazní prostředky jsou brány jednak výslechy všech osob, znalecký posudek obviněného, kde se znalec vyjádřil, ale obžalovaný byl přítelný, ale zprávy jeho vyjádření, a jeho ústním i písemným projevem, je mírně eno chaotický a podle názoru soudu by k podobným pochybnostem svědčil. žádný kamerový záznam se nepodařilo zajistit. Na městském úřadě se na chodbě ani v kanceláři vedoucí nenacházely kamery. Další důkazním prostředkem byla fotodokumentace SMS zpráv mezi vedoucí pracovnicí odboru a jejím manželem.

Samotné řízení probíhalo až do května 2012, kdy soudce uznal vinným obviněného z trestného činu "podplácení podle § 332 odst. 1,2 písm. b) trestního zákoníku", tedy jinému v souvislosti s obstaráváním věci obecního zájmu poskytl úplatek a spáchal takový čin v úmyslu osob. Odsouzen byl k peněžitému trestu. Odsouzený se proti rozsudku odvolal, v této věci pak rozhodnul krajský soud. Odvolání zamítl a trest okresního soudu potvrdil.

4. 1. 8. řízený rozhovor

4. 1. 8. 1 řízený rozhovor s OSZ

S okresním státním zástupcem byl po řízení řízený rozhovor, kde mu byly kladeny otázky z dotazníkového řízení. Jednalo se o mufla, a proto bylo upřesněno od první otázky: Jste mufl nebo žena?

Otázka: Kolik vám je let?

Odpov : 41-50

Otázka: V jakém sektoru pracujete?

Odpov : Ve veřejném sektoru.

Otázka: V jaké profesi pracujete?

Odpov : Jako okresní státní zástupce.

Otázka: Setkal jste se s nějakou formou úplatku ve veřejné správě ?

Odpov : Ano.

Otázka: Nabízel jste vy sám úplatek zaměstnanci v oblasti veřejné správy?

Odpov : Ne, je mi to proti mysli a sám v zaměstnání řeším korupční případy.

Otázka: Pofladoval po vás někdo úplatek nebo jiný prospěch (peníze, protisloužbu, dar) ve veřejné správě ?

Odpov : Ne

Otázka: Nabízel vám někdo úplatek v oblasti veřejné správy?

Odpov : Ne, v rámci zaměstnání mi spíše vyhrožují, neřkl uplácet. Nejspíše to, ale znáte z vlastní praxe - *"aflm pustí, tak si to s tebou vy idím"* apod.

Děkuji za váš drahocenný čas.

4. 1. 8. 2 řízený rozhovor s pracovníkem GIBS

Dále byl vypracován řízený rozhovor s pracovníkem GIBS, který na předem dané otázky odpovídal následovně :

Otázka: Kolik vám je let?

Odpov : 31-40 let.

Otázka: V jakém sektoru pracujete?

Odpov : Ve veřejném sektoru.

Otázka: V jaké profesi pracujete?

Odpov : Jako pracovník GIBS.

Otázka: Setkal jste se s nějakou formou úplatku ve veřejné správě ?

Odpov : Ne, kdyby nepořídám korupční případy, na kterých pracuje v rámci svého zaměstnání. Je to proti mému přesvědčení a sám proti korupci bojuji.

Děkuji za váš drahocenný čas.

4. 1. 9 Závěr

V úvodu jsme si pro praktickou část museli sjednotit územní celky, aby měly stejnou praktickou vypovídající hodnotu jak pro policii, GIBS, tak i pro soudní obvody. (4. 1. 1)

Komparací Zákona č. 140/1961 Sb. trestního zákona a Zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku nedošlo k žádným zásadním změnám. U trestných činů podplácení a nepřímého úplatkářství nedošlo k navýšení trestní sazby od roku 1961. Komparací zákon bylo zjištěno, že u dalších námi vybraných trestných činů došlo k textovým úpravám a navýšení trestních sazeb, které jsou uvedeny v jednotlivých tabulkách. (4. 1. 2)

Statistické metody byly nejprve využity u trestných činů § 329 Zneužívání pravomoci úřední osoby, § 330 Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti, § 331 Píjímání úplatku, § 332 Podplácení a § 333 Nepřímé úplatkářství podle trestního zákoníku (do roku 2010 i podle trestního zákona), které vyšetřuje policie. Pozorovací období bylo od roku 2009 do roku 2014 pro Královéhradecký a Pardubický kraj. Vývoj těchto paragrafů byl znázorněn v grafu č. 7, kdy bylo zjištěno, že procentuální zastoupení se pohybuje v rozmezí od 7,66 % do 2,01 % a došlo k poklesu i za rok 2014 oproti předchozím rokem. Byla určena regresní lineární funkce a z ní byl vypočítán odhad pro rok 2015, kde se predikce pohybuje okolo 11 námi sledovaných trestných činů v Královéhradeckém a Pardubickém kraji. (4. 1. 3)

Informace o trestných činech policistů v Královéhradeckém a Pardubickém kraji se nepodařilo pro statistické výpočty sehnat. Z tohoto důvodu tyto nebyly provedeny. K jedné z hlavních bodových změn došlo v roce 2011, kdy skončila Inspekce PŘ a byl zřízen nový orgán GIBS. Za tento rok jífl nebyla zpráva vypracována. Dále bylo zjištěno, že se jednotlivé zprávy liší oproti předcházejícímu roku. Jeden rok se sledují trestné činy a druhý rok je toto zaměřeno spíše na pachatele. (4. 1. 4)

V diplomové práci byla zkoumána zatíženost soudů v jednotlivých krajích, kde bylo zjištěno, že počet trestné činnosti od roku 2011 ubývalo až do roku 2013. Ve statistických výpočtech jsme se zabývali závislostí mezi počtem případů a jednotlivými krajemi, a to za pomoci kontingenčních tabulek a testu χ^2 . Bylo zjištěno, že počet případů v jednotlivých obdobích je závislý na jednotlivých krajích. (4. 1. 5)

Dotazníkové šetření bylo provedeno mezi respondenty všech věkových skupin, z celkových 400 distribuovaných dotazníků se vrátilo 265 odpovědí. Uvědomuji si, že se jedná o velice choulostivé téma, a i když byl dotazník anonymní, může to pro spoustu lidí vzhledem k trestnosti korupce být nepříjemné. Mohou se také domnívat, že jakmile vyplní tento dotazník pravdivě, mohlo by dojít k odhalení jejich protiprávního jednání. U dotazníkového šetření jsme si stanovili hypotézy a došli jsme k těmto závěrům:

H₁ S korupčním jednáním se setkalo nejmén 30 % dotázaných policistů - celkem bylo dotazováno 80 respondentů pracujících u policie, z toho 27 respondentů z řad policie odpovědělo, že po nich někdo požadoval úplatek nebo nabízel úplatek; když toto procento přepočteme na procenta, máme výsledek 33,75 %. H₁ se potvrdilo, že s korupčním jednáním se setkalo nejmén 33,75 % dotázaných policistů.

H₂ S korupčním jednáním se setkalo nejmén 30 % dotázaných úředníků ve veřejné správě - celkem bylo dotazováno 131 respondentů z řad úředníků ve veřejné správě a 26 respondentů odpovědělo, že se setkalo s korupčním jednáním, což je 19,85 %. O H₂ můžeme říci, že se nepotvrdila.

H₃ Korupčního jednání se ve stejné míře dopouštějí muži i ženy - u této hypotézy budeme vycházet z dotazníkového šetření, konkrétně z otázek č. 18 a č. 26, kdy nám vychází poměr 122 mužů a 10 žen. H₃ se nepotvrdila, ve většině případů nabízeli nebo požadovali úplatek muži.

H₄ Nejastější forma úplatku je finanční hotovost - zde budeme vycházet z dotazníkového -et ení, a to z otázky . 14, . 22 a souhrnu otázek . 6-12, kdy nám vylo, fle 108 respondent m byla nabízena finanční hotovost, 13x dar a 12x protislufba. Tět ení H₄ potvrdilo, fle nejastější formou úplatku je finanční hotovost, tato je zastoupena v 81,20 % z celkového po tu.

H₅ Z celkového po tu dotázaných byl požadován po respondentovi úplatek v 30 % - z celkového po tu 265 respondent odpov d lo, fle po 79 respondentech požadoval n kdo úplatek, cofil je 29,81 %; na tuto hypotézu dala odpov otázka . 13. O H₅ m fleme íci, fle se nám potvrdila.

H₆ Dotázaným respondent m ve ve ejné správ byl nabídnut úplatek v 25 % - na uvedenou hypotézu odpovídá otázka . 21, kdy z celkových 213 dotazovaných respondent z ve ejné správy p iznalo, fle se s korup ním jednáním setkalo 53 respondent , cofil je v procentuálním vyjád ení 24,88 %. S uvedenou hypotézou jsme velice blízko, ale nepotvrdila se. Aby se tato hypotéza potvrdila, muselo by to být p esn 25 %. O H₆ m fleme íci, fle se nepotvrdila.

H₇ řádný dotazovaný respondent nep izná, fle nabídl úplatek - uvedeného dotazníkového -et ení bylo zji-t no otázkami . 6-12, fle jeden z respondent nabídl úplatek. H₇ se nepotvrdila.

Nebylo p istoupeno k testování statistických hypotéz dat dotazníkového -et ení z dvodu malého po tu nasbíraných odpov dí. (4. 1. 6)

5 Výsledky a diskuze

Analýzou trestního zákoníku č. 40/2009 Sb. a následným rozbořem jednotlivých paragrafů bych navrhovala následující návrhy de lege ferenda:

- Samotný oddíl úplatkářství navrhuji rozdělím do dvou částí při zachování stávajících paragrafů, a to do jedné části při jímnání, podplácní a nepřímého úplatkářství souvisejícího s obstaráváním v cí obecného zájmu. Do druhé části navrhuji zařadit obdobné jednání nesouvisející s obstaráváním v cí obecného zájmu, tedy kdo by porušil povinnosti vyplývající ze zamětnání, povolání, postavení. (například advokát nabídne úplatek spoluv zni svého klienta za to, že bude k iv sv d it, lékař si ekne o úplatek apod.).

- Zpřísňit trestní sazbu u úplatkářství - v případě, že se trestného činu v prvním odstavci dopustí ú ední osoba, zvýšit minimální trestní sazbu od t í do osmi let. Ve druhém případě, když se obdobného jednání dopustí osoba, která porušila svoje povinnosti vyplývající ze zamětnání, povolání, postavení (advokát, zamětnanec), navrhuji trestní sazbu od dvou do p ti let v prvním odstavci. V dalších odstavcích navrhuji navýšení, a to adekvátní k prvnímu odstavci.

- Zřízení specializovaných soudů, které by se zabývaly korupčním jednáním. Dalším řešením by bylo jmenovat nové soudce, což by snížilo političnost soudů. Zkrátila by se lhůta od zahájení trestního stíhání nebo sdělení podezření do dne právní moci rozsudku. Specializované soudy by vznikly při krajských soudech a zabývaly by se trestnými činy, kde by horní hranice trestní sazby přesahovala trest odnětí svobody v délce trvání osmi let. Dále by se zabývaly trestnými činy týkajícími se korupce.

Korupci jsme rozdělili na politickou, justiční, policejní a korupci v soukromém sektoru. V této části vynecháme korupci v soukromém sektoru. Všechny výše uvedené profese při nástupu do svého úřadu skládají slib, kde se zavazují, že budou řádně vykonávat svoji funkci, dodržovat právní řád České republiky a jednat podle nejlepšího svědomí a v domí. Soudci, se ještě zavazují, že budou nestranní, což znamená, že nebudou nadřizovat jedné straně. Celé korupční jednání máme přirovnat k hoře, kde na vrcholu je nějaký korupčník, který vstoupí, a na dalších úrovních jsou zase jiní, kteří mohou také vstoupit

nebo pro zmuhat za jiné provázky. Úplně dole na úpatí hory jsou osoby, které jen poslušně jdou a dělají s minimálním ziskem, co se jim děje. Je to pavučina, kterou nelze úplně rozplést. V každé společnosti se najde někdo, kdo někomu závidí, a to od hmotných statků až po imaginární statky. (3.1.1)

Zneufňování veřejných zdrojů. Česká republika za totalitního režimu patřila k soběstačným zemím, měla těžký a lehký průmysl i zemědělství. V prodejnách nebyl takový výběr jako dnes, ale naše ekonomika byla relativně stabilní a silná. Totalitní režim byl vystřídán demokratickým režimem. V roce 1992 a 1994 proběhla v české republice kuponová privatizace. Hlavní myšlenkou bylo dát lidem možnost získat akcie státních podniků a dostávat z těchto podniků rentu. Dále vznikaly investiční fondy.

Veřejné zakázky jsou definovány v zákoně o veřejných zakázkách, kdy zadavatelem je veřejný sektor, zakázky jsou hrazeny z veřejných prostředků, na základě písemné smlouvy mezi zadavatelem a dodavatelem za splnění dalších podmínek. Dodavatel veřejných zakázek je vybírán na základě výběrového řízení. V zadávacích podmínkách výběrového řízení jsou uvedeny konkrétní požadavky a specifikace veřejné zakázky. Cena nemusí být jediným kritériem při výběru případného dodavatele, ale má značnou váhu při výběru dodavatele. Zadávací podmínky jsou stejné pro všechny případné dodavatele. Z důvodu získání veřejné zakázky dochází často k ponížení ceny tak, aby případný zájemce zakázku získal. Za nabídnutou cenu však není dodavatel schopen zakázku zrealizovat a na skutečnou cenu se snaží dosáhnout formou víceprací a dodatků. Domnívám se, že by se situace zlepšila zvýšenou kontrolní činností ve veřejných zakázkách. Jedním z možných řešení by mohlo být složení výběrové nezávislé komise z konkrétních odborníků podle oblasti veřejné zakázky. Tato komise by podle stanovených kritérií výběrového řízení na veřejnou zakázku vybrala dodavatele. Komise by měla být schopna posoudit reálnost nabídky jak po technické stránce, tak i na cenové úrovni.

Úplatkářství je oboustranný akt probíhající mezi korupčníkem a korumpovaným. Korupčník je osoba, která poruila nastavená pravidla. Úplatkářství musí splňovat obecné znaky, kterými je zisk, porušení právních pravidel, nepoctivé chování, zneužití pravomoci. U zisku nerozhoduje výše - je jedno, jde-li o stokoruny, tisícikoruny, desetitisíce či částky vyšší. Zisk může být finanční, materiální, ale i protisloužba. Jedinou podmínkou u úplatkářství je, že musí dojít k jakémukoli prospěchu. Druhým znakem je porušení

právních pravidel. Za právní pravidla se považují pravidla obsažená v právních předpisech. Vždy nám říká, co máme a co nemáme dělat. Tímto znakem je nepoctivé chování, které je právním pravidlem. Třetím znakem je porušení pravomoci. Pravomoc je dána jednotlivými zákony nejprve zákonem profesím a dále pracovními náplněmi jednotlivých orgánů veřejné moci. Také máme říct, že se jedná o delegování úkolů. To jsou obecné znaky úplatkářství. Tyto znaky jsou typické pro zaměstnance ve veřejné správě. K úplatkářství dochází i v soukromém sektoru. V těchto znacích se nenachází prvek, který by charakterizoval navrhovanou druhou část trestného trestu při jetí úplatku. Uvedeným dalším společným znakem by mohlo být povolání, zaměstnání apod. Domnívám se, že je v obecném zájmu snížit míru korupce na co možná nejmenší míru. Hranici korupce můžeme snížit i změnou trestní sazby. Nejprve bych ze současných nulových navýšila spodní hranici sazby a to od 2 až 3 let a pak bych navýšila i horní hranici. Tato se můžeme rozdělit na dvě části, na tu část týkající se obstarávání v cíl obecného zájmu a další část související s podnikáním, povoláním zaměstnáním apod. U první skupiny bych tuto horní hranici trestní sazby stanovila od 8 let a více. Druhá skupina by měla trestní sazbu od pěti let a více. Navýšení trestní sazby, by nejspíše vedlo k dalšímu problému jako jsou například v znicích. Posunuli bychom se na pomyslném flešku Indexu vnímání korupce a to sice směrem k lepšímu.

(3. 3. 2)

6 Závěr

Korupce byla v diplomové práci rozdělena na politickou, justiční, policejní a na korupci v soukromém sektoru. Podle zjištění tyto jednotlivé profese skládají slib, v němž se zavazují, že budou dodržovat právní řád České republiky a budou jednat v zájmu lidu. (3.1.1)

Mám-li se vyjádřit ke korupci, v soukromém sektoru k ní dochází ve zdravotnictví, ve sportu a v mnoha dalších odvětvích. Lidé si například platí zdravotní pojištění, ale na jednotlivá vyšetření se čeká až šest měsíců. Existují například čekatelky na operace, po čtyřech operacích v nichž byly provedeny zdravotní pojištění (dojde-li k překročení stanoveného limitu). To vše může svědčit ke korupci. (3.1.1)

Srovnáváme-li korupci se západním světem, je na tom Česká republika špatně, porovnáme-li korupci s východním světem, jsme na tom dobře. Za jedny z korupčnějších zemí v Evropě se považují severní země, kdy se na prvním místě po sledované roky 2013 a 2014 umístilo Dánsko, na dalších místech Finsko, Švédsko a Norsko. Následuje Švýcarsko, Nizozemí, Lucembursko atd. Před Českou republikou jsou ještě Francie, Portugalsko, Polsko, Maňarsko, Slovinsko, ale i Maňarsko. Za Českou republikou se umístilo Slovensko, Chorvatsko, Itálie, Německo. (3.1.2)

Jednotliví autoři přirovnávají korupci k nejrizičnějším parazitům a zhoubným nemocem, ale většinou se shodují, že pokud někdo dochází ke zneužití pravomocí s cílem dosažení zisku nebo prospěchu. Národní zákoník nezná pojem korupce, i když je toto slovo synonymem ke slovu úplatkářství a úplatek je zakotven v našem trestním zákoníku. Ve Slovenské republice je korupce zakotvena v trestním zákoně (Predpis č. 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov). (3.1.3)

ty i hlavní znaky korupce jsou zneužití pravomoci, odchylka od právních norem, nepoctivé jednání, vedoucí k dosažení zisku nebo osobního prospěchu. Za lehčí formu korupce můžeme považovat například lahve, bonboniéry a další, ale není známá hranice, kdy se jedná o korupci a kdy se jedná jen o určitou vděčnost, podkování. Další formou korupce může být například akce pro určitou skupinu lidí, kdy například můžeme vyřadit protisloužbu. (3. 2. 1)

Hranici úplatku lze obtížně stanovit, ale i ze samotného daru (bonboniéry, kávy apod.) může mít úředník prospích. (3. 2. 2)

Úplatkáství je definováno jako neoprávněná výhoda, o které lze říci, že na ni korupčník nemá právo. Samotná výhoda může být majetkového, ale i nemajetkového charakteru. A u těchto výhod není dán žádný limit. Výhoda může být stokorunová nebo i milionová. Úplatkáství je úzce spjato s podplácením úředníka. (3. 2. 3)

Zneužívání veřejných zdrojů může mít formu zpronevřelosti, neohospodárnosti, vyúžití pro soukromý prospích. Ve veřejné zakázce uskutečňuje veřejný sektor z veřejných prostředků na základě smlouvy mezi dodavatelem a zadavatelem. Dodavatel se vybírá na základě výběrového řízení, o kterém rozhoduje komise. Domnívám se, že by se situace zlepšila, kdyby se tyto komise skládaly z odborníků z daných odvětví veřejného sektoru. V těchto komisích by měli poradní nebo dokonce rozhodovací pravomoc. Pak by nemuselo docházet k finančnímu navyšování za vícepráce. (3. 2. 4)

Politici jsou úzce spojeni s prodejem pozic, případně s klientelismem. Jedná se například o případ, kdy politik nesouhlasí s názorem své strany a jeho hlas je pro rozhodnutí v něm které v cíli defilovat. Rozhodne-li se ale dobrovolně odejít z vysoké politiky, mohou i ze strany, na oplátku dostane pozici jinou. (3.2.4.3)

Obdobná činnost jsou i zlaté padáky. Vysoce postavení manažeři si po přijetí na vysoké manažerské místo vyjednají co mohou nejvyšší odstupné a výhody. V případě, že bude dotyčný odvolán, bude finančně zajištěn do budoucnosti. (3. 2. 5)

Lobbisté patří na politickou scénu a ovlivňují proces schvalování zákonů. Říká se, že lidé pracující jako lobbisté, kteří toto vykonávají jako své povolání. Přitom v České republice není zákon o lobbingu. Domnívám se, že by se situace zlepšila, kdyby byl schválen zákon o lobbingu. (3.2.6)

V diplomové práci jsou vymezeny trestné činy spadající do oblasti korupce, a to trestné činy úředních osob a úplatkáství. Tyto trestné činy jsou zakotveny v Zákoně č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, který byl patnáctkrát novelizován. Předmětné trestné činy v Zákoně č. 40/2009 Sb., trestním zákoníku jsou srovnávány s předcházející právní

úpravou Zákonem . 140/1960 Sb. a jednotlivé změny trestných činů jsou uvedeny v tabulce. (3. 3. 1)

Byla provedena analýza trestných činů § 329 (Zneužití pravomoci úřední osoby), § 330 (Maření úkolu úředního rozhodnutí), § 331 (Píjetí úplatku), § 332 (Podplácení) a § 333 (Nepříjemné úplatkářství). Na základě analýzy bylo zjištěno, že samotné úplatkářství se týká úředních osob, tedy osob *"které mají zájem na úředním, nestranném a zákonném obstarávání v cí obecného zájmu"* a dále podnikatel *"v souvislosti s podnikáním"*. Navrhuji tuto právní úpravu rozšířit o obdobné jednání nesouvisející *"s obstaráváním v cí obecného zájmu"*, tedy při porušení povinnosti vyplývajících ze zaměstnání, povolání, postavení. Domnívám se, že by se situace v České republice zlepšila. (3. 3. 2)

Vyšetřování trestných činů úředních osob a úplatkářství provádí oddělení hospodářské kriminality a dále Útvar odhalování korupce a finanční kriminality služby kriminální policie a vyšetřování. Trestné činy policisté vyšetřují GIBS. Jednotlivé útvary jsou pak znázorněny v tabulce. (3. 3. 3)

Trestní právo procesní v České republice upravuje trestní řád (Zákon . 141/1961 Sb.), kde jsou zakotveny mimo jiné i trestní postupy. Tímto institutem vyvolává jak Policie České republiky, tak i GIBS. Dodržování a postupy jsou pro všechny jmenované stejné. Policista nejprve požádá státního zástupce a ten podá návrh soudci. U nichž se jedná o zdlouhavý proces. Jde například o ustanovení § 79 trestního řádu při zajištění finančních prostředků na úst, kdy toto vyřízení trvá i 30 dnů. Domnívám se, že by tato doba měla zkrátit alespoň na polovinu. (3. 3. 3)

V praktické části byly sjednoceny jednotlivé obvody na přibližně stejné útvary. Došlo ke spojení Královéhradeckého a Pardubického kraje do povodního Východo českého kraje. (4. 1. 1)

Dále byla provedena komparace podmínek trestných činů v Zákon . 140/1961 Sb. a v Zákon . 40/2009 Sb. Došlo k vzájemnému porovnání a jednotlivé trestné činy a jejich změny byly uspořádány do tabulek. (4.1.2)

Statistické metody byly nejprve využity u trestných činů zneužívání pravomoci úřední osoby, maření úkolu úřední osoby z nedbalosti, přijímání úplatku, podplácení

a nepřímého úplatkářství, kterých se dopustily úřední osoby a vyšetřuje je policie. Sledované období bylo od roku 2009 do roku 2014 pro Královéhradecký a Pardubický kraj. Jednotlivý nárůst nebo pokles je zachycen v grafu 7. Statistickou metodou bylo zjištěno, že procentuální zastoupení uvedených trestných činů se pohybuje v rozmezí od 7,66 % do 2,01 %. Byly provedeny výpočty související s regresní lineární přímkou a poté vypočítán odhad pro rok 2015, kde by se mohlo pohybovat toto číslo okolo 11 případů pro uvedenou oblast. (4. 1. 3)

Také byly zjištěny dostupné informace o trestných činech policistů, které vyšetřuje GIBS. V roce 2012 byla zřízena GIBS, která převzala pravomoci od Inspekce Policie České republiky, jež v roce 2011 skončila. (4. 1. 4)

Statistické výpočty byly použity i u soudů, kde byla sledována zatíženost jednotlivých soudů. Zjišťovala se průměrná délka zpracování vybraných trestných činů, a to od samotného nápadu až po pravomocné rozhodnutí, kdy se tato délka pohybovala od 136 dnů do 635 dnů. Dále bylo zjištěno, že postupem času se průměrná délka stupňuje a počet případů v jednotlivých obdobích je závislý na jednotlivých krajích. Tato hypotéza se potvrdila. U zjištění byla použita statistická metoda kontingenčních tabulek a testu ². (4. 1. 5)

V diplomové práci bylo použito i dotazníkové šetření, z něhož bylo vyhodnoceno 265 dotazníků z celkových 400 distribuovaných. Uvědomuji si, že se jedná o velice choulostivé téma. A kolik byl dotazník anonymní, mohlo to pro spoustu lidí, vzhledem k trestnosti korupce, být nepřijemné a mohli se domnívat, že jakmile tento dotazník vyplní pravdivě, mohlo by dojít k odhalení jejich trestné činnosti. Dotazníkovým šetřením se zjistilo, že žádný z dotazovaných respondentů úplatkářství neoznámil. Byla potvrzena hypotéza, že nejastější formou úplatku jsou peníze. V dotazníkovém šetření se nepodařilo provést statistické výpočty pomocí kontingenční tabulky z důvodu malého počtu odpovědí. (4. 1. 6)

V diplomové práci byly navrženy následující náměty de lege ferenda:

- Samotný oddíl úplatkářství navrhuji rozdělit do dvou částí při zachování stávajících paragrafů, a to do jedné části při jímnání, podplácení a nepřímého úplatkářství souvisejícího s obstaráváním v cíle obecného zájmu. Do druhé části navrhuji zařadit

obdobné jednání nesouvisející s obstaráváním v cí obecného zájmu, tedy kdo by porušil povinnosti vyplývající ze zam stnání, povolání, postavení. (nap íklad advokát nabídne úplatek spoluv zni svého klienta za to, že bude k iv sv d it, léka si ekne o úplatek apod.).

- Zp ísnit trestní sazbu u úplatká ství - v p ípad , že se trestného ínu v prvním odstavci dopustí ú ední osoba, zvý-ít minimální trestní sazbu od t í do osmi let. Ve druhém p ípad , když se obdobného jednání dopustí osoba, která porušila svoje povinnosti vyplývající ze zam stnání, povolání, postavení (advokát, ob an), navrhuji trestní sazbu od dvou do p ti let v prvním odstavci. V dal-ích odstavcích navrhuji navý-ení, a to adekvátní k prvnímu odstavci.

- Z ízení specializovaných soud , které by se zabývaly korup ním jednáním. Dal-ím e-ením by bylo jmenovat nové soudce, což by snížilo p etířlenost soud . Zkrátila by se lh ta od zahájení trestního stíhání nebo sd lení podez ení do dne právní moci rozsudku. Specializované soudy by vznikly p i krajských soudech a zabývaly by se trestnými íny, kde by horní hranice trestní sazby p esahovala trest odn tí svobody v délce trvání osmi let. Dále by se zabývaly trestnými íny týkajícími se korupce.

7 Seznam použitých zdrojů

Knifní publikace

ALTNER, Petr. *Korupce - v era a dnes: (sborník z kolokvia po ádaného Katedrou d jin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity a The European Society for History of Law)*. Vyd. 1. Editor Karel Schelle, Jaromír Tauchen. Ostrava: Key Publishing, 2013, 224 s. ISBN 978-807-4181-771.

BAFIANTOVÁ, Ilona. KOLEKTIV AUTOR . *Lobbing a korupce p i tvorb ve ejné politiky*. 1. vydání. Praha: Prospektrum, 2007. ISBN 978-80-7175-144-1. s.33 zdroj Hendriques, A: Corporate Truth, The Limits to Transparency London, Earthason 2007.

DAVID, V. a A. NETT. *Korupce v právu mezinárodním, evropském a eském*. 1. vyd. Praha: C.H.Beck, 2007, 345 s. ISBN 978-80-7179-562-9.

CHMELÍK, Jan. KOL. *Pozornost, úplatek a korupce*. Praha: Linde Praha a. s., 2003. ISBN 80-7201-434-X.

CHMELÍK, J. a Z. TOMICA. *Korupce a úplatká ství*. Praha: Linde Praha a.s., 2011, 283 s. ISBN 978-80-7201-853-6.

FRI , Pavol. *Korupce na eský zp sob*. 1. vyd. Praha: G plus G, 1999, 302 s. ISBN 80-861-0326-9.

JELÍNEK, Ji í. *Trestní zákoník a trestní ád: s poznámkami a judikaturou: zákon o soudnictví ve v cech mládeže, zákon o trestní odpov dnosti právnických osob a ízení proti nim, advokátní tarif*. 5. aktualiz. vyd. podle stavu k 1.11.2014. Praha: Leges, 2014, 1246 s. Glosátor. ISBN 978-807-5020-499.

SMITH, Michael L. a Vojt ch PROKE™ A KOLEKTIV AUTOR . *Regulace lobbingu v eské republice: Od my-lenky ke konceptu a implementaci*. 1. vydání. Praha: Sociologický ústav AV R,v.v.i, 2013. ISBN 978-80-7330-247-4.

SVATO™OVÁ, Libu-e a Bohumil KÁBA. *Statistické metody I*. Vyd. 1. V Praze: eská země d lská univerzita, 2007, 134 s. ISBN 978-802-1316-720.

SVATOŠOVÁ, Libuše a Bohumil KÁBA. *Statistické metody II*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2008, 107 s. ISBN 978-80-213-1736-9.

ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, xvi, 1450 s. Velké komentáře. ISBN 978-807-4004-285.

ŠÁMAL, Pavel a Stanislav RIZMAN. *Trestní zákon: komentář*. 6. dopl. a přeprac. vyd. Praha: C.H. Beck, 2004, xxi, 721 s. Beckova edice Komentované zákony. ISBN 80-717-9896-7.

ŠMÍD, T. a P. KUPKA. *Český organizovaný zločin: Od vydírání ke korupčním sítím*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5618-3.

TAUCHEN, Jaromír a Karel SCHELLE. *Korupce - v era a dnes: (sborník z kolokvia po ústředí Katedry práva a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity a The European Society for History of Law)*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2013, 224 s. ISBN 978-80-7418-177-1.

VONDRÁČEK, Ondřej a Marek HAVRDA. *Korupce jako parazit: návod, jak ji porazit*. 1. vyd. [Česko: s.n.], 2013, 125 s. ISBN 978-80-87050-00-2.

lánky

Aktuálně.cz. *Aktuálně.cz: Berdych v gang* [online]. 9.6.2011. 2011 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z: <http://www.aktualne.cz/wiki/domaci/berdychuv-gang/r~i:wiki:1431/>

Česko. Generální inspekce bezpečnostních sborů: *Zpráva o činnosti inspekce za rok 2012*. [online]. Praha, 2013 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.gibs.cz/zpravodajsky-servis/tiskove-zpravy/preventivni-pusobeni-generalni-inspekce-bezpecnostnich-sboru>.

Česko. Generální inspekce bezpečnostních sborů: *Metodické doporučení pro činnost bezpečnostních sborů: Trestná činnost stíhaných osob v liniích služeb bezpečnostních sborů za rok 2013*. In: Praha, 2014, ročník 2014, č. 4

Česko. Ministerstvo vnitra. *Zpráva o činnosti Inspekce policie České republiky a o trestné činnosti policistů policie České republiky za rok 2010*. In: Ministerstvo vnitra: Inspekce

Policie české republiky [online]. Praha, 2011 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/inspekce-policie-ceske-republiky-263852.aspx>.

esko. Transparency International: ONDRÁ KA, David. *Transparency International: Výroční zpráva 2013* [online]. 21.3.2014. Praha, 2014 [cit. 2015-01-21]. Dostupné z: <http://www.transparency.cz/wp-content/uploads/Transparency-International-%C4%8CR-V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD-zpr%C3%A1va-za-rok-2013-TRnas.pdf>.

GROSS Stanislav, česká televize 2005-02-10, T 24, [on-line]. Dostupný z WWW: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/kalendarium/3178-kristalove-ciste-finance-staly-grosse-premierske-kreslo/>. [cit. 2014.11-6].

LÍDLOVÁ, Martina. *Zpráva o innosti Inspekce Policie české republiky a o trestné innosti policist Policie české republiky za rok 2009*. In: Ministerstvo vnitra: Inspekce Policie české republiky [online]. Praha, 2010 [cit. 2015-03-10]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/inspekce-policie-ceske-republiky-263852.aspx>.

Litomický deník. 31.5.2014. *Bývalý soudce Knotek dostal 5,5 roku v zení*. [on-line]. Dostupný z WWW: <http://litomericky.denik.cz/zlociny-a-soudy/byvaly-soudce-knotek-dostal-5-5-roku-vezeni-20140531.html>. [cit. 2014.11-06].

.Novinky.cz, *Petr Tlucho*, [on-line]. Dostupný z WWW: <http://tema.novinky.cz/petr-tluchor>. [cit. 2015.01-31].

Novinky.cz, *Zlaté padáky u eských drah? Desítky milion* [on-line]. Dostupný z <http://www.novinky.cz/domaci/309504-zlate-padaky-u-ceskych-drah-desitky-milionu.html>. [cit. 2015.01-31].

Elektronické zdroje

Anglie. Transparency international [on-line]. Dostupný z WWW: <http://www.transparency.org/cpi2013/results>. [cit. 2014.07-21].

Anglie. *Corruption Perceptions Index 2014* [online]. Dostupné z: http://www.transparency.cz/wp-content/uploads/2014_CPI_Brochure_EN.pdf, [cit. 2015-03-21].

esko. Justice.cz, *Přehledy statistických listů*. [online]. Dostupný z www: <http://cslav.justice.cz/InfoData/prehledy-statistickych-listu.html> [cit. 2015-03-04].

esko. Královéhradecký kraj. *O kraji*. [online]. Dostupný z www: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/kralovehradecky-kraj/statisticke-udaje-108/>, [cit. 2015-02-16].

esko. Pardubický kraj. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Pardubick%C3%BD_kraj.

esko. *Policie České republiky: Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV*. [online]. Praha. Dostupné z www: <http://www.policie.cz/clanek/uokfk-skpv-utvar-odhalovani-korupce-a-financni-kriminality-skpv.aspx>. [cit. 2015-02-01].

esko. Slovník cizích slov ABC, [on-line]. Dostupný z WWW: http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/hledat?typ_hledani=prefix&cizi_slovo=nepotismus, [cit. 2014.10-14].

esko. Slovník cizích slov [on-line]. Dostupný z WWW: <http://www.infoz.cz/korupce/> >. [cit. 2014.07-21].

esko. Transparency International. *Korupce a protikorupční politika ve veřejné správě*. [on-line]. Dostupný z WWW: http://www.transparency.cz/doc/vzdelavani_skripta2008_1.pdf, [cit. 2014.10-10].

esko. Úřad vlády ČR, Oddělení boje s korupcí. *Vládní koncepce boje s korupcí na léta 2015 až 2017*. [online]. Praha, 2014. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/vlada-schvalila-navrh-planu-legislativnich-praci-vlady-na-rok-2015-125431/>.

esko. *Mapa Královéhradeckého kraje*. [on-line]. Dostupný z WWW: <http://www.rozhlednyunas.cz/mapa/kralovehradecky/>. [cit. 2015.03-26].

esko. *Mapa Pardubického kraje*. [on-line]. Dostupný z WWW: <http://www.rozhlednyunas.cz/mapa/kralovehradecky/>. [cit. 2015.03-26].

esko. Policie České republiky. *Statistické přehledy*. [online]. Dostupný z [www: http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2014.aspx](http://www.policie.cz/clanek/statisticke-prehledy-kriminality-za-rok-2014.aspx) [cit. 2015-02-16].

Právní předpisy

Zákon č. 341/2011 Sb. O Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změnách souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 140/1961 Sb. Trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 86/1950 Sb. Trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 273/2008 Sb. O Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 6/2002 Sb. O soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změnách některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb. O trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 137/2006 Sb. O veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb. O živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

Právní předpisy Slovenské republiky

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon, v znení neskorších predpisov

Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok - úplné znenie, v znení neskorších predpisov

Judikatura

Usnesení 7 Tdo 1199/2014 ze dne 1.10.2014

Usnesení 7 Tdo 1670/2011 ze dne 15.2.2012

Usnesení 4 Tdo 27/2013 ze dne 19.2.2013

Usnesení 6 Tdo 1460/2010 ze dne 23.2.2011

Seznam grafů :

Graf . 1 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Východo českého kraje - 2009 [vlastní zpracování]	61
Graf . 2 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2010 [vlastní zpracování]	62
Graf . 3 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2011 [vlastní zpracování]	62
Graf . 4 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2012 [vlastní zpracování]	63
Graf . 5 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2013 [vlastní zpracování]	63
Graf . 6 Názorné zastoupení jednotlivých trestných činů v rámci Královéhradeckého a Pardubického kraje - 2014 [vlastní zpracování]	64
Graf . 7 Názorné znázornění po tu p ípad v Královéhradeckém a Pardubickém kraji [vlastní zpracování]	65
Graf . 8 Znázornění regresní p ímky a odhad na rok 2015 [vlastní zpracování]	70
Graf . 9 Pr m rná délka ízení ode dne zahájení tr. stíhání (sd lení podez ení) do dne PM v rámci Východo českého kraje [vlastní zpracování]	73
Graf . 10 Pr m rná délka ízení ode dne zahájení tr. stíhání (sd lení podez ení) do dne PM v rámci eské republiky [vlastní zpracování]	73
Graf . 11 Porovnání jednotlivého zatížení soud v rámci kraj (po ty p ípad) [vlastní zpracování]	74

Graf . 12 Celkové vyjádění zatížení soud v České republice (po ty p ípad) [vlastní zpracování]	75
Graf . 13 Názorné zastoupení jednotlivých respondent dle v kových interval [vlastní zpracování]	78
Graf . 14 Názorné zastoupení jednotlivých respondent v rámci sektoru [vlastní zpracování]	79
Graf . 15 Názorné zastoupení jednotlivých respondent v rámci profesí [vlastní zpracování]	79
Graf . 16 Nej ast j-í forma pořadovaných úplatk [vlastní zpracování]	80
Graf . 17 Hodnota pořadovaného úplatku (daru, protislufby) [vlastní zpracování]	80
Graf . 18 Znázorn ní profesí nej ast ji pořadující úplatek [vlastní zpracování]	81
Graf . 19 Znázorn ní v kových interval osob nej ast ji pořadující úplatek [vlastní zpracování]	81
Graf . 20 Grafické znázorn ní formy úplatku [vlastní zpracování]	82
Graf . 21 Nej ast j-í hodnota nabízeného úplatku [vlastní zpracování]	82
Graf . 22 Znázorn ní v kových interval osob nej ast ji nabízející úplatek [vlastní zpracování]	83

Seznam tabulek:

Tabulka . 1 Porovnání jednotlivých trestných in podle zákon [vlastní zpracování]	26
Tabulka . 2 Trestné iny související s Úplatká stvím a trestné iny Ú edních osob [vlastní zpracování]	31
Tabulka . 3 Schéma vy-et ování trestných in ú edních osob [vlastní zpracování]	46

Tabulka . 4 Důkazní prostředky související s odhalením T Úplatkářství a Účinných osob [převzata]	48
Tabulka . 5 Porovnání trestného činu podle § 158 trestního zákona a § 329 trestního zákoníku [vlastní zpracování]	57
Tabulka . 6 Porovnání trestného činu podle § 159 trestního zákona a § 330 trestního zákoníku [vlastní zpracování]	58
Tabulka . 7 Porovnání trestného činu podle § 160 trestního zákona a § 331 trestního zákoníku [vlastní zpracování]	59
Tabulka . 8 Porovnání trestného činu podle § 161 trestního zákona a § 332 trestního zákoníku [vlastní zpracování]	59
Tabulka . 9 Porovnání trestného činu podle § 162 trestního zákona a § 333 trestního zákoníku [vlastní zpracování]	60
Tabulka . 10 Porovnání trestného činu podle § 162a trestního zákona a § 334 trestního zákoníku [vlastní zpracování]	60
Tabulka . 11 Porovnání celkového počtu trestných činů v ČR a Královéhradeckého a Pardubického kraje [vlastní zpracování]	64
Tabulka . 12 Pomocná tabulka výpočtu [vlastní zpracování]	67
Tabulka . 13 Pomocná tabulka pro výpočet testu hypotézy o hodnotě regresního koeficientu [vlastní zpracování]	68
Tabulka . 14 Pohled trestních činů spáchaných policisty [vlastní zpracování]	72
Tabulka . 15 Pohled o průměrných délkách řízení ode dne zahájení trestního stíhání (sdělení podezření) do dne PM v rámci celé ČR [vlastní zpracování]	72
Tabulka . 16 Pohled o zatíženosti soudů v trestních věcech (počet případů) [vlastní zpracování]	74
Tabulka . 17 Pohled zatíženosti soudů (počet případů) - výchozí tabulka [vlastní zpracování]	75

Tabulka . 18 První pomocná tabulka s vypoítanými etnostmi [vlastní zpracování] 76

Tabulka . 19 Druhá pomocná tabulka pro výpočet² [vlastní zpracování] 76

Seznam příloh:

Příloha . 1: Trestné činy související s korupcí

Příloha . 2: Citace §329 -§334 ze zákona . 40/2009 Sb. trestního zákoníku

Příloha . 3: Citace některých ustanoveních ze z. . 141/1961 Sb. trestního řádu

Příloha . 4: Dotazník

Příloha . 5: žádost o svobodném přístupu k informacím ÚOKFK

Příloha . 6: žádost o svobodném přístupu k informacím - GIBS

Příloha . 7: Odpověď na žádost o svobodném přístupu k informacím z GIBS

Seznam zkratk:

GIBS - Generální inspekce bezpečnostních sborů

OSPOD - Oddělení sociálně právní výchovy dětí

OSZ - Okresní státní zastupitelství

PM - právní moc

VS ČR - Všeobecná služba České republiky

ÚOKFK SKPV - Útvar odhalování korupce a finanční kriminality skupiny kriminální policie a vyšetřování

8 P ílohy

Příloha . 1 - Trestné činy související s korupcí

<i>Trestné činy související s korupcí</i>			
<i>Úplatkářství</i>	Přijetí úplatku	§331	
	Podplácení	§332	
	Nepříjemné úplatkářství	§333	
	Společná ustanovení	§334	
<i>Pletichy</i>	Pletichy v insolventním řízení	§226	
	Pletichy při veřejné dražbě	§258	
	Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži	§257	
<i>Ostatní trestné činy související s korupcí</i>	Trestné činy hospodářské	Zneužití informace a postavení v obchodním styku	§255
		Sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a ve veřejné dražbě	§256
		Porušení povinnosti při správě cizího majetku	§220,221
		Poškození v ústele	§222
		Zvýhodování v ústele	§223
		Způsobení úpadku	§224
		Legalizace výnosů z trestné činnosti	§216,217

	Trestné iny ú edních osob	Zneufití pravomoci ú ední osoby	§329
		Ma ení úkolu ú ední osoby z nedbalosti	§330
	Trestné iny na ochranu r zných proces korupcí	K ivá výpov a nepravdivý znalecký posudek	§346
		Pad lání a vystavování nepravdivých léka ských zpráv, posudk a nález	§350
		Zasahování do nezávislosti soudu	§335
		Ma ení p ípravy a pr b hu voleb nebo referenda	§351

Příloha . 2 - Citace §329-§ 334 ze zákona . 40/2009 Sb. trestního zákoníku

"§ 329 Zneužití pravomoci úřední osoby

1) Úřední osobou, která v úmyslu způsobí jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

a) vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu,

b) překročí svou pravomoc, nebo

c) nesplní povinnost vyplývající z její pravomoci,

bude potrestána odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti.

2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) opatří-li jiným uvedenou v odstavci 1 škodu nebo jinému značný prospěch,

b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

c) způsobí-li takovým jiným závažnou poruchu v činnosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu ve veřejné moci,

d) způsobí-li takovým jiným závažnou poruchu v činnosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem,

e) spáchá-li takový čin zneužívaje bezbrannosti, závislosti, tísně, rozumové slabosti nebo nezkučenosti jiného, nebo

f) způsobí-li takovým jiným škodu.

3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) opatří-li jiným uvedeným v odstavci 1 škodu nebo jinému prospěch velkého rozsahu, nebo

b) způsobí-li takovým jiným škodu velkého rozsahu.

4) Příprava je trestná. ¹⁶³

"§ 330 Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti

¹⁶³ esko. Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů . § 329

1) Úřední osoby, která p i výkonu své pravomoci z nedbalosti zma í nebo podstatn ztíží spln ní d ležitého úkolu, bude potrestána odn tím svobody afl na jeden rok nebo zákazem innosti.

2) Odn tím svobody afl na t i léta nebo zákazem innosti bude pachatel potrestán,

a) zp sobí-li inem uvedený v odstavci 1 váfnou poruchu v innosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu nebo jiného orgánu ve ejné moci,

b) zp sob-li takovým inem váfnou poruchu v innosti právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem

c) zp sobí-li takovým inem zna nou -kodu, nebo

d) zajistí-li takovým inem jinému zna ný prosp ch.

3) Odn tím svobody na jeden rok afl p t let bude pachatel potrestán,

a) zp sobí-li inem uvedeným v odstavci 1 -kodu velkého rozsahu, nebo

b) zajistí-li takovým inem jinému prosp ch velkého rozsahu."¹⁶⁴

"§ 331 P íjetí úplatku

1) Kdo sám nebo prost ednictvím jiného v souvislosti s obstaráváním v ci obecného zájmu pro sebe nebo pro jiného p ijme nebo si dá slíbit úplatek nebo

kdo sám nebo prost ednictvím jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného pro sebe nebo pro jiného p ijme nebo si dá slíbit úplatek,

bude potrestán odn tím svobody afl na ty i léta nebo zákazem innosti.

2) Kdo za okolností uvedených v odstavci 1 úplatek fládá, bude potrestán odn tím svobody na -est m síc afl p t let.

3) Odn tím svobody na t i léta afl deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li in uvedený v odstavci 1 nebo 2 v úmyslu opat it sob nebo jinému zna ný prosp ch, nebo

b) spáchá-li takový in jako ú ední osoby.

4) Odn tím svobody na p t afl dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li in uvedený v odstavci 1 nebo 2 v úmyslu opat it sob nebo jinému zna ný prosp ch."¹⁶⁵

¹⁶⁴ esko. Trestní zákoník.. Zákon . 40/2009 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis § 330

¹⁶⁵ esko. Trestní zákoník Zákon . 40/2009 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis § 331

"§ 332 Podpláčení

1) Kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s obstaráváním v cí obecného zájmu poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, nebo

kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s podnikáním svým nebo jiného poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek,

bude potrestán odn tím svobody afl na dv léta nebo pen fřitý trestem.

2) Odn tím svobody na jeden rok afl na –est let, propadnutím majetku nebo pen fřitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li in uvedený v odstavci 1 v úmyslu opat it sob nebo jinému zna ný prosp ch nebo zp sobit jinému zna nou –kodu nebo jiný zvlá– závařný následek, nebo

b) spáchá-li takový in v i ú ední osob ."¹⁶⁶

"§ 333 Nep ímé úplatká ství

1) Kdo fřádá nebo p ijme úplatek za to, fře bude svým vlivem nebo prost ednictvím jiného p sobit na výkon pravomoci ú ední osoby, nebo za to, fře tak jřfl u inil, bude potrestán odn tím svobody afl na t i léta.

2) Kdo z d vodu uvedeného v odstavci 1 jinému poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odn tím svobody afl na dv léta."¹⁶⁷

"§ 334 Spole né ustanovení

1) Úplatkem se rozumí neoprávn ná výhoda spo ívající v p ímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodn ní, které se dostává nebo má dostat upláčené osob nebo s jejím souhlasem jiné osob , a na kterou není nárok.

2) Ú ední osobou podle § 331 afl 333 se vedle osoby uvedené v § 127 rozumí téřf jakákoliv osoba

a) zastávající funkci v zákonodárném orgánu, soudním orgánu nebo v jiném orgánu ve ejné moci cizířho státu,

b) zastávající funkci nebo zam stnaná nebo pracující v mezinárodním soudním orgánu

c) zastávající funkci nebo zam stnaná nebo pracující v mezinárodní nebo nadnárodní organizaci vytvo ené státy nebo jinými subjekty mezinárodnířho práva ve ejného nebo v jejím orgánu nebo instituci, nebo

¹⁶⁶ esko. Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb., ve zn ní pozd j–řch p edpis § 332

¹⁶⁷ esko. Trestní zákoník. Zákon . 40/2009 Sb., ve zn ní pozd j–řch p edpis § 333

d) zastávající funkci v podnikající právnické osobě, v níž má rozhodující vliv Česká republika nebo cizí stát,

pokud je s výkonem takové funkce, zaměstnání nebo práce spojena pravomoc při obstarávání v cí obecného zájmu a trestný čin byl spáchán v souvislosti s touto pravomocí.

3) Za obstarávání v cí obecného zájmu se považuje též zachování povinnosti uložené právním předpisem nebo smluvní povinností, jejíž účelem je zajistit, aby v obchodních vztazích nedocházelo k poškození nebo bezdůvodnému zvýhodnění účastníků těchto vztahů nebo osob, které jejich jménem jednají.¹⁶⁸

¹⁶⁸ Česká republika. Trestní zákoník. Zákon č. 40/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů § 334

Příloha . 3 - Citace n kterých ustanoveních ze z. . 141/1961 Sb. trestního ádu

"§ 55 Obecná ustanovení o sepisování protokolu

2) *Nasv d ují-li zji-ť né okolnosti tomu, že sv dku nebo osob jemu blízké v souvislosti s podáním sv dectví z ejm hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpe í poru-ení jejich základních práv, a nelze-li ochranu sv dka spolehliv zajistit jiným zp sobem, orgán inný v trestním ízení u iní opat ení k utajení totofnosti i podoby sv dka; jméno a p íjmení a jeho dal-í osobní údaje se do protokolu nezapisují, ale vedou se odd len od trestního spisu a mohou se s nimi seznamovat jen orgány inné v trestním ízení v dané v ci. Sv dek se pou í o právu pofkázat o utajení své podoby a podepsat protokol smy-leným jménem a p íjmením, pod který je pak veden. Je-li t eba zajistit ochranu t chto osob, orgán inný v trestním ízení u iní bezodkladn v-echna pot ebná opat ení. Zvlá-tní zp sob ochrany sv dk a osob jim blízkých stanoví zvlá-tní zákon. Pominou-li d vody pro utajení podoby sv dka a odd lené vedení osobních údaj sv dka, orgán, který v té dob vede trestní ízení, zru-í stupe utajení t chto informací, p ipojí uvedené údaje k trestnímu spisu a podoba sv dka ani údaje o jeho totofnosti se nadále neutajují; to neplatí, je-li utajována totofnost a podoba osob uvedených v § 102a"¹⁶⁹*

"§ 79 a Zaji-ť ní pen fních prost edk na ú tu u banky

1) *Nasv d ují-li zji-ť né skute nosti tomu, že pen fní prost edky na ú tu u banky jsou ur eny ke spáchání trestného ínu nebo k jeho spáchání byly uffity, nebo jsou výnosem z trestné innosti, m že p edseda senátu a v p ípravném ízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnou o zaji-ť ní pen fních prost edk na ú tu a p ípadn téfl pen fních prost edk dodate n do-ých na ú et, vztahuje-li se d vod zaji-ť ní i na n , v etn jejich p íslu-enství. Policejní orgán k takovému rozhodnutí pot ebuje p edchozí souhlas státního zástupce. P edchozího souhlasu státního zástupce není t eba v naléhavých p ípadech, které nesnesou odkladu. Policejní orgán je v takovém p ípad povinen do 48 hodin své rozhodnutí p edložit státnímu zástupci, který s ním bu vysloví souhlas, nebo je zru-í.*

2) *Rozhodnutí podle odstavce 1 musí být doru eno bance, která vede ú et a poté, co banka zaji-ť ní provedla i majiteli ú tu. V rozhodnutí se uvede bankovní spojení, kterým se rozumí íslo ú tu a kód banky, a dále pen fní ástka v p íslu-né m n , na kterou se zaji-ť ní vztahuje. Zaji-ť ní se vztahuje na pen fní prost edky, které byly na ú tu v okamžiku, v n mfl bylo bance doru eno rozhodnutí, afl do vý-e ástky uvedené v rozhodnutí o zaji-ť ní a jejího p íslu-enství. P evy-uje-li ástka uvedená v rozhodnutí z statek pen fních prost edk na ú tu, vztahuje se zaji-ť ní i na pen fní prost edky, které na ú et dodate n do-ly, a to do vý-e ástky uvedené v rozhodnutí, v etn jejího p íslu-enství. Nestanoví-li orgán inný v trestním ízení uvedený v odstavci 1 jinak, zakáfle se okamžikem doru ení rozhodnutí jakákoliv dispozice s pen fními prost edky, které se na ú tu nacházejí, afl do vý-e zaji-ť ní s výjimkou výkonu rozhodnutí. Na úhradu pohledávek, které jsou p edm tem výkonu soudního nebo správního rozhodnutí, se p ednostn poufijí*

¹⁶⁹ esko. Trestní ízení soudní. Zákon . 141/1961 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis § 55 odst. 2

peněžitelných prostředků, nedotčené rozhodnutím o zajištění. S peněžitelnými prostředky, na které se vztahuje rozhodnutí o zajištění, lze v rámci výkonu rozhodnutí nakládat jen po předchozím souhlasu předsedy senátu a v přípavném řízení státního zástupce; to neplatí, je-li výkon rozhodnutí prováděn k uspokojení pohledávky státu.

3) Jestliže zajištění peněžitých prostředků na účtu pro účely trestního řízení již není třeba, nebo zajištění není třeba ve stanovené výši orgánem jiným v trestním řízení uvedený v odstavci 1 zrušit nebo je omezit. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění je třeba doručit bance a majiteli účtu.

4) Majitel účtu, jehož peněžitelné prostředky na účtu byly zajištěny, má právo kdykoliv žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí státní zástupce a v řízení před soudem předsedá senátu neodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji majitel účtu, neuvědomil-li v ní důvod, opakovat až po uplynutí třiceti dnů od právní moci rozhodnutí.

5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost.¹⁷⁰

§ 87a Záměr na zásilky

1) V zájmu zajištění osob podílejících se na nakládání se zásilkou obsahující omamné látky, psychotropní látky, prekursory, jedy, radioaktivní materiál, padělané peníze a padělané cenné papíry, stelné nebo hromadné účinné zbraně, stelné a výbuštiny nebo jinou v cizí zemi je třeba zvláštního povolení, v cizí zemi ke spáchání trestného činu, anebo v cizí zemi pocházející, může předsedá senátu a v přípavném řízení se souhlasem soudce státního zástupce nařídit, aby byl obsah takové zásilky záměrně z jiná a takto upravená zásilka byla předána k další přepravě.

2) Záměr provede policejní orgán, který o tom sepíše záznam a zabezpečí úschovu záměrných věcí a materiálů. Se záměrnými věcmi se nakládá jako s věcmi odlišnými.¹⁷¹

§ 87b Sledovaná zásilka

1) Státní zástupce může v přípavném řízení nařídit, aby zásilka, u níž je důvodné podezření, že obsahuje v cizí zemi uvedené v § 87a, byla sledována, jestliže je to třeba k objasnění trestného činu nebo odhalení věch jeho pachatelů a zajištění potřebných skutečností jiným způsobem by bylo neúčinné nebo podstatně ztížené. Sledování zásilky provede podle pokynu státního zástupce policejní orgán; v cizí zemi osobám, které se sledovanou zásilkou nakládají, nepřivádí žádné úkony směřující k vydání nebo odnětí v cizí zemi. O průběhu sledování zásilky se sepíše protokol a podle potřeby se pořídí též obrazový nebo jiný záznam.

¹⁷⁰ esko. Trestní řízení soudní. Zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů § 79a

¹⁷¹ esko. Trestní řízení soudní. Zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů § 87a

2) Bez p íkazu podle odstavce 1 m fle policejní orgán zahájit sledování zásilky, jestliže v c nesnese odkladu a p íkazu nelze p edem dosáhnout. O tomto úkonu státního zástupce bez odkladu vyrozumí a postupuje dále podle jeho pokyn .

3) Sledování zásilky ukon í policejní orgán na p íkaz státního zástupce, a je-li z ejmé, fle nakládáním se zásilkou vzniká vážné nebezpe í flivota nebo zdraví, zna né kody na majetku, anebo hrozí-li vážné nebezpe í, fle takovou zásilku nebude mofné dále sledovat, i bez takového p íkazu. Podle pot eby sou asn s ukon ením sledování zásilky u iní úkon sm ující proti dal-ímu drfení v cí, které tvo í obsah zásilky. ¹⁷²

"§ 88 Odposlech a záznam telekomunika ního provozu

1) Je-li vedeno trestní ízení pro zlo in, na který zákon stanoví trest odn tí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmén osm let, pro trestný in pletichy v insolven ním ízení podle § 226 trestního zákoníku, poru-ení p edpis o pravidlech hospodá ské sout fle podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 afl 4 trestního zákoníku, sjednání výhody p i zadání ve ejné zakázky, p i ve ejné sout flí a ve ejné draflb podle § 256 trestního zákoníku, pletichy p i zadání ve ejné zakázky a p i ve ejné sout flí podle § 257 trestního zákoníku, pletichy p i ve ejné draflb podle § 258 trestního zákoníku, zneuflití pravomoci ú ední osoby podle § 329 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný in, k jeho fl stíhání zavazuje vyhlá-ená mezinárodní smlouva, m fle být vydán p íkaz k odposlechu a záznamu telekomunika ního provozu, pokud lze d vodn p edpokládat, fle jím budou získány významné skute nosti pro trestní ízení a nelze-li sledovaného ú elu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosafení podstatn ztížené. Odposlech a záznam telekomunika ního provozu provádí pro pot eby v-ech orgán inných v trestním ízení Policie eské republiky. Provád ní odposlechu a záznamu telekomunika ního provozu mezi obhájcem a obvin ným je nep ípustné. Zjistí-li policejní orgán p i odposlechu a záznamu telekomunika ního provozu, fle obvin ný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam odposlechu bezodkladn zní it a informace, které se v této souvislosti dozv d l, nijak nepouflit. Protokol o zní ení záznamu založí do spisu.

2) Na ídit odposlech a záznam telekomunika ního provozu je oprávn n p edseda senátu a v p ípravném ízení na návrh státního zástupce soudce. P íkaz k odposlechu a záznamu telekomunika ního provozu musí být vydán písemn a musí být od vodn n, v etn konkrétního odkazu na vyhlá-enou mezinárodní smlouvu v p ípad , fle se vede trestní ízení pro úmyslný trestný in, k jeho fl stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V p íkazu k odposlechu a záznamu telekomunika ního provozu musí být stanovena uflivatelská adresa i za ízení a osoba uflivatele, pokud je její totofnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunika ního provozu provád n, která nesmí být del-í ne fl ty i m síce; v od vodn ní musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto p íkazu, v etn doby jeho trvání, od vod ují. P íkaz k odposlechu a záznamu telekomunika ního provozu se bezodkladn doru í policejnímu orgánu. V p ípravném ízení opis p íkazu k odposlechu a záznamu telekomunika ního provozu soudce bezodkladn za-íle státnímu zástupci

¹⁷² esko. Trestní ízení soudní. Zákon . 141/1961 Sb., ve zn ní pozd j-ích p edpis §87b

3) Policejní orgán je povinen přiblížit vyhodnocovat, zda i nadále trvají důkazy, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důkazy pominuly, je povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit, a to i před skončením doby uvedené v odstavci 2. Tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci.

4) Na základě vyhodnocení dosavadního přiblížení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může soudce soudu vyřadit postup a v přípravném řízení navrhnout státnímu zástupci soudce krajského soudu dobu trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu prodloužit, a to i opakovaně, vždy na dobu nejdéle čtyř měsíců.

5) Bez příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může orgán činný v trestním řízení nařídí odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svádění dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku), nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pokud s tím účastník odposlouchávané stanice souhlasí.

6) Má-li být záznam telekomunikačního provozu uchován jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s uvedením údajů o místě, času, osobě a obsahu provedeného záznamu, jakofli o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamu, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiném trestním řízení, než je toto, v němž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz uchovávat tehdy, pokud je v tomto řízení vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1, nebo souhlasí-li s tím účastník odposlouchávané stanice.

7) Pokud při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce povinen záznamy bezodkladně zničit po účinném skončení v řízení. Byl-li policejní orgán vyzváno k podání mimořádného opravného prostředku v uvedeném lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení v řízení. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, je-li rozhodnutím byla v řízení pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvního stupně, k založení do spisu.

8) Státní zástupce nebo policejní orgán, je-li rozhodnutím byla v řízení pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení v řízení, informuje o naříděném odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu osobu uvedenou v odstavci 2, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, délku trvání odposlechu a datum jeho ukončení. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě –estí měsíc ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Předseda senátu soudu

prvního stupně podá informaci bezodkladně po pravomocném skončení v cí, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla v cí pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro prozkoumání jeho rozhodnutí nejvýše státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla v cí pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro prozkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

9) Informaci podle odstavce 8 předá státní zástupce nebo policejní orgán nepodává v řízení o zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmenší osm let, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účastí na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, jejíž má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel trestního řízení, v etn řízení uvedeného v odstavci 6, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, flivota, zdraví, práv a svobod osob."¹⁷³

"§ 88a

1) Je-li třeba pro účely trestního řízení vedeného pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmenší tři roky, pro trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 trestního zákoníku), pro trestný čin podvodu (§ 209 trestního zákoníku), pro trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací (§ 230 trestního zákoníku), pro trestný čin opatření a zachování přístupu za řízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (§ 231 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pro trestný čin šíření poplašné zprávy (§ 357 trestního zákoníku), pro trestný čin podněcování k trestnému činu (§ 364 trestního zákoníku), pro trestný čin schvalování trestného činu (§ 365 trestního zákoníku), nebo pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, zjistit údaje o telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprístupkovacích dat a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztíženo, naříadí v řízení před soudem jejich vydání soudu před státní zástupce a v přípravném řízení naříadí jejich vydání státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu soudce na návrh státního zástupce. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odvozně, v etn konkrétní odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. Vztahuje-li se fládost ke konkrétnímu uflivateli, musí být v příkazu uvedena jeho totožnost, je-li známa.

2) Státní zástupce nebo policejní orgán, jehož rozhodnutím byla v cí pravomocně skončena, a v řízení před soudem před státní zástupce soudu prvního stupně po pravomocném skončení v cí informuje o nařízeném zjištění údajů o telekomunikačním provozu osobu

¹⁷³ esko. Trestní řízení soudní. Zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů § 88

uživatele uvedenou v odstavci 1, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu, a údaj o období, jehož se tento příkaz týkal. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě, v níž lze podat odnědle dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu. Informaci podává předseda senátu soudu prvního stupně bezodkladně po pravomocném skončení v řízení, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla v řízení pravomocně skončena, podává informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla v řízení pravomocně skončena, podává informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

3) Informaci podle odstavce 2 předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodává v řízení o zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejmenším osm let, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účastní na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, jejíž má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel tohoto nebo jiného trestního řízení, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, životů, zdraví, práv nebo svobod osob.

4) Příkazu podle odstavce 1 není třeba, pokud k poskytnutí údajů dá souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněním telekomunikačním provozu vztahovat.¹⁷⁴

§ 158c P edstírání p evod

1) P edstíraným p evodem se rozumí p edstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu p evodu p edm tu plnění v etn p evodu v řízení,

a) k jejímuž drflení je třeba zvláštního povolení,

b) jejíž drflení je nepípustné,

c) která pochází z trestného činu, nebo

d) která je určena ke spáchání trestného činu.

2) P edstíraný p evod lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

3) Nesnese-li v řízení odkladu, lze p edstíraný p evod provést i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin

¹⁷⁴ esko. Trestní řízení soudní. Zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů § 88a

neobdrží, je povinen provádět a předstíraného provedení ukončit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

4) O předstíraném provedení sepiš policejní orgán záznam, který do 48 hodin doručí státnímu zástupci."¹⁷⁵

"§ 158d Sledování osob a v cí

1) Sledování osob a v cí (dále jen "sledování") se rozumí získávání poznatků o osobách a v nich prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud policejní orgán při sledování zjistí, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam s obsahem této komunikace zničit a poznatky, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

2) Sledování, při kterém mají být pořízovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

3) Pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjištěn obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Při vstupu do obydlí nesmí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků.

4) Povolení podle odstavců 2 a 3 lze vydat jen na základě písemné žádosti. Žádost musí být odvozená na podezření na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaje o osobách a v nich, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může předem, kdo sledování povolil, na základě nové žádosti písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

5) Nesnese-li v c odkladu a nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, lze sledování zahájit i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, a případný záznam zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

6) Bez splnění podmínek podle odstavců 2 a 3 lze sledování provést, pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být sledováním zasahováno. Je-li takový souhlas dodatečně odvolán, sledování se neprodleně zastaví.

7) Má-li být záznam pořízený při sledování použit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s náležitostmi uvedenými v § 55 a 55a.

8) Pokud nebyly při sledování zjištěny skutečnosti dlešité pro trestní řízení, je nutno záznamy přeepsaným způsobem zničit.

9) Provozovatelé telekomunikační činnosti, jejich zaměstnanci a jiné osoby, které se na provozování telekomunikační činnosti podílejí, jakož i pošta nebo osoba provádějící

¹⁷⁵ esko. Trestní řízení soudní. Zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů § 158c

dopravu zásilek jsou povinny bezúplatně poskytovat policejnímu orgánu provádějícímu sledování podle jeho pokynů nezbytnou součinnost. Přitom se nelze dovolávat povinností mládežnickosti stanovené zvláštními zákony.

10) V jiném trestní řízení, než je to, v němž bylo sledování za podmínek uvedených v odstavci 2 provedeno, lze záznam provedené sledování a protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li v tomto řízení vedeno úmyslné trestní řízení nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíhož práva a svobody bylo sledováním zasahováno.¹⁷⁶

§ 158e Použití agenta

1) Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 a čl. 4 trestního zákoníku, sjednání výhody při zadání ve veřejné zakázce, při ve veřejné soutěži a ve veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání ve veřejné zakázce a při ve veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při ve veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, porušení úplatku podle § 331 trestního zákoníku, podplacení podle § 332 trestního zákoníku, nepřímého úplatkářství podle § 333 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar Policie České republiky nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů, oprávněn použít agenta.

2) Agentem je příslušník Policie České republiky nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů plnící úkoly uložené mu řídicím policejním orgánem, vystupující zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti. Je-li to k použití agenta, jehož úpravou nebo k jeho ochraně nutné, je k zastírání jeho totožnosti možné

a) vytvořit legendu o jiné osobní existenci a osobní údaje vyplývající z této legendy zavést do informačního systému provozovaných podle zvláštních zákonů,

b) provádět hospodářskou činnost, k jejímuž vykonávání je třeba zvláštní oprávnění, povolení či registrace,

c) zastírat příslušnost k Policii České republiky nebo ke Generální inspekci bezpečnostních sborů.

3) Orgány veřejné správy jsou povinny poskytnout Policii České republiky a Generální inspekci bezpečnostních sborů bez odkladu potřebnou součinnost při plnění oprávnění uvedených v odstavci 2.

¹⁷⁶ Česko. Trestní řízení soudní. Zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů § 158d

4) Použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce, podávající návrh, jiný. V povolení musí být uveden účel použití a doba, po kterou bude agent použit, údaje umožňující identifikaci agenta. Na základě nového návrhu, obsahujícího vyhodnocení dosavadní činnosti agenta, lze dobu povolení prodloužit, a to i opakovaně.

5) Ke sledování osob a v cílích v rozsahu uvedeném v § 158d odst. 2 a k provedení předstíraného převodu podle § 158c agent nepotřebuje další povolení.

6) Agent je povinen při své činnosti volit takové prostředky, které jsou způsobem sobě ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobována újma na jejich právech nad mírou nezbytně nutnou. Jiné povinnosti podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Policie České republiky nebo podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů nemá.

7) Státní zástupce je povinen od příslušného policejního orgánu vyžadovat údaje potřebné pro posouzení, zda trvají důvody pro použití agenta a zda je jeho činnost v souladu se zákonem. Tyto údaje je povinen pravidelně, nejméně jednou za tři měsíce, posuzovat, a pokud-li důvody pro použití agenta, dá policejnímu orgánu pokyn k bezodkladnému ukončení činnosti agenta. Policejní orgán je povinen předložit státnímu zástupci záznam o výsledku použití agenta.¹⁷⁷

¹⁷⁷ Česko. Trestní řízení soudní. Zákon č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů § 158e

Příloha . 4 - Dotazník

Dobrý den,

jsem studentka české země České univerzity v Praze, Obor veřejná správa a regionální rozvoj, středisko Hradec Králové a v rámci své diplomové práce provádím výzkum týkající se "Korupce ve veřejné správě". Získané informace budou dlehlité pro prováděný výzkum, popřípadě mohou sloužit k boji proti korupci. Výsledky tohoto výzkumu budou anonymní a budou zpracovány statisticky a objeví se jen v hromadných výsledcích a grafech v méj diplomové práci.

Pokud byste měli zájem o výsledky výzkumu, můžete se vyfaktovat na emailové adrese voslarova.vera@seznam.cz

Správné odpovědi zašlete. V případě odpovědi ostatní doplňte konkrétně.

1. Jste?

muž žena

2. Kolik vám je let?

18 - 20 let 21 - 30 let 31 - 40 let 41 - 50 let 51 - 60 let 61 - a více

3. V jakém sektoru pracujete?

soukromý sektor (zaměstnanec) veřejný sektor OSV

4. V jaké profesi pracujete?

úředník/ce policista/ka politik/ka učitel/ka soudce/kyn
doktor/ka

zdravotní sestra dělník/ce prodávající/ka ostatní

5. Setkal/a jste se s nějakou formou úplatku ve veřejné správě? (peníze, protisloužba, dar). (V případě, že odpovíte záporně, pokračujte otázkou . 28)

ano ne

6. Nabízel jste vy sám úplatek zaměstnanci v oblasti veřejné správy? (V případě, že odpovíte záporně, pokračujte otázkou . 13)

ano ne

7. Komu jste úplatek nabízel/a?

úředník/ce policista/ka lékař/ka
soudce/kyn ostatní

8. O jaký úplatek se jednalo?

byla to nějaká protisloužba jednalo se o peníze jednalo se o dar

9. Jaká byla hodnota úplatku (darů, protisloužby)?

stokoruny tisícikoruny desetitisíce statisíce miliony

23. Jaká byla hodnota úplatku (daru, protislufby)?

stokoruny tisícikoruny desetitisíce statisíce miliony

24. Jak jste se zachoval/a?

přijal (/a) nepřijal (/a)

25. Jak jste se zachoval/a?

oznámil (/a) neoznámil (/a)

26. Kdo vám úplatek nabízel?

múfl žena

27. Kolik bylo let, tomu kdo vám úplatek nabízel? (odhad)

18 - 20 let 21 - 30 let 31 - 40 let 41 - 50 let 51 - 60 let 61 - a více

28. Pokud byste se dostal/a do situace, která by vyžadovala v oblasti veřejné správy úplatek, byl/a byste ochoten/a řešit danou situaci pomocí úplatku?

ano ne

29. Setkal/a jste s korupcí (úplatkem darem nebo protislufbou) mimo oblast veřejné správy?

ano ne

Mockrát děkuji, za Váš odpověď a vynaložený čas s vyplněním dotazníku. Bc. Věra Voslaová

Příloha . 5 - žádost o svobodném přístupu k informacím - ÚOKFK

Vra Voslarová
Rasoky p. 36
552 21 Rasoky

V Rasokách 29. září 2014

Policie České republiky
Policejní prezidium
k rukám pplk. Mgr. Jaroslav Ibehej
pošt. schr. 62/OKFK
Strojnická 27
170 89 Praha 7

žádost o přístup k informacím

Jsem studentkou druhého ročníku navazujícího magisterského studia, České zemědělské univerzity v Praze, Provozní ekonomické fakulty, studiu Hradec Králové a píši diplomovou práci "Korupce ve veřejné správě". Ve své práci bych chtěla napsat i o korupci úředníků ve veřejné správě.

Tímto Vás žádám dle § 2 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů o tyto informace:

- kolik bylo odhaleno korupčního jednání úředníků v období od roku 2009 do roku 2013 a první poloviny roku 2014 (toto rozděl na jednotlivé roky)
- korupční jednání úředníků rozděl na sledovaném období (od roku 2009 do 2013, první polovina roku 2014) na jednotlivé kraje
- kolik těchto korupčních jednání bylo z nějakého důvodu odloženo (stačí paragraf odložení, popřípadě důvod dle § 11 tr. řádu) a u kolika těchto jednání bylo zahájeno trestní stíhání dle § 160 tr. řádu a u kolika bylo (zda je to možné) ZP dle § 179b odst. 3 tr. řádu
- v případě, kdy bylo odhaleno korupční jednání (jednak § korupčního jednání a poté krátkou informaci zda přijal finanční úplatek, úplatek v jiné formě, jak zneužil pravomoc, atd.) toto také rozděl na kraje nebo alespoň kraj Královéhradecký
- jaká byla škoda (výše úplatku).
- pro odhalení tohoto jednání bylo použito zvláštní ustanovení §§ tr. řádu

Za kladné vyřízení předem děkuji.

Vra Voslarová
tel. 774 518 699
Email: voslarovi@seznam.cz

Příloha . 6 - žádost o svobodném přístupu k informacím - GIBS

Vra Voslarová
Rasoký p. 36
552 21 Rasoký

V Rasokách 29. září 2014

GIBS Centrála
Skokanská 2311/3
169 00 Praha 6, Břevnov

žádost o přístup k informacím

Jsem studentkou druhého ročníku navazujícího magisterského studia, České země České univerzity v Praze, Provozní ekonomické fakulty, státního Hradec Králové a píši diplomovou práci "Korupce ve veřejné správě". Ve své práci bych chtěla napsat i o korupci Policie České republiky.

Tímto Vás žádám dle § 2 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů o tyto informace:

- kolik bylo odhaleno korupčního jednání v rámci Policie České republiky o období od roku 2009 do roku 2013 a první poloviny roku 2014 (toto rozdělit na jednotlivé roky)
- korupční jednání Policie rozdělit ve sledovaném období (od roku 2009 do 2013, první polovina roku 2014) na jednotlivé kraje
- kolik těchto korupčních jednání bylo z nějakého důvodu odloženo (stačí paragraf odložení, popřípadě důvod dle § 11 tr. řádu) a u kolika těchto jednání bylo zahájeno trestní stíhání dle § 160 tr. řádu a u kolika bylo (zda je to možné) ZP dle § 179b odst. 3 tr. řádu
- v čem spočívalo korupční jednání (jednak § korupčního jednání a poté krátkou informaci zda přijal finanční úplatek, úplatek v jiné formě, jak zneužil pravomoc, atd.) toto také rozdělit na kraje nebo alespoň kraj Královéhradecký
- jaká byla škoda (výše úplatku).
- pro odhalení tohoto jednání bylo použito zvláštní ustanovení §§ tr. řádu

Za kladné vyřízení předem děkuji.

Vra Voslarová
tel. 774 518 699
Email: voslarovi@seznam.cz

Příloha . 7 Odpověď na žádost o svobodném přístupu k informacím - GIBS



GENERÁLNÍ INSPEKCE BEZPEČNOSTNÍCH SBORŮ

1. odbor – oddělení organizační
Praha 6 – Břevnov, Skokanská 2311/3

Č. j. GI-IF-31-2/2014

Praha 8. října 2014

Počet listů: 2

Věra Voslařová
Rasošky čp. 36
552 21 Rasošky

Odkaz na zveřejněnou informaci podle §6 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Dne 2. října 2014 byla na Generální inspekci bezpečnostních sborů (dále jen „GIBS“) doručena Vaše žádost ze dne 29. září 2014, ve které žádáte o poskytnutí následujících informací:

- kolik bylo odhaleno korupčního jednání v rámci Policie České republiky v období od roku 2009 do roku 2013 a první poloviny roku 2014 (toto rozdělit na jednotlivé roky)
- korupční jednání policie rozdělit ve sledovaném období (od roku 2009 do 2013, první polovina 2014) na jednotlivé kraje
- kolik těchto korupčních jednání bylo z nějakého důvodu odloženo (stačí paragraf odložení, popřípadě důvod dle § 11 tr. řádu) a u kolika těchto jednání bylo zahájeno trestní stíhání dle § 160 tr. řádu a u kolika bylo (zda je to možné) ZPR dle § 179b odst. 3 tr. řádu
- v čem spočívalo korupční jednání (jednak § korupčního jednání a poté krátkou informaci zda přijal finanční úplatek, úplatek v jiné formě, jak zneužil pravomoc, atd.) toto také rozdělit na kraje nebo alespoň kraj Královéhradecký
- jaká byla škoda (výše úplatku)
- pro odhalení tohoto jednání bylo použito zvláštní ustanovení §§ tr. řádu

V souladu s ustanovením § 6 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), Vám oznamujeme, že Vámi požadované výše uvedené informace si můžete vyhledat v materiálu zveřejněném na internetových stránkách GIBS - www.gibs.cz/tiskove-zpravy/informace-o-zverejneni. Pokud zde požadované informace nenaleznete, znamená to, že je povinný subjekt

nezpracovává. Zároveň Vám sdělujeme, že informace za rok 2013 jsou obsahem zprávy o činnosti GIBS za rok 2013, která bude zveřejněna koncem měsíce října rovněž na webových stránkách GIBS.

Dále je třeba uvést, že GIBS vznikla 1. ledna 2012 jako samostatný bezpečnostní sbor. Statistiky o korupčním jednání příslušníků bezpečnostních sborů z roku 2009, 2010 a 2011 proto nemá GIBS vůbec k dispozici, v tomto ohledu je potřeba čerpat z informací týkající se tehdejší Inspekce Policie České republiky na webových stránkách Ministerstva vnitra.

Dle ustanovení § 11 odst. 2) písm. b) zákona č. 106/1999 Sb. povinný subjekt informací neposkytne, pokud ji zveřejňuje na základě zvláštního zákona a v předem stanovených pravidelných obdobích až do nejbližšího následujícího období. Zpráva o činnosti GIBS se zveřejňuje každoročně na webových stránkách GIBS, proto na žádosti podobného typu již nebudeme reagovat.

Dále Vás upozorňujeme, že Vaše žádost neobsahuje náležitosti podle § 14 odst. 2) zákona č. 106/1999 Sb. a žádáme Vás, abyste v případném dalším styku údaje doplnila.

plk. Mgr. Lenka Haderková
vedoucí oddělení